

SUONENJOEN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2023

**TOIMINTA- JA TALOUS-
SUUNNITELMA 2023 – 2025**

Kaupunginhallitus 12.12.2022
Kaupunginvaltuusto 19.12.2022

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 YLEISPERUSTELUT
 - 1.1 SUONENJOEN KAUPUNGIN VISIO JA STRATEGISET PAINOPIS-TEET
 - 1.2 SUONENJOEN YHDYSKUNTARAKENNE JA ASUNTOPOLITIIKKA
 - 1.2.1 Kunnan sijainti ja alue
 - 1.2.2 Kunnan yhdyskuntarakenne
 - 1.2.3 Väestö
 - 1.2.4 Työpaikat
 - 1.2.5 Työttömyys
 - 1.2.6 Asuminen
- 2 VUODEN 2023 JA VUOSIEN 2023 - 2025 TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT
 - 2.1 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS
 - 2.2 TALOUSARVION SÄÄNNÖSPOHJA
 - 2.2.1 Talousarvion sitovuus
 - 2.2.2 Kustannuslaskennalliset erät
 - 2.2.3 Tavoitteet ja tunnusluvut
- 3 TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN
- 4 TALOUSARVIO VUODELLE 2023
 - 4.1. SISÄISEN VALVONAN JA RISKIENHALLINNAN TOIMINTAPERI-AATTEET
 - 4.2. KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET
- 5 KÄYTTÖTALOUSOSA
- 6 INVESTOINTIOSA
- 7 TULOSLASKELMAOSA
- 8 RAHOITUSOSA

LIITTEET

1 YLEISPERUSTELUT

1.1 SUONENJOEN KAUPUNGIN VISIO JA STRATEGISET PAINOPISTEET

Suonenjoen kaupungin toiminnan kehittämistä ohjaavat kaupunginvaltuuston talousarvion yhteydessä hyväksymät strategiset tavoitteet. Strategisten tavoitteiden pohjalta kaupunginvaltuusto päättää myös vuosittain talousarviovuoden keskeisistä toiminnallisista kehittämishankkeista ja -tavoitteista. Kaupunginvaltuusto on 11.6.2018 (§ 11) hyväksynyt Suonenjoen kaupungin kuntastrategian vuosille 2018-2025.

Suonenjoen kaupungin visio

Rohkeasta kehityksestään tunnettu mansikkakaupunki

Suonenjoki uskaltaa ja haluaa kasvaa. Olemme hyvämaineinen ja mansikoistaan kansainvälisestikin tunnettu seutukaupunki.

Visio tarkoittaa haluttua ja toivottua tulevaisuuden tahtotilaa.

Suonenjoen kaupungin missio

Sujuvaa ja aktiivista arkea viihtyisässä elinympäristössä

Suonenjoki tarjoaa elämisen ja olemisen helppoutta turvallisessa kasvuympäristössä, missä arki sujuu ja kuntalaisemme viihtyvät. Suonenjoella hyvän elämisen edellytykset ovat kohdillaan.

Missio on toiminta-ajatus, joka kuvaa organisaation olemassaolon merkityksen ja päivittäisen tekemisemme tarkoituksen.

Tämän arjen lupauksemme takaavat:

- Hyvät ja monipuoliset lähipalvelut
- Erinomaiset liikunta- ja vapaa-ajan palvelut
- Hyvä liikenteellinen tavoitettavuus
- Luonnon läheisyys

Toimintaa ohjaavat periaatteet

Rohkeus

Yhteistyö

Vastuullisuus

Kaupunkistrategian uudistaminen toteutettiin avoimin mielin, puhtaalta pöydältä ja ennakkoluulottomasti tulevaisuuteen katsoen. Tämän kaupunkistrategian myötä uudistamme organisaatiomme kulttuuria ja yhteisöämme toimimaan yhdessä, katsomaan samaan suuntaan ja etsimään vastuullisia ratkaisuja vaikeissakin paikoissa. Pidämme huolta asukkaistamme ja elinympäristöstämme. Meillä on rohkeus uudistua ja annamme itsellemme luvan oppia tekemistämme virheistä.

Strategian painopisteet:

- Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen
- Asumisen ja elinympäristön kehittäminen
- Savon yrittäjämönteisin kaupunki
- Viestinnän ja toiminnan uudistaminen

Suonenjoen kaupungin strategian keskiössä on aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen.

1.2 SUONENJOEN YHDYSKUNTARAKENNE JA ASUNTOPOLITIIKKA

1.2.1 Kunnan sijainti ja alue

Suonenjoen kaupunki sijaitsee Pohjois-Savon maakunnan länsiosassa. Lähimpään kaupunkikeskukseen Pieksämäelle on matkaa 42 km. Etäisyys Kuopioon on 50 km ja Jyväskylään 97 km. Kaikkiin kolmeen kaupunkiin on maantieteyhteyksien lisäksi hyvät rautatieyhteydet.

Kaupungin pinta-ala on 862 km², josta vesialaa on 148 km². Kuntaoikeudet Suonenjoella on ollut vuodesta 1865, kauppala vuodesta 1967 ja kaupunkioikeudet vuodesta 1977.

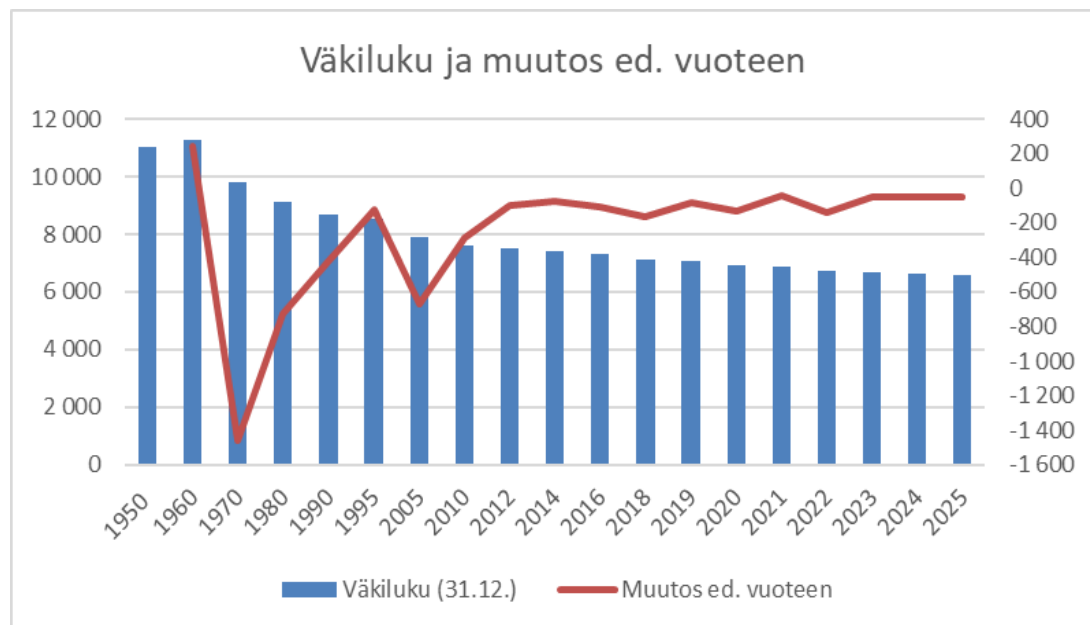
1.2.2 Kunnan yhdyskuntarakenne

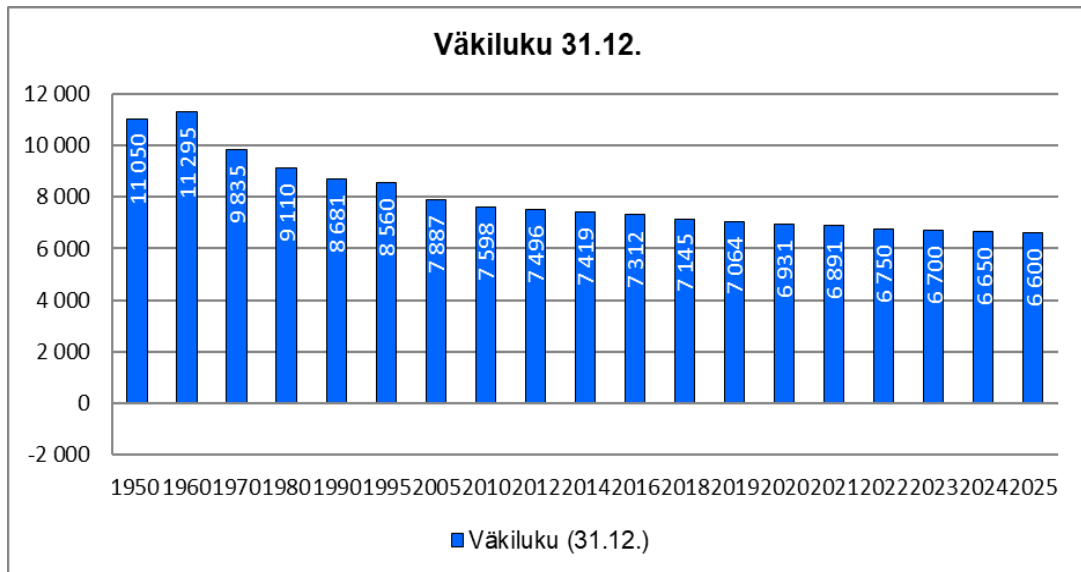
Suonenjoen kaupungin yhdyskuntarakenne muodostuu nauhamaisesta taajamasta keskusta, Käpylä ja Iisvesi sekä laajasta maaseutualueesta. Taajaman rakentamisessa pyritään olevan hajanaisen rakenteen tiivistämiseen ja täydennysrakentamiseen. Suonenjoen kaupungin kehitykseen vaikuttaa myös loma-asutuksen muutokset. Suonenjoella oli 987 kesämökkiä 31.12.2021 (v. 2020: 995) (Tilastokeskus).

1.2.3 Väestö

Suonenjoen henkikirjoitettu väestö oli 6 891 henkilöä 31.12.2021. Vuoden 2021 aikana väkiluku väheni 40 henkilöllä. Lokakuun lopussa 2022 väkiluku oli vähentynyt 118 henkilöllä ollen 6 773 henkilöä.

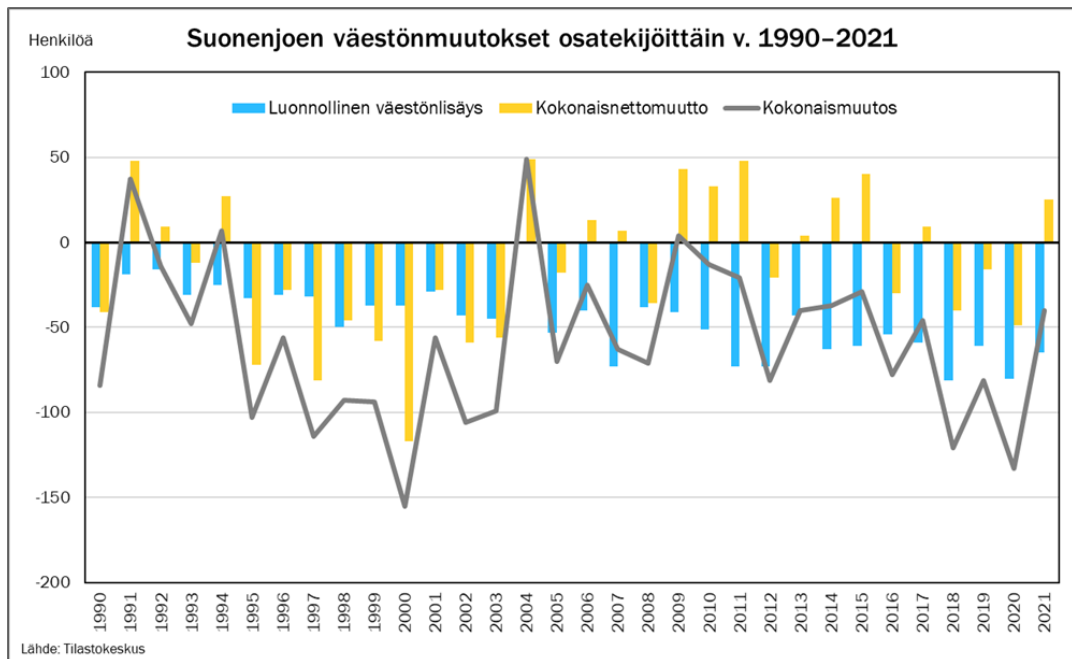
Kaavio 1: Väestömuutokset vuosina 1950 – 2021 ja kaupungin väestöennuste vuoteen 2025

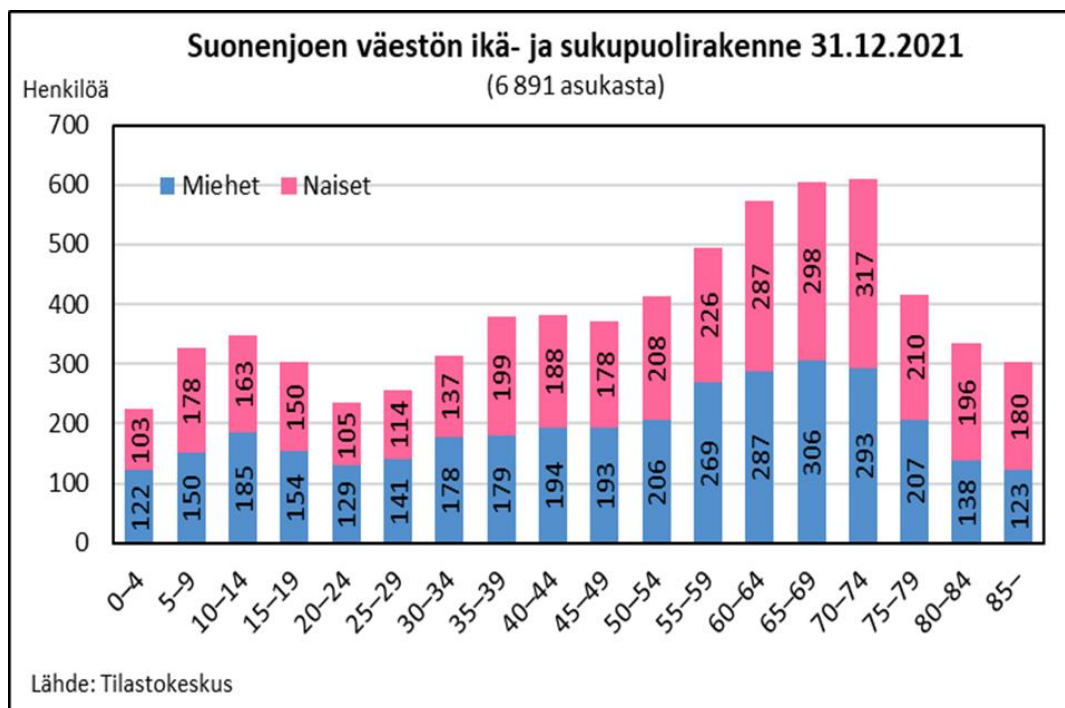

Suonenjoki kärsi Suomea koetelleesta maaltapaosta 1960- ja 1970-luvuilla, jolloin väkiluku väheni yli 2 000 asukkaalla eli noin 1/5-osalla. 1980- ja 1990-luvuilla väkiluku väheni hieman yli 1 000 asukkaalla. Muuttoliike on ikäännyttänyt kaupungin väestöä nopeasti, koska poismuuttajat ovat olleet etupäässä nuoria aikuisia. Uuden vuosituhanen alkupuolella väkiluvun väheneminen on hidastunut. Kaupunki haluaa pitää nuorten työikäisten ikäluokkien suhteellisen osuuden vähintään nykyisellä tasolla muuhun Suomeen vertailtuna. Väestötavoitteen saavuttaminen merkitsee olennaista muutosta väestökehitykseen ja edellyttää tuntuva muuttovoittoa, koska luonnollinen väestökehitys on yleensä ollut negatiivinen.

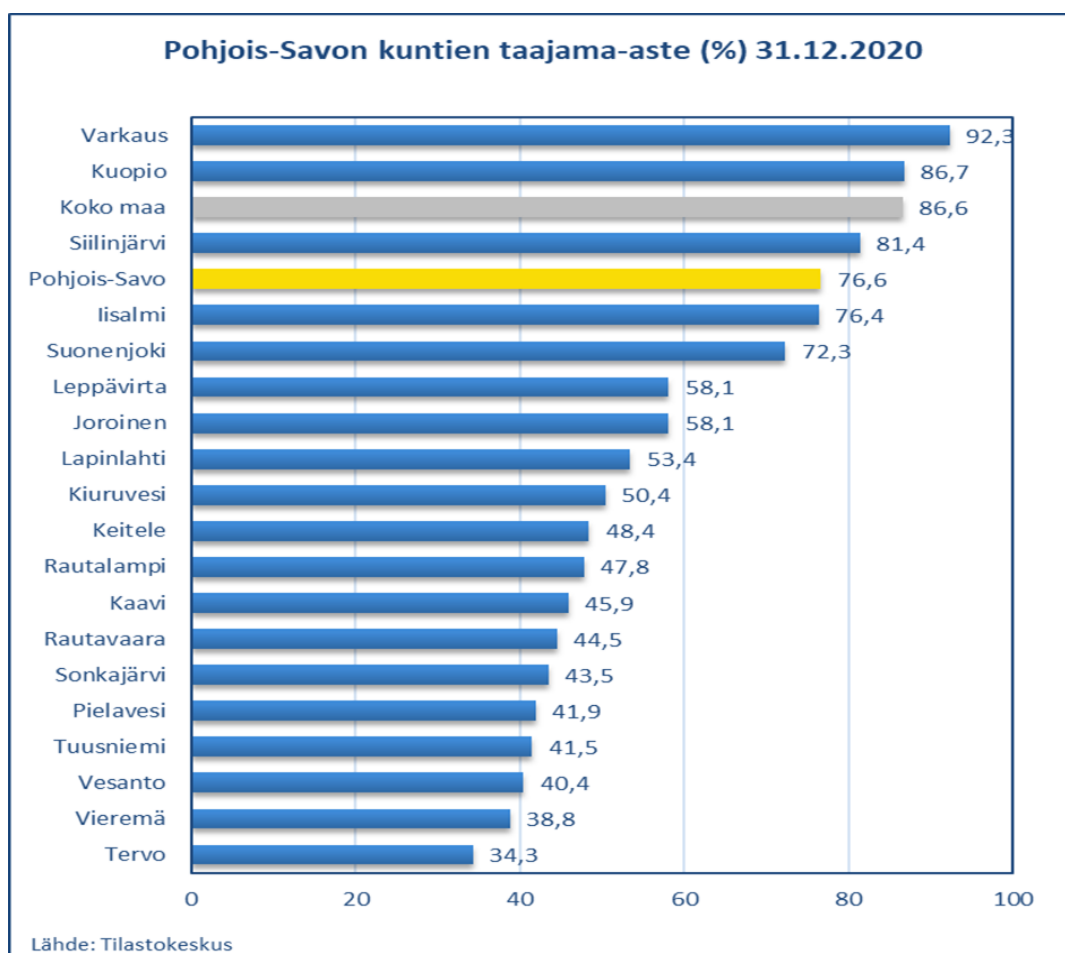
Kaavio 2: Suonenjoen väestömuutoksen osatekijät

Kaavio 3: Väestö ikäryhmittäin vuonna 2021

Kaavio 4: Väestön alueellinen jakautuminen

Taulukko 1: Taajama- ja haja-asutusalueväestö Pohjois-Savossa ikäluokittain 31.12.2020 sekä ikäluokan osuus (%) alueen väestöstä

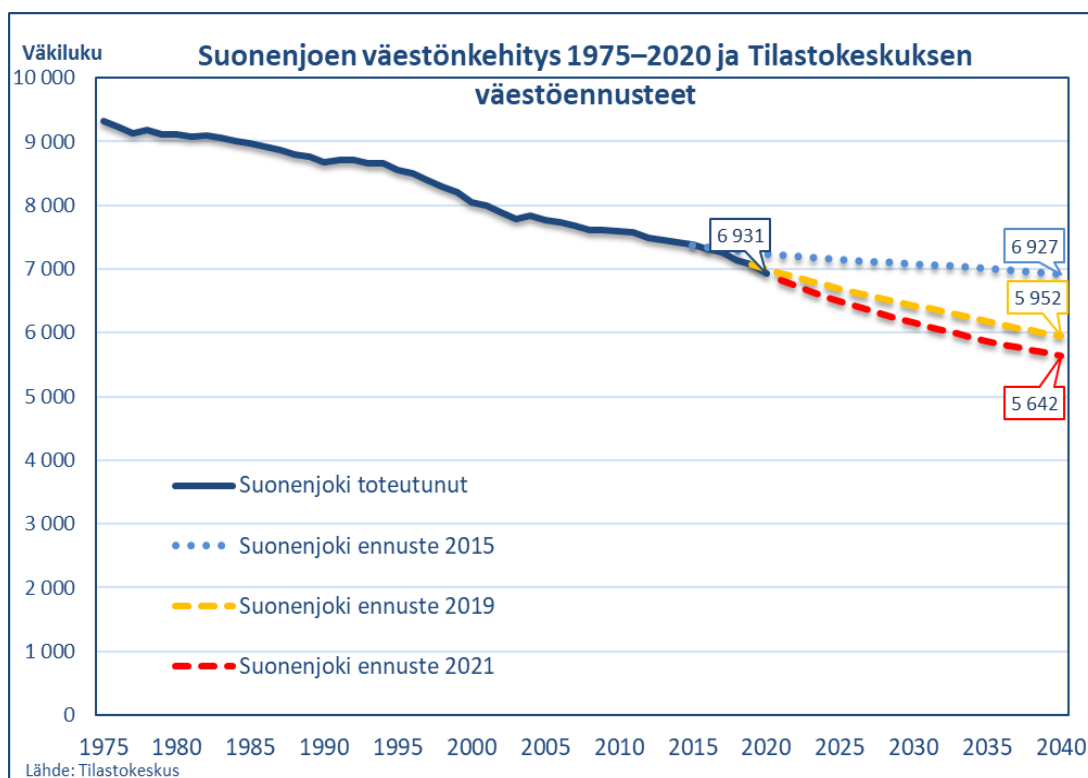
Taajama- ja haja-asutusalueväestö Pohjois-Savossa ikäluokittain 31.12.2020 sekä ikäluokan osuus (%) alueen väestöstä
Lähde: Tilastokeskus

Alue	Väestö yhteensä	0–14-vuotiaat	15–64-vuotiaat	Yli 65-vuotiaat	0–14-vuotiaat, % väestöstä	15–64-vuotiaat, % väestöstä	Yli 65-vuotiaat, % väestöstä
Suonenjoki	6 931	903	3 768	2 260	13,0	54,4	32,6
Suonenjoen kt.	4 957	620	2 644	1 693	12,5	53,3	34,2
Haja-asutusalue	1 896	275	1 072	549	14,5	56,5	29,0
Tuntematon	78	8	52	18	10,3	66,7	23,1

Taajaman väestönkasvu mahdollistaa kaupallisten ja muiden palveluiden kehittämisen ja sen seurauksena Suonenjoen asema Sisä-Savon talousalueen keskuksena vahvistuu.

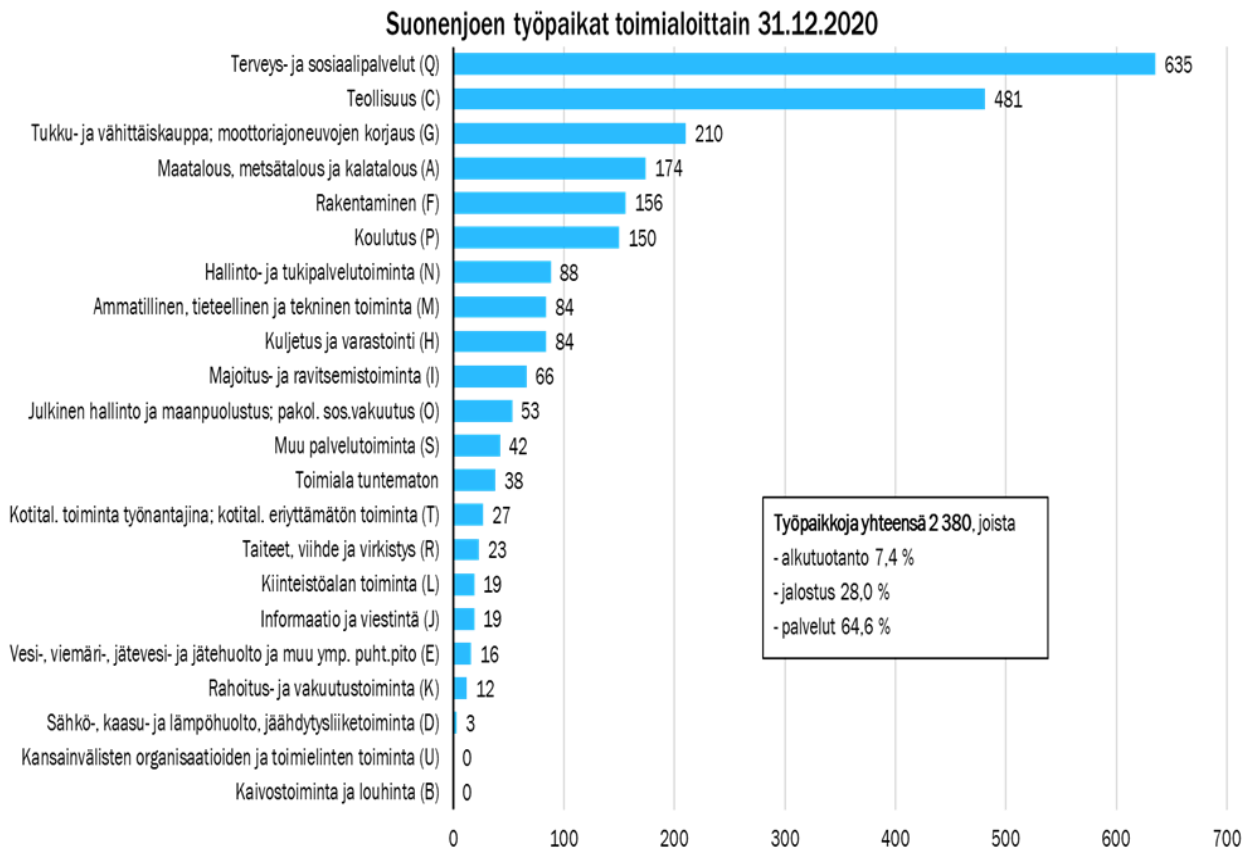
Haja-asutusalueiden väestökehitykseen vaikuttavat perusmaatalouden ja marjanviljelyn jatkuvuuden turvaaminen, maatalouden korvaavien työpaikkojen syntyminen ja rantarakentamisen määrä.

Kaavio 5: Suonenjoen väestökehitys ja ennusteet

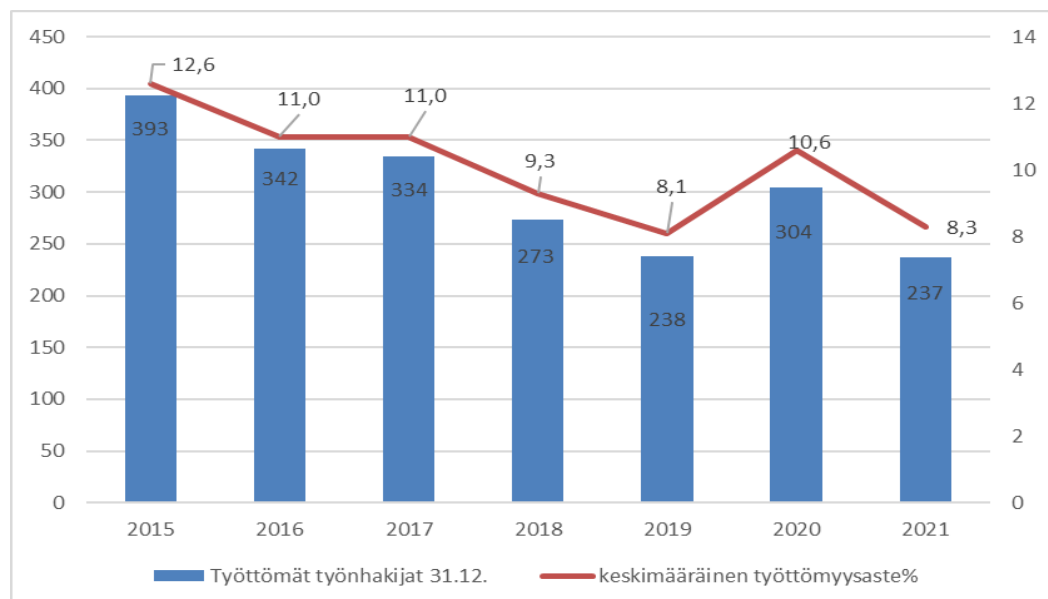
1.2.4 Työpaikat

Kaavio 6: Työpaikat toimialan mukaan vuosina 2020 (31.12.)

1.2.5 Työttömyys

Kaavio 7: Työttömät työnhakijat ja keskimääräinen työttömyysaste vuosina 2015 - 2021.

Lokakuun lopussa 2022 työttömyysaste Suonenjoella on 7,5 % ja työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 213 henkeä.

Taulukko 2: Pohjois-Savon kuntien työttömät työnhakijat

Pohjois-Savon kuntien työttömät työnhakijat, lokakuu 2022

Lähde: Pohjois-Savon ELY-keskus, TEM

Kunta	Työttömiä työnhakijoita yhteensä lokakuu 2022	Työttömät työnhakijat, %-osuus työvoimasta, lokakuu 2022	Työttömät työnhakijat, %-osuus työvoimasta, lokakuu 2021	Alle 25-vuotiaat työttömät, lokakuu 2022	Pitkäaikais-työttömät, lokakuu 2022	Pitkäaikais-työttömät, lokakuu 2022, %-osuus työttömistä
Iisalmi	1 003	10,6	11,1	150	463	46,2
Joroinen	137	6,8	6,6	8	23	16,8
Kaavi	110	10,4	9,7	...	39	35,5
Keitele	65	7,9	7,8	8	18	27,7
Kiuruvesi	336	10,3	10,7	26	123	36,6
Kuopio	5 255	9,1	9,8	683	2 386	45,4
Lapinlahti	346	8,5	10,0	30	131	37,9
Leppävirta	308	7,6	8,2	37	127	41,2
Pielavesi	118	7,5	8,0	11	42	35,6
Rautalampi	87	7,4	7,3	6	23	26,4
Rautavaara	56	10,4	10,1	...	16	28,6
Siilinjärvi	614	6,2	5,9	75	231	37,6
Sonkajärvi	137	8,9	11,2	7	38	27,7
Suonenjoki	213	7,5	6,7	20	39	18,3
Tervo	54	8,8	9,7	...	18	33,3
Tuusniemi	95	10,6	12,0	7	45	47,4
Varkaus	930	11,1	11,3	132	318	34,2
Vesanto	59	8,0	7,8	...	18	30,5
Vieremä	106	6,5	7,3	7	42	39,6
POHJOIS-SAVO	10 029	8,9	9,5	1 217	4 140	41,3

Taulukko 3: Pohjois-Savon työllisyysaste

Työllisyysaste (%), 18–64-vuotiaiden työllisten osuus vastaavan ikäisestä väestöstä

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäynti

Kunta	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kuopio	65,3	66,7	67,2	66,3	65,3	65,1	65,9	67,5	69,3	69,2	67,7
Siilinjärvi	72,6	73,5	74,2	73,6	72,5	71,9	73,4	75,7	76,7	76,4	75,2
Kuopion seutukunta	66,4	67,8	68,2	67,4	66,4	66,1	67,0	68,7	70,4	70,3	68,7
Iisalmi	65,6	67,0	66,1	65,3	64,2	63,9	66,3	68,3	69,2	69,8	66,9
Kiuruvesi	61,2	62,5	63,0	61,6	62,0	62,2	64,4	66,8	67,1	69,1	66,6
Keitele	61,9	64,3	65,4	64,8	66,7	64,9	64,9	67,0	66,0	68,9	69,1
Lapinlahti	62,3	65,1	64,8	63,5	64,1	64,0	65,9	67,9	69,7	70,0	69,1
Pielavesi	60,2	62,0	61,2	60,8	61,2	62,5	63,3	64,7	65,5	66,8	68,3
Sonkajärvi	59,5	61,0	59,9	58,7	59,7	59,6	62,6	63,6	64,9	69,2	66,0
Vieremä	67,8	69,9	66,4	67,3	68,8	67,9	70,6	72,4	73,3	75,5	71,2
Ylä-Savon seutukunta	63,4	65,2	64,5	63,7	63,7	63,6	65,7	67,6	68,5	69,8	67,7
Suonenjoki	64,8	64,8	64,3	65,2	64,6	65,0	65,8	66,6	68,2	69,7	69,2
Rautalampi	61,0	61,3	61,9	60,3	62,1	62,0	63,4	64,7	67,6	67,5	68,1
Tervo	61,1	61,8	63,0	64,0	63,9	63,8	62,7	64,5	67,1	67,8	68,9
Vesanto	61,4	63,2	61,2	61,7	60,2	62,1	64,2	65,5	68,2	68,2	68,2
Sisä-Savon seutukunta	63,0	63,4	63,1	63,5	63,3	63,7	64,7	65,8	67,9	68,8	68,8
Kaavi	57,0	58,1	59,1	58,1	56,9	56,4	56,8	57,0	59,7	61,2	61,1
Rautavaara	55,5	56,1	55,3	54,8	56,8	53,8	53,1	57,5	58,5	58,1	58,7
Tuusniemi	59,0	60,1	58,2	58,8	56,3	56,1	56,5	59,7	60,8	60,6	59,3
Koillis-Savon seutukunta	57,4	58,4	57,9	57,6	56,6	55,7	55,9	58,1	59,8	60,3	59,9
Varkaus	59,4	60,0	59,3	58,9	58,7	58,5	60,3	62,3	62,7	65,1	62,7
Joroinen	63,1	64,0	64,3	64,0	64,3	65,0	67,0	68,5	71,0	71,3	71,4
Leppävirta	64,0	65,6	65,9	65,9	65,0	65,1	66,6	68,8	70,5	70,5	67,6
Varkauden seutukunta	61,1	62,0	61,7	61,4	61,1	61,2	62,9	64,9	65,9	67,4	65,2
POHJOIS-SAVO	64,5	65,9	65,9	65,2	64,7	64,5	65,7	67,5	69,0	69,5	67,9
Koko maa	68,9	69,9	69,6	68,6	68,0	67,8	68,6	70,5	72,1	72,1	69,5

1.2.6

Asuminen

Monipuolisten asumisvaihtoehtojen mahdollistaja

Kaupungin strategisena tavoitteena olla kasvava ja kehittyvä seutukaupunki, jossa arki on sujuvaa, helppoa ja turvallista. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen ja hyvinvoinnin omaehtoiseen edistämiseen. Näitä tavoitteita tuetaan myös asumisen alueilla.

Tekniset palvelut luo yleisiä edellytyksiä kaavoituksella, kunnallistekniikan rakentamisella ja ylläpidolla. Teknisten palveluiden tavoitteena on parantaa asuntotuotantovalmiutta infrarakentamisella ja kaavoituksella.

Kaupunki myy ja vuokraa tontteja asuinkäyttöön, sekä omistaa vuokra-asuntoja Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalojen kautta. Kaupunki omistaa myös muutamia erillisiä asuinkiinteistöjä. Elinvoima ja hallintopalveluiden tavoitteena on kannustaa suonenjokelaisia omaehtoiseen toimintaan ja kehittää ennakoivia ja ennaltaehkäiseviä hyvinvointipalveluja. Lisäksi elinvoima ja hallintopalvelut pyrkii tavoittamaan vetovoimaviestintään.

Kaupungin veto- ja pitovoiman kannalta asuntotarjonta ja sen monipuolisuus on erittäin merkittävä asia. Miellyttävä asuinympäristö ja monipuoliset asumisen vaihtoehdot vaikuttavat asukkaiden viihtyisyyteen sekä elinkeinoelämän kehitykseen alueella. Monipaikkaisuuden mahdollistaminen ja digipalvelut tukeutuvat vahvasti ydinkeskustan alueelle rakennettavaan valokuituverkkoon.

Suonenjoen kaupunki on mukana Kuopion seudun MAL-sopimuksessa, jolla tuetaan kaupunkiseudun kuntien sekä kuntien ja valtion välistä yhteistyötä yhdyskuntarakenteen ohjauksessa sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamisessa.

MAL-sopimuksen toimenpiteiden konkretisoimiseksi on laadittu kaupunkiseutusuunnitelman, jonka tavoitteena on sovittaa yhteen kaupunkiseudun merkittävän yhdyskuntarakenteen kehittämisen periaatteet ja tavoitteet niin, että löydetään yhteinen näkemys yhdyskuntarakenteen pitkän tähtäimen päälinjoista. Lisäksi suunnitelman tavoitteena on liittää kaupunkiseutusuunnitelman toteuttaminen tiiviisti yhteen samanaikaisesti laadittavan seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamista osana MAL-sopimusmenettelyä.

Kaupunkiseutusuunnitelma on laadittu lähtökohtaisesti siten, että se tukee MAL-suunnittelun kärkitavoitteiden saavuttamista edistämällä vähähiilisen ja kestäväen yhdyskuntarakenteen ja sitä tukevan liikennejärjestelmän kehittämistä ilmastonmuutoksen torjumiseksi. MAL-sopimuksen mukaan yhdyskuntarakennetta tulee tiivistää toteuttamalla suurin osa seudun asuntotuotannosta (80 %) yhdyskuntarakenteen sisään, keskuksiin, niiden lähialueille ja joukkoliikennevyöhykkeelle, joissa on hyvät julkiset liikenneyhteydet ja palveluja. Kaupunkiseutusuunnitelma tulee alueen kuntien valtuustojen hyväksyttäväksi alkuvuodesta 2023.

Uutta ja kehittyvää

Kaupungin tavoitteena on kasvua edistävä tontti- ja asuntotarjonta. Kaupunki luo yleiset edellytykset asuntotuotannolle kaavoituksella ja kunnallistekniikan rakentamisella ja ylläpidolla. Kaupunki myy ja vuokraa tontteja asuinkäyttöön sekä omistaa vuokra-asuntoja kiinteistöyhtiönsä Suonenjoen Vuokratalojen kautta. Kaupungilla on myös omia asuinkiinteistöjä omistuksessaan.

Asuntotarjonta on kaupungin kehityksen kannalta merkittävä asia. Miellyttävä asuin- ympäristö ja monipuoliset asumisen vaihtoehdot vaikuttavat asukkaiden viihtyisyyteen sekä elinkeinoelämän kehitykseen alueella.

Alla olevassa taulukossa on asuntotuotantoluvut vuodelta 2020 sekä tavoite vuosille 2022 - 2024.

Taulukko 4: Asuntojen uustuotanto 2020 ja tavoitteet vuosille 2022 – 2024

Valmiit uudet asunnot	2020	2021	2022	2023	2024
Kerrostalot	-	1	-		1
Pientalot/rivitalot	2	1	5	3	5
Hallintomuoto: Vuokra-asunnot	-	29	-		60
Omistusasunnot	2	1	5	3	5

Lähivuosien rakentamisen painopistealueena on ydinkeskustan täydennysrakentaminen, mikä on perusteltua kaupunkikuvallisista ja kunnallisteknisistä syistä. Lisäksi autottomille asukkaille sopivaa esteetöntä asuntokantaa tarvitaan palveluiden läheisyyteen. Kaupungin vuokrataloyhtiön rakennuttama uusi kerrostaloa Valkeisenkadulle valmistui loppukesästä 2021.

Onnelan alueelle on laadittu pientalorakentamisen mahdollistava asemakaava. Tavoitteena on, että rakentaminen alueella pääsee alkamaan vuonna 2024. Alueen markkinointityötä vauhditetaan vuoden 2023 aikana. Kaavan valmistelun yhteydessä tutkittiin mahdollisuutta toteuttaa pientalorakentamista asumisoikeusratkaisuna ryhmärakennuttamisena.

Kaava-alueella on kaupungin omistamia pientalotontteja n. 40 kpl. Kerrostalotontteja on neljä-viisi. Kaikki mainitut tontit ovat kunnallistekniikan piirissä, joten ne ovat nopeasti asuinrakentamiskäyttöön luovutettavissa.

Maaseutualueen pientalorakentaminen jatkuu pääasiassa ranta-alueille täydennysrakentamisena muutaman pientalon vuosivauhdilla.

2 VUODEN 2023 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2023 – 2025 TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT

2.1 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Kansantalouden kehitysnäkymät

Maailmantalouden näkymät ovat synkentyneet nopean inflaation, Euroopan energia-kriisin sekä Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen takia. Geopoliittiset jännitteet suurvaltojen välillä ovat kasvaneet, ja kehittyviä maita uhkaa edelleen ruokapula. Maailmantalouden kasvu hidastuu viime vuoden nopean kasvun jälkeen 2,7 prosenttiin kuluvana vuonna ja edelleen 2,5 prosenttiin vuonna 2023.

Euroalueen näkymät ovat niin ikään synkentyneet Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen ja energiapulan takia. Inflaatio on kiihtynyt edelleen, ja kuluttajien luottamus on alamaissa. Erityisesti Saksan talouden näkymät ovat heikot. Venäjän hyökkäys Ukrainaan varjostaa maailmantalouden näkymiä. Miten käy Ukrainan, Venäjän, Euroopan ja Suomen, sitä ennustuslaitokset ovat arvuutelleet kilvan sen jälkeen, kun hyökkäys on jatkunut taukoamatta ja näkymä tulevaisuuteen on edelleen kovin epävarma. Geopoliittiset jännitteet suurvaltojen välillä ovat kasvaneet ja kehittyviä maita uhkaa ruokapula.

Rahapolitiikkaa on kiristetty Yhdysvalloissa sekä euroalueella, ja korot ovat nousussa. Vaikea tilanne Euroopan energiamarkkinoilla jatkuu, ja tulevana talvena joudutaan ehkä säännöstelemään energian kulutusta. Maakaasun hinta Euroopassa on erittäin korkea. Toisaalta teollisuuden raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet voimakkaasti kesän aikana, mikä heijastaa teollisuuden epävarmoja näkymiä. Raaka-aineiden hintojen oletetaan laskevan maltillisesti ennustejaksolla.

Hintojen nopea nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, mikä vähentää kulutusta ja kääntää Suomen ja euroalueen tuotannon laskuun. Loppuvuonna nähdään yli 10 prosentin inflaatiokuukausia, kun sähkö, korot ja ruuan hinta nousevat samanaikaisesti. Näkymät ensi vuodelle ovat hyvin epävarmat. Todennäköisesti hintojen nousu helpottaa ja loppuvuonna 2023 talous kääntyy uudelleen kasvuun.

Suomen ja Euroopan taloudet ovat vajoamassa taantumaan, mutta taantumien syvyys ja pituus riippuu hyvin paljon Ukrainan sodan tapahtumista ja seurauksista. Ennuste lähtee oletuksesta, että suhteet Venäjän kanssa pysyvät poikki ja energian hinta pysyy talven ajan korkealla tasolla. Irrottautuminen Venäjältä energian lähteenä kuitenkin etenee ja energian hinnat laskevat ensi vuoden keväällä nykyiseltä korkealta tasolta, mutta jäävät korkeammiksi kuin ennen kriisiä.

Hintojen lasku voi kuitenkin olla huomattavasti nopeampaa. Leuto ja tuulinen talvi tai uusi hallinto Moskovassa voisivat romauttaa energian hinnat, mikä johtaisi myös muiden hintojen laskuun. Tällöin hintojen lasku, jo päätetyt tukitoimet ja Ukrainan jälleerakentamisen aloittaminen vauhdittaisivat ensi vuoden talouskasvua ja tuotannon lasku vuositasolla vältettäisiin.

Toisaalta kylmä talvi aiheuttaisi luultavasti ajoittaista pulaa sähköstä ja siitä seuraisi nykyistä korkeampi sähkön hinta ja tuotannon katkoksia Euroopassa. Tällöin saatettaisiin joutua puuttumaan sähkömarkkinoiden toimintaan tulevana talvena. Lisäksi Ukrainan voittaessakin sodan edessä on luultavasti arvaamaton ajanjakso, jolla olisi todennäköisesti merkittäviä negatiivisia vaikutuksia ensi vuoden talouskasvuun.

Kotitaloudet

Alkuvuonna kotitalouksien kulutus kasvoi vielä varsin nopeasti niin Suomessa kuin muuallakin euroalueella. Koronarajoitusten lopullinen poistuminen ja korona-aikana kertyneet säästöt yhdessä hyvän työllisyyden kanssa kasvattivat kulutusta aina ke-sään asti. Kesän jälkeen nousseet energia- ja ruokakustannukset ovat kuitenkin vetä-neet monien kotitalouksien talouden tiukalle ja kulutuksen määrää on pakko vähen-tää.

Kotitalouksien kulutus tulee laskemaan selvästi loppuvuonna ja ensi vuoden alussa. Näin käy sekä Suomessa että kansainvälisesti. Euroalueella lasku on jopa jyrkem-pää, koska hintojen nousu on nopeampaa. Yhdysvalloissa hintojen nousun vaikutuk-sia kulutukseen vähentää selvästi Eurooppaa nopeammin nousevat palkat.

Hintojen nousu on kääntänyt rahapolitiikan suunnan, ja keskuspankit ympäri maail-man ovat nostaneet korkoja. Tällä on talouskasvua hidastava vaikutus. Yhdysval-loissa korkoja nostetaan enemmän ja pidempään kuin euroalueella, sillä Yhdysval-loissa hintojen nousu on selvästi valunut myös palkkoihin. Tällöin inflaation hidasta-minen rahapolitiikalla on vaikeampaa. EKP:n koronnostot puolestaan alkoivat viime kesänä tilanteessa, jossa inflaatio ei ollut vielä vaikuttanut merkittävästi palkkoihin.

Korkojen nousu, vähenevä kysyntä ja epävarmuus saavat investoinnit alamäkeen. Toisaalta investointeja tukevat Venäjän energiasta luopumisen ja vihreän siirtymän vaatimat energiainvestoinnit ja julkinen tuki.

Hinnat eivät kuitenkaan ole menossa pelkästään ylöspäin. Monien raaka-aineiden hinnat ja kuljetuskustannukset ovat kääntyneet jo laskuun. Samoin tuotannon ja logis-tiikan pullonkaulat ovat helpottaneet. Tähän on vaikuttanut sekä tuotannon kasvu että kysynnän normalisoituminen niin, että tavaroiden kulutus on vähentynyt ja palvelui-den kasvanut. Tavaroiden hinnat tulevatkin luultavasti laskemaan ensi vuoden ai-kana.

Hintojen ja tuotannon laskua voi myös nopeuttaa varastojen täytyminen. Varastojen kasvulla on ollut poikkeuksellisen suuri vaikutus tuotannon kasvuun niin kansainväli-sesti kuin varsinkin Suomessa. Koronan aiheuttamat tuotanto- ja logistiikkaongelmat vähensivät varastoja ja nyt niitä on täytetty. Tuotannon vähentäminen voikin tulla vas-taan varsin nopeasti, kun kysyntä hiipuu ja varastot ovat täynnä.

Kuluttajahintojen nousu jatkuu loppuvuoden 2022 ja inflaatiossa nähdään yli 10 pro-sentin kuukausinousuja verrattuna vuodentakaisiin hintoihin. Koko vuoden inflaatio on 7,5 prosenttia. Kuluttajahintoja nostavat nyt erityisesti kallis sähkö, ruoka sekä nou-seva korkotaso.

Ensi vuonna inflaatio on sitä vastoin selvästi hitaampaa. Keskimäärin hinnat nousevat noin prosentin vuoden 2023 aikana, mutta tuoteryhmissä on suuria eroja. Monet tänä vuonna nopeasti nousseet hinnat laskevat selvästi, esimerkiksi energian ja elektroniikan hinnat. Vaikka niiden hinta jäisikin nousua edeltävää tasoa korkeammaksi, on vuosimuutos monessa tapauksessa reilusti negatiivinen. Toisaalta hintojen ja palkko- jen nousu tulee heijastumaan viiveellä varsinkin palveluiden hintoihin, mikä pitää in-flaatiota vauhdissa.

Ensi vuoden inflaatioon liittyy kuitenkin suurta epävarmuutta, sillä hintojen nousu on ollut niin nopeaa ja poikkeuksellista. Taantumien vähentäessä kysyntää voimme nähdä myös yleisen hintojen laskun ensi vuonna Euroopassa. Toisaalta, jos inflaatio valuu voimakkaasti palkkoihin, inflaatio jatkuu kohtuullisen nopeana ensi vuonnakin.

Vaikka ensi vuoden inflaatio jäisi matalaksi, kun energian hintakupla puhkeaa, on jatkossa hintojen nousu hyvin mahdollisesti nopeampaa kuin mihin viime vuosina on totuttu. Globalisaatiossa taka-askeleita ottava talous on aiempaa alttiimpi inflaatiolle. Lisäksi Euroopassa runsaskätinen kotitalouksien tukeminen on omiaan kiihdyttämään inflaatiota. Ylipäättään euroalueella, Suomi mukaan lukien, julkinen talous elää yli varojen, ja se tapaa purkautua inflaationa.

Kuluttajahintojen nousu kiihtyy vielä loppuvuodesta 2022 sähkön ja ruuan hintojen sekä koron nousun johdosta. Pidemmällä aikavälillä koron nostolla on inflaatiota hillitsevä vaikutus, kun se vähentää kysyntää taloudessa tekemällä investoinnit ja velkaantumisen kalliimmaksi. Asuntolainojen korot ovat kuitenkin suoraan Suomen kuluttajahintaindeksissä, joten korkojen nousu nostaa suoraan kuluttajahintaindeksiä. Normaalisti korkojen muutoksilla on varsin pieni vaikutus inflaation, mutta nyt kun korot nousevat hyvin matalalta tasolta, ovat koron prosenttimuutokset niin suuria, että niiden vaikutus inflaatioon voi olla jopa toista prosenttiyksikköä.

Samoin sähkön hinnalla on nyt poikkeuksellisen suuri vaikutus kuluttajahintaindeksiin. Sähkön hinnan vaikutus inflaatioon on myös ollut suurempi kuin sen vaikutus kotitalouksiin. Kuluttajahintaindeksissä sähkön hinta on määräytynyt kulloistenkin sähkösopimustarjousten perusteella. Kotitalouksille vaikutus tulee voimassa olevan sopimuksen hinnan muuttuessa. Määräaikaisten sopimusten takia sähkön hinnan nousu vaikuttaa kotitalouksiin pitkällä viiveellä.

Huomattavan korkeat sähkön hinnat asettavat pitkään jatkuessaan monet kotitaloudet kestävämpään tilanteeseen. Tässä tapauksessa eurooppalaisella tasolla tulaneen päättämään mekanismista, joka rajoittaa hintojen nousua. Riskinä hintojen nousun rajoittamisesta on kuitenkin ylikysyntätilanteet, minkä vuoksi samassa yhteydessä pitää päättää kysyntää tarvittaessa rajoittavasta mekanismista.

Työllisyyden paraneminen ja palkankorotukset ovat pitäneet talouden palkkasumman kasvun varsin reippaana, yli kuudessa prosentissa alkuvuonna. Kuluttajahintojen nousu on kuitenkin ollut nopeampaa toukokuusta lähtien, ja reaalin palkkasumma on kääntynyt laskuun.

Hintojen nousun aiheuttama ostovoiman lasku iskee pahimmin kotitalouksiin loppuvuoden aikana ja ensi vuoden alussa. Samaan aikaan nousevat sähkö-, lämmitys-, ruoka- ja korkokulut laittavat monen talouden tiukoille, ja kotitaloudet joutuvat vähentämään muuta kulutusta.

Reaalin ansiotaso laskee tänä vuonna jopa noin 4 prosenttia, ja reaalin palkkasummakin noin 2 prosenttia. Nimellisten palkkojen noustessa maksettujen verojen määrä kasvaa. Sosiaaliturvan korotukset ja energiatuet pehmentävät reaalityulojen laskua, mutta niidenkin vaikutus on suurimmillaan vasta ensi vuonna. Kotitalouksien ostovoima vähenee tänä vuonna noin 2,5 %.

Osalla kotitalouksia on onneksi edelleen korona-aikana kertyneitä säästöjä. Ne osaltaan mahdollistavat tuloja suuremman kulutuksen jonkin aikaa. Loppuvuonna kulutus kääntyy kuitenkin selvään laskuun. Hyvän alkuvuoden ansioista yksityinen kulutus kasvaa tänä vuonna 2,5 prosenttia.

Ensi vuonna kotitalouksille on odotettavissa helpotusta. Suurin helpotus on tiedossa työeläkeläisille, joiden eläkkeet nousevat vuonna 2023 yli kuusi prosenttia. Kaikkia kotitalouksia helpottaa inflaation selvä hidastuminen, kun monissa tuoteryhmissä hinnat laskevat reilusti.

Myös palkankorotukset lisäävät reaalista ostovoimaa. Vaikka maltti todennäköisesti ja toivottavasti säilyy työmarkkinoilla, ovat tänä syksynä kovimman inflaatiovauhdin oloissa sovittavat palkankorotukset todennäköisesti nykyisiä sopimuskorotuksia suu-rempia.

Tämän vuoden laskun jälkeen kotitalouksien nimelliset käytettävissä olevat tulot nousevat ensi vuonna noin kolme prosenttia. Tämä kääntää kotitalouksien kulutuksen selvään kasvuun, mutta vasta vuoden jälkipuoliskolla. Koko vuoden kulutuksen kasvuksi tulee vain noin prosentin verran.

Työllisyys

Työmarkkinat ovat olleet hyvässä vireessä, mutta viime aikoina työllisyyden kasvu on hidastunut. Työllisyysaste on noussut lähelle 74 prosenttia ja osallistumisaste on edelleen noussut korkeammalle kuin koskaan: yli 79 prosentin. Työllisiä on tullut lisää erityisesti kaupan alalle ja sosiaali- ja terveystalouteihin.

Erityisesti 55–64-vuotiaiden työllisyys- ja osallistumisaste on noussut jo pidemmän aikaa. Tähän ovat vaikuttaneet ennen kaikkea lakimuutokset eläketurvan alaikärajaan sekä muutokset työttömyysturvan lisäpäivien alaikärajaan. Työttömyyseläkeputken poiston vaikutukset tulevat näkymään myönteisenä vielä pitkän aikaa. Myös muiden ikäluokkien paitsi 45–54-vuotiaiden työllisyys on ollut nousussa, ja nuorten työllisyys on palautunut koronaa edeltävälle tasolle.

Avointen työpaikkojen määrä on noussut hyvin ripeästi, ja nousu on kohdistunut ennen kaikkea kauppaan, kuljetukseen ja sosiaali- ja terveystalouteihin. Vaikeasti täytettävien työpaikkojen määrä on kasvanut, mikä antaa viitteitä työvoimapulasta. Osa-aikaiset työsuhteet ovat olleet viime vuodesta lähtien selkeässä nousussa, lähinnä kohdistuen yksityiselle sektorille. Tämä on näkynyt työtunneissa, jotka ovat kasvaneet vähemmän kuin työllisyys. Työvoimapulasta johtuen työntekijöitä ei ole saatu palkattua kokoaikaisiin työsuhteisiin, vaikka kysyntää olisikin. Tänä vuonna osa-aikaisten työsuhteiden kasvu näyttää kuitenkin pysähtyneen.

Työttömyysaste on ollut laskussa viime vuodesta lähtien, mutta lasku on kesän aikana pysähtynyt ja kääntynyt nousuun. Poikkeuksellisesti työttömyysasteessa ei ole tänä vuonna nähty vastaavaa vastavalmistuneiden aiheuttamaa piikkiä toukokuussa kuin aikaisempina vuosina. Tämä johtunee koronapandemiasta, jonka seurauksena valmistuminen on rytmittynyt eri tavalla vuoden sisällä.

Työllisyys kasvaa vielä tänä vuonna reilut 2 prosenttia eli noin 55 000 henkilöllä. Loppuvuonna alkava talouden taantuma ei ehdi näkyä työmarkkinoilla ennen vuoden vaihdetta. Ensi vuosi on työmarkkinoiden osalta selvästi heikko, ja työllisyys laskee noin 20 000 henkilöllä. Työllisyysaste laskee ensi vuonna 73,3 prosenttiin. Myöskään työvoiman määrä ei enää ensi vuonna kasva.

Talous alkaa kohentua ensi vuoden loppupuoliskolla, mutta sen myönteiset vaikutukset eivät ehdi rantautua työmarkkinoille vielä ensi vuonna, sillä työmarkkinat reagoivat talouden suhdanteisiin viiveellä. Huolenaiheena taantumien koittaessa ovat erityisesti pitkäaikaistyöttömät, joiden määrä kasvoi merkittävästi koronapandemian aikana. Työttömyysaste on tänä vuonna 6,8 prosenttia, mutta nousee ensi vuonna 7,3 prosenttiin.

Julkinen talous

Julkisen talouden tasapainottuminen koronakriisistä pysähtyy tänä vuonna. Venäjän hyökkäyssodan seurauksena lisääntyvät panostukset maanpuolustukseen, pakolaisien auttamiseen ja huoltovarmuuteen lisäävät alijäämää.

Tänä vuonna alijäämä on kuitenkin vain 1,5 prosenttia suhteessa BKT:seen, koska työllisyyden paranemisen ja hintojen nousun myötä verotulot kasvavat reilusti. Lisäksi valtiontalouden alijäämä on kansantalouden tilinpidon määritelmällä pienempi kuin budjettialijäämä, koska tänä vuonna maksetaan hyvinvointialueille ensi vuoden menoja.

Valtiontalouden alijäämä kasvaa merkittävästi ensi vuonna heikentyvän suhdannetilanteen myötä. Verotulojen kasvun hidastumisen lisäksi kustannusten nousu näkyy ensi vuonna voimakkaana julkisessa taloudessa.

Hyvinvointialueiden aloittaessa ensi vuoden alussa valtion budjetista rahoitettava osuus koko julkisesta sektorista kasvaa merkittävästi. Kuntien rahoitusvastuiden pienentyessä siirretään kunnilta valtiolle lähes 15 miljardin euron verotulot.

Kuntien tilanne helpottui väliaikaisesti valtion maksamien merkittävien koronatukien turvin. Hyvinvointialueiden aloitus tuo helpotusta kuntien ikäsidonnaisten menojen osalta, mutta tästä huolimatta kuntatalous pysyy alijäämäisenä sekä vuonna 2022 että 2023. Hyvinvointialueiden taloudesta ei ensimmäisen toimintavuoden osalta tehdä ennustetta. Hyvinvointialueiden budjettitasapainoon tulee vaikuttamaan merkittävästi valtion taloudellisten ohjauskeinojen tehokkuus.

Valtion ja kuntien alijäämän pieneneminen sekä nimellisen BKT:n nopea kasvu käänsivät velkasuhteen laskuun viime vuonna. Julkisen velan suhde BKT:hen pieneneekin tänä vuonna 71 prosenttiin. Ensi vuonna velkasuhde kuitenkin uudelleen kasvaa, kun alijäämä paisuu ja nimellisen BKT:n kasvu on hyvin pientä.

Julkistalouden alijäämien kasvu sodan ja suhdanteen heikentymisen vuoksi ei muodosta merkittävää ongelmaa Suomen kansantaloudelle. Sen sijaan ongelma on julkistalouden pysyvät alijäämät normaalioloissa ja nousukaudella. Julkistalouden menoja pitää jatkossa sopeuttaa tasolle, joka tasapainottaa julkisen talouden suhdannekierron aikana.

Suurempi huoli on kuitenkin Suomen pidemmän aikavälin kasvupotentiaalista. Koko globaali turvallisuusjärjestelmä on murroksessa, ja se voi merkittävästi heikentää pitkän aikavälin talouskasvua. Globalisaatiolla on ollut merkittävä vaurastuttava vaikutus koko maailmantaloudessa, Suomi mukaan lukien. Nyt globalisaatio on murroksessa, samoin Suomen asema siinä, sillä maamme on jäänyt jälkeen koulutustasossa ja väestö ikääntyy.

Kuntatalouden kehitys

Valtionvarainministeriön syksyllä 2022 julkaisemissa Kuntatalousohjelmissä on luonnehdittu kuntatalouden kehitysnäkymiä kattavasti.

Kuntatalous on syksyllä 2022 historiallisen suuren mullistuksen edessä, kun sote- ja pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2023 alussa toimintansa aloittaville hyvinvointialueille. Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Toimintatulojen

arvioidaan laskevan noin 30 %:lla. Toimintakate kuntataloudessa supistuu n. 60 %. Vastaavasti valtionosuuksia, verotuloja ja veromenetysten korvauksia vähennetään koko maan tasolla siirtyviä kustannuksia vastaavasti. Investointeja arvioidaan siirtyvän hyvinvointialueille noin 950 milj. euron edestä.

Kuntatalouden kustannuksiin kohdistuu tällä hetkellä kovia paineita. Kunta-alalle sovittu virka- ja työehtosopimus nosti palkkoja arvioitua enemmän, hintojen nousu pyyttelee odotettua korkeammalla ja korot ovat nousseet vuoden aikana ennätysvauhtia. Myös talouden ennusteisiin sisältyy poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Venäjän hyökkäys Ukrainaan jatkuu ja näkymä tulevaisuuteen on edelleen epävarma. Kuntatalouden osalta epävarmuutta liittyy myös sote- ja pelastustoimen kustannuskohentamiseen sekä hyvinvointialueille siirtyviin kustannuksiin ja tuloihin, joiden lopulliset vaikutukset selviävät vasta vuoden 2022 tilinpäätöstietojen valmistuttua. Erilaisten tasausmenkanismien on tarkoitus rajoittaa kuntakohtaista muutosta. Suuret kunnat katsovat, että heiltä heikkenevät investointimahdollisuudet, kun tulosiirtoa tapahtuu kustannuksia enemmän. Kehyskauden lopulla negatiivisen vuosikatteen kuntia arvioidaan olevan 20 ja 29 kunnalla arvioidaan olevan kattamatonta alijäämää. Lainakanta kasvaisi 1,3 mrd. eurolla vuodesta 2023 vuoteen 2025 vaikka sote-uudistus olisi toteutunut. Investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan kunnissa olevan takana-päin ja on mahdollista, että investointeja keskeytyy ja lykkääntyy epävarmuuden ja kohonneiden hintojen vuoksi.

Vuosina 2024 – 2026 kuntatalouden toimintamenojen ennakoitaan kasvavan keskimäärin n. 2,9 % vuodessa. Kasvu aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Sote-uudistuksen jälkeen kuntatalouden kustannuksista suurin osa syntyy varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden järjestämisestä. Toimintatulojen ennakoitaan kasvavan vastaavana aikana keskimäärin n. 0,7 % vuodessa. Verotulojen ennakoitaan laskevan 5,8 % vuonna 2024, koska sote-uudistuksen vaikutuksen uusi taso verokertymissä näkyy viiveellä. Verorahoituksen kasvuksi ennakoitaan keskimäärin noin 3,0 % vuosina 2025 – 2026.

Valtion tukitoimet ovat peittäneet alleen kuntatalouden rakenteelliset ongelmat. Vaikka menopaineet helpottuvat, kun sote-uudistuksen myötä nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta, kunnista ei poistu se rakenteellinen epäsuhta, jonka vuoksi menot ylittävät jatkossakin tulot. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien uudistusten tarve säilyy edelleen. Mahdollisuudet tasapainottaa taloutta kaventuvat kuitenkin edelleen; suurimman osan palveluista kohdistuessa varhaiskasvatukseen ja opetukseen. Merkittävin muutos kuntien tehtävissä toteutuu 2025, kun pääosa TE-toimistojen henkilö-, työnantaja- ja yrityspalveluista sekä näiden palveluiden hankinta-tehtävät siirtyvät valtiolta kunnille.

Julkisen talouden suunnitelmassa paikallishallinnon (kuntien) rahoitusasemaa koskien on asetettu tavoitteeksi vuodelle 2023 korkeintaan -0,5 % / BKT. Tämän tason arvioidaan myös toteutuvan mikäli suunnitelman lähtöoletukset toteutuvat.

Kuntien verotulojen kehitys

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2022 yhteensä 26,5 mrd. euroa ja sisältävän kasvua edelliseen vuoteen verrattuna n. 3,8 %. Yhteisöveron määräaikainen 10 %:n jako-osuuden korotus poistui, mutta yhteisöveron kertymä on ollut yllättävän vahva. Kiinteistöveron tuotto palaa tilitysrytmimuutoksen jälkeen ns. normaalille tasolle. Kokonaiskasvua selittävät koronapandemiaan liittyvät tekijät, tulo- ja työllisyyskehitys sekä yritysten ennakoitua suuremmat lisäennakot yhteisöverossa.

Sote-uudistuksen myötä verorakenteessa tapahtuu merkittävä muutos vuodesta 2023 alkaen. Kuntien saamassa kunnallisverotuotossa tämä näkyy verotuoton yli puolittumisena. Kunnallisveroprosentteja alennetaan kaikissa kunnissa yhtä suurella 12,64 prosenttiyksiköllä. Lisäksi hallitus ehdottaa mm. ansiotasoindeksimuutosta vastaavaa indeksitarkistusta, työtulovähennykseen ikään perustuvaa portaittaista korotusta, matkakuluvähennyksen määräaikaisen korotuksen jatkamista koko ensi vuodelle ja kotitalousvähennyksen yhteydessä uutta määräaikaista sähkövähennystä. Näillä kaikilla muutoksilla on pienentävä vaikutus kuntien kunnallisverokertymään. Sote-uudistuksesta johtuen kuntien veronkorotukset eivät ole mahdollisia vuoden 2023 aikana.

Yhteisöverossa sote-uudistus supistaa verotuottoa vajaan kolmanneksen. Suhdanneherkässä yhteisöverossa voivat muutokset yritysten tuloksissa ja talouskasvussa aiheuttaa merkittäviä muutoksia kertymään. Hallitus on päättänyt jälleen alentaa varhaiskasvatusmaksuja, jotka heikentävät asiakasmaksujen kertymää. Tämä korvataan korottamalla kuntien yhteisöveron jako-osuutta vuodesta 2023 alkaen 1,25 prosenttiyksikköä, aivan kuten vuonna 2021 jolloin vastaava korotus oli 2 prosenttiyksikköä. Molemmat jäävät voimaan pysyvänä korotuksena. Tämän päätöksen vaikutukset suhteessa asiakasmaksumenetyksiin ovat muodostuneet kunnissa sattumanvaraisiksi. Soten vaikutus näkyy kuitenkin täysimääräisenä sekä kunnallisverossa että yhteisöverossa vasta vuodesta 2024 alkaen kertymis- ja tilitysrytmin takia.

Sote-uudistus nostaa kiinteistöverotuoton osuutta merkittävästi kuntien verorakenteessa. Vuoden 2023 osuus nousee noin 14,9 %:iin, kun se aiemmin oli noin 7,9 %. Kiinteistöveron arvostusmenetelmät maapohjien ja rakennusten osalta oli tarkoitus uudistaa ja ottaa käyttöön, mutta asia on siirtynyt seuraavalle hallituskaudelle päätettäväksi. Kaivosvero on vasta lausuntokierroksella, joten sen käyttöönoton ajoittuminen lykkääntyy, ainakin vuoteen 2025.

Laskennallista korotuspainetta veroprosenttiin koko kuntakentän osalta vuodelle 2023 ei ole, johtuen tilapäisesti verotulojen tavallista korkeammasta kertymästä. Vuodesta 2024 korotuspaine alkaa kasvaa yli 20 000 asukkaan kunnissa n. 0,7 %-yksikköön ja vuodesta 2025 alkaen korotuspainetta on jo keskimäärin 0,5 %-yksikön verran koko kuntakentässä. Vuonna 2026 suurin laskennallinen korotuspaine on pienissä alle 2000 asukkaan kunnissa. Suuremmissa kuntakokoryhmissä korotuspaineen on arvioitu pysyttelevän reilussa 0,5 %-yksikössä, mutta isojen kaupunkien konsernin osakeyhtiöiden kehitys vaikuttaa merkittävästi talouden kehitykseen, joten niiden korotuspainetta ei ole voitu tarkemmin arvioida.

Kuntien valtionosuuksien kehitys

Koska vuodesta 2023 alkaen kunnat eivät enää vastaa sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä, myös kuntien valtionapujen taso alenee voimakkaasti. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan noin 2,7 mrd. euroa, mikä on noin 5,2 mrd. euroa nykyistä vähemmän, alenema noin -65 %. Valtionosuutta pienentää sote-uudistuksen lisäksi tehtävä noin 43 milj. euron leikkaus. Valtionosuuteen tehdään 3,8 %:n indeksikorotus, mutta valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei oteta huomioon 2023, niin kuin ei huomioitu myöskään 2022. Seuraavan kerran kustannustenjaon tarkistus tehdään vasta vuoden 2025 talousarvion yhteydessä. Uusiin ja laajeneviin tehtäviin, mm. varhaiskasvatuksen tukea koskevat toimenpiteet sekä sitouttava kouluyhteistyö, osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Keskimääräinen valtionosuusprosentti laskee 23,59 prosentista 22,09 prosenttiin. Laskua selittävät käyttöönotettavat uudet

hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen, asukasmäärän kasvun ja syrjäisyyden lisäosat, joiden rahoitus toteutetaan järjestelmän sisällä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla valtionavustuksia kasvattavat Ukrainasta tulevien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen valmistavan opetuksen ja kielikoulutukseen annettavat avustukset. Myöskään tällä hallinnonalalla ei tehdä kustannustenjaon tarkistusta 2023.

Vuodesta 2012 alkaen kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin on kohdistunut ylimääräisiä leikkauksia, joiden kumulatiivinen vaikutus nousee vuodelle 2022 yht. n. 421 euroon per asukas. Tähän summaan on huomioitu kaikki aikaisempien vuosien kumulatiiviset leikkaukset (mukana mm. sosiaali- ja terveystoimen maksukorotusten leikkaaminen kunnilta valtionosuutta vähentämällä vuodesta 2015 alkaen, eläketuki-uudistus) indeksikorotusten jäädytykset, kilpailukyky sopimukseen perustuva leikkaus työajanpidennyksestä, digitalisaation kannustinjärjestelmään siirretty osuus ja viimeimpänä kustannustenjaon tarkistuksen maksamaton osuus.

Taulukko 5: Tietoja ja arvioita kunnallistalouden kannalta keskeisten kokonaistaloudellisten muuttujien kehityksestä (lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus syksy 2022)

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	240	238	251	269	279	289
Palvelut, määrän muutos, %	1,7	-3,1	3,6	1,5	0,8	1,5
Koko teollisuus, määrän muutos, %	2,6	-1,3	0,7	2,7	1,3	1,7
Työn tuottavuus, muutos, %	0,2	0,2	0,1	0,3	0,7	1,3
Työlliset, muutos, %	1,0	-1,5	2,4	2,3	-0,2	0,3
Työllisyysaste, %	71,6	70,7	72,3	73,9	73,8	74,1
Työttömyysaste, %	6,7	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	1,0	0,3	2,2	6,5	3,2	1,8
Ansiotasoindeksi, muutos, %	2,1	1,9	2,4	2,6	3,5	3,0
Vaihtotase, mrd. euroa	-0,7	1,5	2,3	-1,3	-1,8	-1,1
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	-0,3	0,6	0,9	-0,5	-0,7	-0,4
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,4	-0,4	-0,5	-0,1	1,3	1,5
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	0,1	-0,2	-0,1	1,4	1,8	2,0
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	53,3	57,2	55,5	53,9	54,7	54,1
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	42,2	41,8	42,9	42,4	41,9	41,4
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-0,9	-5,5	-2,7	-1,4	-2,2	-2,2
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-1,1	-5,5	-3,3	-2,3	-3,0	-2,9
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	64,9	74,8	72,3	71,2	72,7	74,1
Valtionvelka, suhteessa BKT:hen, %	44,3	52,5	51,2	50,8	52,0	53,1

Kuntalain 110 pykälän mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma, jonka ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Samaan pykälään on koottu talousarvion käsitteilyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä talousarvioperiaatteita koskevat säännökset.

Kuntalaki pyrkii parantamaan suunnittelun asemaa kunnan päätöksenteossa toiminnan ja talouden ohjausvälineenä. Kuntalain mukaisessa taloussuunnittelussa korostetaan toiminnan ja talouden tiivistä yhteyttä, taloudellisten resurssien merkitystä sekä suunnittelun realistisuutta. Lain mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kuntalain 110 pykälän 2 momentin säännöksessä korostetaan sitovien tavoitteiden asettamista ja niiden seurannan merkitystä talouden ohjauksessa ja kytkemistä määrärahoihin ja talousarvioihin. Säännös edellyttää valtuuston sitoutumista asettamiinsa tavoitteisiin. Valtuuston tulee osoittaa tavoitteiden saavuttamiseen tarvittavat voimavarat koko suunnittelukaudelle.

Kuntalain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden valvonnan välineitä.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviolla ja -suunnitelmalla on kaksi näkökulmaa, jotka määräävät myös suunnitelman rakenteet:

1. toiminnan ohjauksen näkökulma, jota palvelee käyttötalousosa ja investointiosa sekä
2. kokonaistalouden näkökulma, jota palvelee tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Määrärahat ja tuloarviot on otettu talousarvioon bruttomääräisinä. Vuoden 2023 osalta kaupunginhallituksen antama raami on annettu sitovana ulkoisten tulo- ja kuluerien osalta.

Kirjanpito ja tilinpäätös

Kuntalain 112 pykälän mukaan vuoden 1997 alusta kunnan kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa säädetään. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain soveltamisesta. Kun kunnissa ja kuntayhtymissä siirryttiin soveltamaan kirjanpitolakia, otettiin samalla käyttöön suunnitelman mukaiset poistot. Käyttöomaisuuden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan

suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan poistona kuluksi. Poiston ensisijaisena tehtävänä on jaksottaa hankintameno vuotuiseksi kuluksi. Suunnitelman mukaiset poistot esitetään myös talousarvion tuloslaskelmaosassa.

Kirjanpitolain mukaan menot ja tulot on jaksotettava suoriteperusteen mukaisesti. Myös talousarviossa määrärahat ja tuloarviot esitetään suoriteperusteen mukaisina. Talousarviossa esitetään talousarviovuoden suunnitelman mukaiset poistot. Seuranassa talousarvion tuloslaskelmaosasta laaditaan kaksi toteutumisvertailua, toisessa sisäiset erät ovat mukana ja toisessa ne on eliminoitu. Käyttötalouden toteutumisvertailussa sisäiset erät ovat mukana.

2.2.1 Talousarvion sitovuus

Kuntalain 110 pykälän mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion noudattaminen on mahdollista vain, jos jokainen määrärahojen käytöstä vastaava henkilö tuntee talousarvion toteuttamisesta annetut määräykset, perustelut ja ohjeet. Toimialajohtajien tulee huolehtia siitä, että kaikilla talousarviomäärärahojen hyväksymiseen oikeutetuilla henkilöillä ja määrärahojen käytöstä vastaavilla henkilöillä on riittävä perehtyneisyys määrärahojen käyttöön ja hyväksyntään.

Kaupunginvaltuusto määrää, että käyttöomaisuushankintojen aktivointiraja on 10.000 euroa. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan suoraan vuosikuluiksi ja 10.000 euron tai sen yli olevat hankinnat aktivoidaan ja niistä tehdään vuosittain poistosuunnitelman mukaiset poistot ohjeiden mukaisesti.

Käyttötalouden valtuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot bruttomääräisinä toimialoittain ja asettaa myös toimialojen toiminnalliset tavoitteet. Investointiosassa määrärahat myönnetään toimialoittain hankkeittain. Rahoitusosassa määrärahat myönnetään rahoitusryhmittäin tai hankeryhmittäin.

Käyttötalouden määrärahat sitovat toimielimiä valtuustoon nähden toimialatasolla. Samoin toimielin on vastuussa tulojen kertymisestä toteutumasta ja talousarviossa vahvistettujen tavoitteiden toteutumisesta. Työllistämistuella palkatun henkilöstön palkkaus tapahtuu elinvoima- ja työllisyyspalveluihin varattujen määrärahojen puitteissa. Työllistämistuella palkattavan henkilöstön rekrytoinnista tekee päätökset ensisijaisesti hallintojohtaja ja hänen estyneenä ollessaan kaupunginjohtaja. Avustuskohdtaan varattuja määrärahoja ei voida käyttää muihin tarkoituksiin ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.

Rahoitusosan määrärahat sitovat valtuustoon nähden rahoitusryhmittäin.

Investointiosan määrärahat sitovat valtuustoon nähden yli 150.000 euroa hankkeittain ja muut hankeryhmittäin. Investointimenojen määrärahat esitetään bruttoperiaattella, jolloin mahdollinen rahoitusosuus tai omaisuuden luovutustulo merkitään erikseen.

Mikäli talousarvion sitoviin perusteluihin on tulosalueen tai hankkeen kohdalla annettu talousarviomäärärahan käytöstä em. yksityiskohtaisempi määrittely, ei sitovista perusteluista voi poiketa ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.

Talousarvioasetelmalla on annettu laajat valtuudet toimielimille määrärahojen käytössä. Määrärahojen ylitysoikeusanomuksiin suhtaudutaan erittäin pidättyvästi. Tämä tulee ottaa huomioon jo määrärahojen käyttösuunnitelmia laadittaessa ja suhteuttaa toiminta annettuihin resursseihin. Mikäli talousarviovuoden aikana havaitaan

määrärahojen riittämättömyys tai ennakoidaan tuloarvioiden jäävän talousarvioon merkittävä pienemmiksi, tulee toiminta sopeuttaa määrärahoihin ensisijaisesti toimintoja supistamalla tai tehostamalla.

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä talousarvion kukin toimielin laatii käyttösuunnitelman, jolla toimielimet jakavat määrärahat ja tuloarviot taloudellisen toimivallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tulosyksiköihin. Samalla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet palvelualueittain (tulosyksiköittäin). Nämä tavoitteet ovat sitovia toimielimittäin.

Edelleen ko. toiminnasta vastaavat viranhaltijat voivat jakaa toimielimien vahvistamien tulosyksiköiden osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin. Jokaisen toimielimen on annettava kaupunginhallitukselle tiedoksi oma käyttösuunnitelmansa. Kaupunginhallituksella on oikeus siirtää ratkaistavakseen toimielimen tekemä käyttösuunnitelmapäätös. Käyttösuunnitelmasta on käytävä selville ko. tulosalueen alaisten määrärahojen hyväksyjät tulosyksiköittäin.

Talousarviokirjaan on merkitty toimielin ja toimielinten alaiset viranhaltijat, jotka ovat vastuutettuja toiminnalle asetetuista tavoitteista sekä siitä, että menoja ei ylitetä ja asianomaiselle toimielimelle tulevat tulot toteutuvat. Tavoitteiden ja määrärahojen toteutumista seurataan kaupungin talousohjeen mukaisesti.

Toimialojen tulee vuosittain päättää, ketkä viranhaltijat ovat oikeutettuja hyväksymään laskut ja missä rajoissa.

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

	Sitovuus 1)	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Keskusvaalilautakunta	B	16.500	10.000
Tarkastuslautakunta	B	19.000	
Elinvoima –ja hallintopalvelut	B	8.078.700	1.303.700
Koulutuspalvelut	B	10.932.400	1.072.200
Tekniset palvelut	B	4.466.400	3.535.100
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		14.500.000
Valtionosuudet	B		4.600.000
Korkotulot	B		180.000
Muut rahoitustuotot	B		900.000
Korkomenot	B	590.000	
Muut rahoitusmenot	B		
Satunnaiset erät			
INVESTOINTIOSA			
<i>Kaupunginhallitus</i>			
Maa-alueet	B	30.000	20.000
Osakkeet ja osuudet	B	10.000	
Valokuituverkon laajentaminen	B	20.000	

<i>Tekninen lautakunta</i>			
Muut pitkävaikutteiset menot	B		
Hallinto –ja laitosrakennukset	B	440.000	
Tehdas –ja tuotantorakennukset	B	930.000	
Muut rakennukset	B	160.000	
Liikenneväylät	B	1.270.000	250.000
Puistot ja muut yleiset alueet	B	10.000	
<i>Irtain omaisuus</i>			
Elinvoima –ja hallintopalvelut	B	90.000	
Koulutuspalvelut	B	70.000	
Tekniset palvelut	B	260.000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainauksen lisäykset	B		
Antolainauksen vähennykset	B		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		4.000.000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	2.000.000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		29.393.000	30.371.000

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

2.2.2 Kustannuslaskennalliset erät

Talousarviomäärärahojen ulkopuolella on käsitelty kustannuslaskennalliset erät. Kustannuslaskennalliset erät eivät määrärahan tavoin sido hallintokuntaa, vaan ovat talousarviossa suoritekustannusten ja tunnuslukujen laskemista varten. Kustannuslaskennallisina erinä kaupungin talousarviossa käsitellään keskushallinnon palvelukset, arvonlisävero sekä käyttöomaisuuden poistot.

2.2.3 Tavoitteet ja tunnusluvut

Kuntalain 110 pykälän mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Toiminnallinen tavoite on valtuuston talousarviossa toimitelmille tehtäväkohtaisesti asettamaa määrärahan tarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite.

Toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa käytetään määrä-, laatu-, taloudellisuus- ym. tavoitteita sen mukaan, mitä eri tehtävissä katsotaan tarkoituksenmukaiseksi ja on mahdollista käyttää. Tavoitteet johdetaan tehtävän toiminta-ajatuksesta ja asetetaan tunnuslukuina, mikäli suinkin mahdollista. Tavoitteet voidaan asettaa myös sanallisesti.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään siitä, mitkä toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia.

Kun tavoite hyväksytään talousarvioon, sitoo se valtuustoa alempia viranomaisia samalla tavalla kuin määräraha. Talousarviossa hallitus tai lautakunta voi esittää sitoviksi tarkoitettujen tavoitteiden lisäksi perusteluina ja informaationa muita tavoitteita, jotka ovat ohjeellisia ja mm. esittäjän omaa toimintaa ohjaavia.

Talousarvioon hyväksytään sitoviksi toiminnan mitattavissa olevat tavoitteet. Yhden määrärahan tai tuloarvion yhteydessä voi olla yksi tai useampia sitovia toiminnan tavoitteita. Tilinpäätökseen liittyvässä talousarvion toteutumisvertailussa verrataan toteutunutta toimintaa valtuuston hyväksymiin tavoitteisiin. Kunnan tehtävät on hoidettava taloudellisesti ja järkevästi siten, että vastuu toiminnallisista ja taloudellisista tuloksista on selkeää.

Toiminnallisen ja taloudellisen vallan ja vastuun hajauttaminen ovat välttämättömiä joustavan ja tuloksellisen toiminnan edellytyksiä. Vastuu toiminnallisista ja taloudellisista tuloksista on jokaisella yksiköllä ja yksilöllä. Lähinnä tehtäviä ja toimivaltaa koskevalla hallintosäännöllä määrätään toimivalta ja vastuut. Suunnitelmilla osoitetaan talouden tavoitteet.

Konserniyhtiöiden toiminnalliset tiedot ovat valtuustoon nähden informatiivisia. Valtuuston päätettäväksi esitetään yhtiöiden tavoitteet, jotka on merkitty valtuustoon nähden sitoviksi.

TALOUDEN TASAPAINOTUS

Alijäämän kattamisvelvollisuus

Kuntalain taloutta koskevia säännöksiä on muutettu 1.5.2015 voimaan tulleessa uudessa kuntalaissa (410/2015). Muun muassa alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu ja alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu kuntayhtymiin, kriisikuntamenettelyä koskevaa sääntelyä on uudistettu ja konserninäkökulmaa on korostettu kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Säännösmuutoksilla on pyritty korostamaan kunnan vastuunkantoa ja turvaamaan toiminnan taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä.

Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu niin, että alijäämä tulee kattaa määräajassa eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovutaan ja yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (110.3 §). Määräaikaa sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2015 tilinpäätökseen kertyneeseen alijäämään, jolloin alijäämän tulee olla katettuna vuoden 2020 tilinpäätöksessä (148.1 §). Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee vain kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseen alijäämää.

Vuoden 2020 tilinpäätöksestä alkaen koskevat uudet kuntalain 118 §:n 3 ja 4 momentin ns. kriisikuntakriteerit (Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely) joiden raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 (tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien).

Kaupungin tilinpäätös 2021

Seitsemän ylijäämäisen vuoden jälkeen kaupungin tulos notkahti valtion mittavista kompensatioista huolimatta alijäämäiseksi. Suonenjoen kaupungin vuoden 2021 tilinpäätös oli noin 540.000 euroa alijäämäinen.

Kulujen kasvuvauhti taittui aikaisempien vuosien yli viiden prosentin kasvusta alle kahteen prosenttiin vuonna 2021. Kaupungin talous jäi kuitenkin alijäämäiseksi joutuessaan Veljeskodin kiinteistön arvon alaskirjaamisesta lisäpoistona, jonka vaikutus talouteen oli yli 1,3 milj. euroa.

Valtionosuudet laskivat vuoden takaisesti yli neljä prosentti eli liki 1,2 milj. euroa. Valtionosuudet olivat poikkeavan koronavuoden 2020 jälkeen liki 0,8 milj. korkeammat kuin vuonna 2019. Yhteenlaskettu kaupungin veroperusteinen rahoitus (verotulot ja valtionosuudet) nousi edellisvuodesta 0,7 milj. euroa.

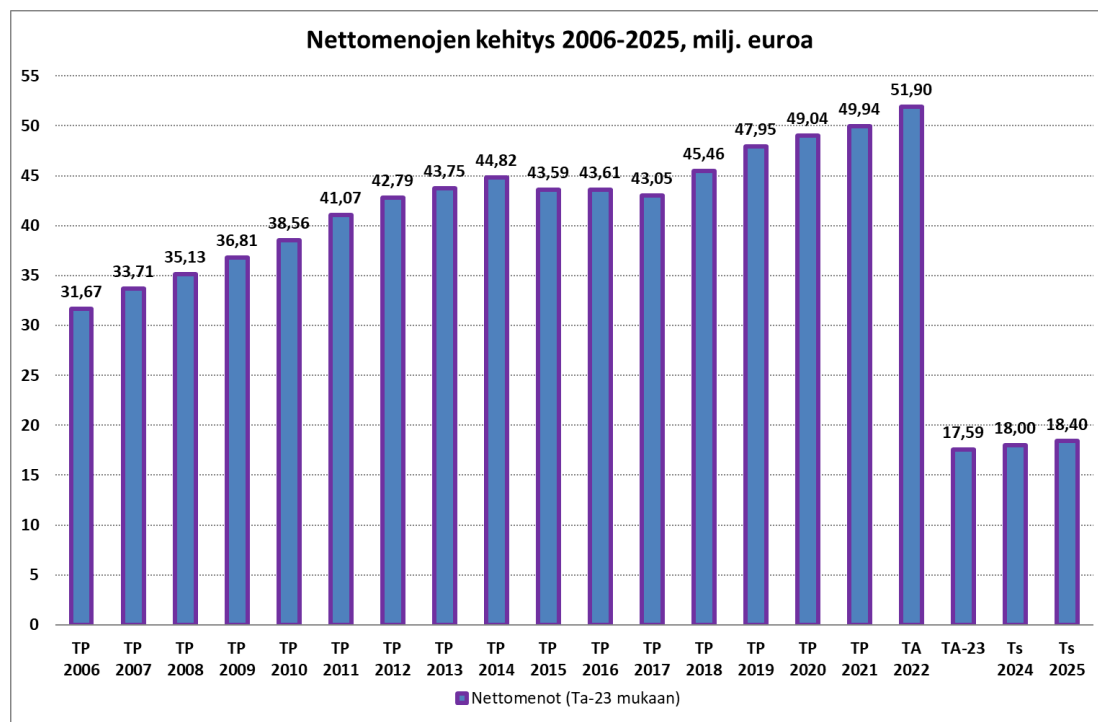
Rahoitusmenoissa korkokulut olivat 420.720 euroa. Alhainen korkotaso säilyi vielä vuonna 2021. Ukrainan sodan ja inflaation kasvun myötä korkotaso on nousussa.

Vuosikatetta muodostui liki 3,0 milj. euroa. Tämä on vastaavan suuruinen kuin vuonna 2020. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 2,2 milj. euroa. Lisäksi kirjattiin kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti asiakkaistaan tyhjentyneen Veljeskodin ylimääräinen poisto 1,3 milj. euroa.

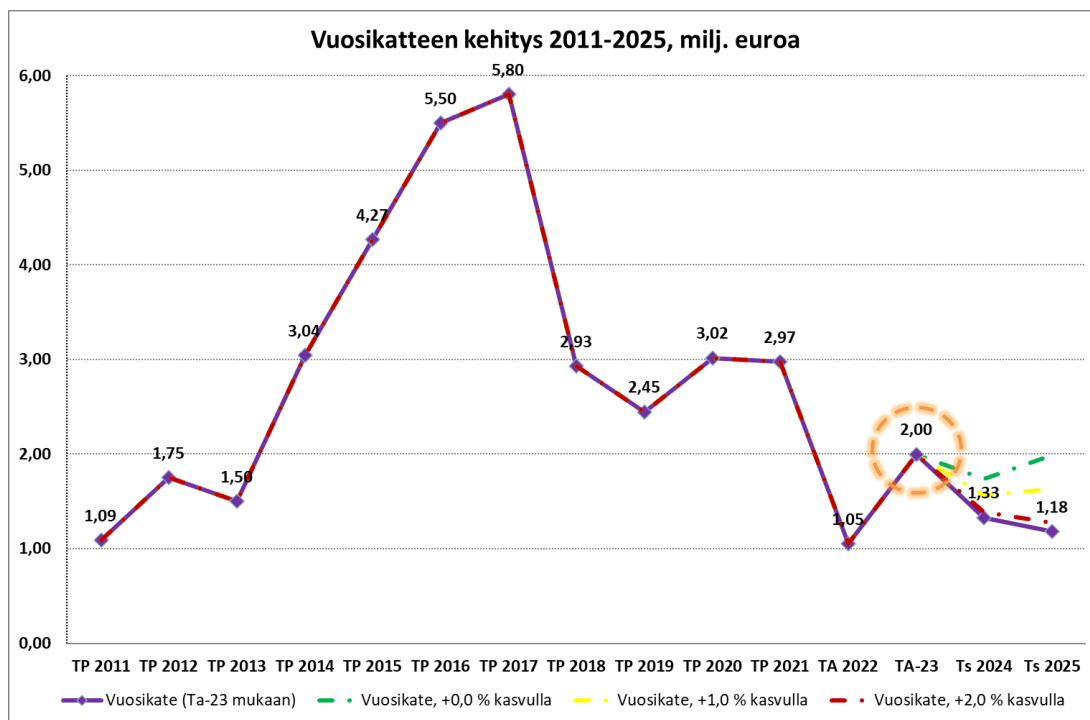
Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu lainkaan vuoden 2021 aikana. Vuoden vaihteessa oli nostettuna lyhytaikainen keväällä 2022 erääntyvä laina suuruudeltaan 4,0 milj. euroa. Lainoja maksettiin takaisin 1,8 milj. euroa. Lainakanta oli vuoden 2021 lopussa 23,4 milj. euroa, mikä on noin 3.397 euroa / asukas.

Vuoden 2021 brutto investointimenot olivat noin 2,6 milj. euroa.

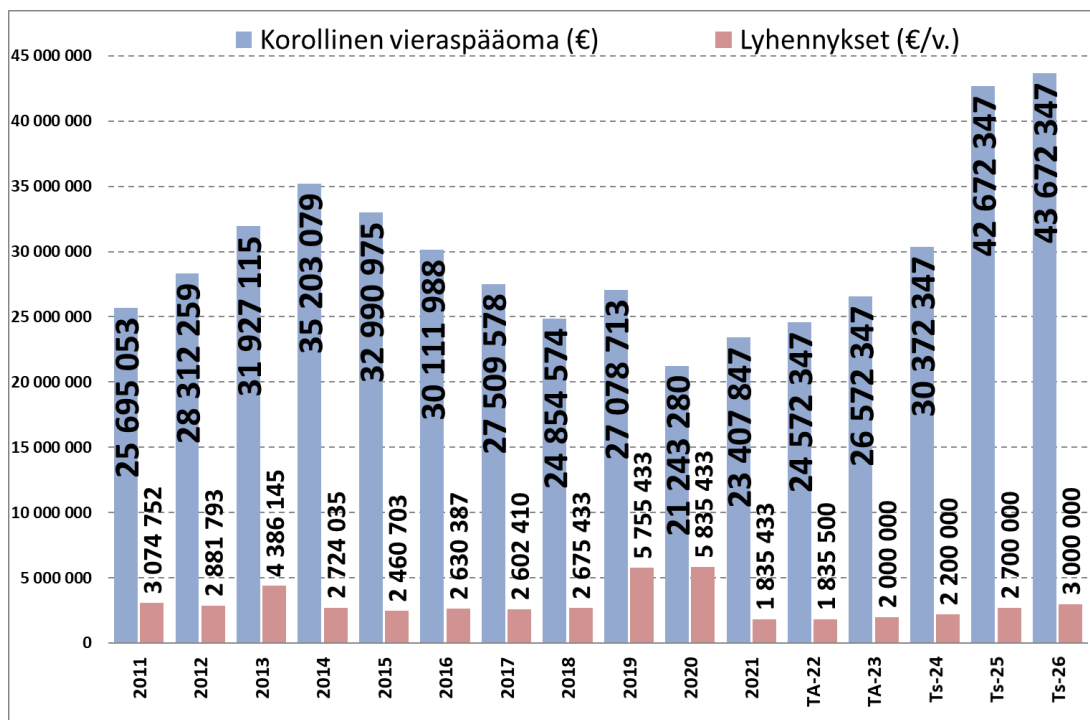
Taseessa olevaa kumulatiivista ylijäämien puskuria on tulevaisuutta ajatellen noin 7,8 milj. euron verran.

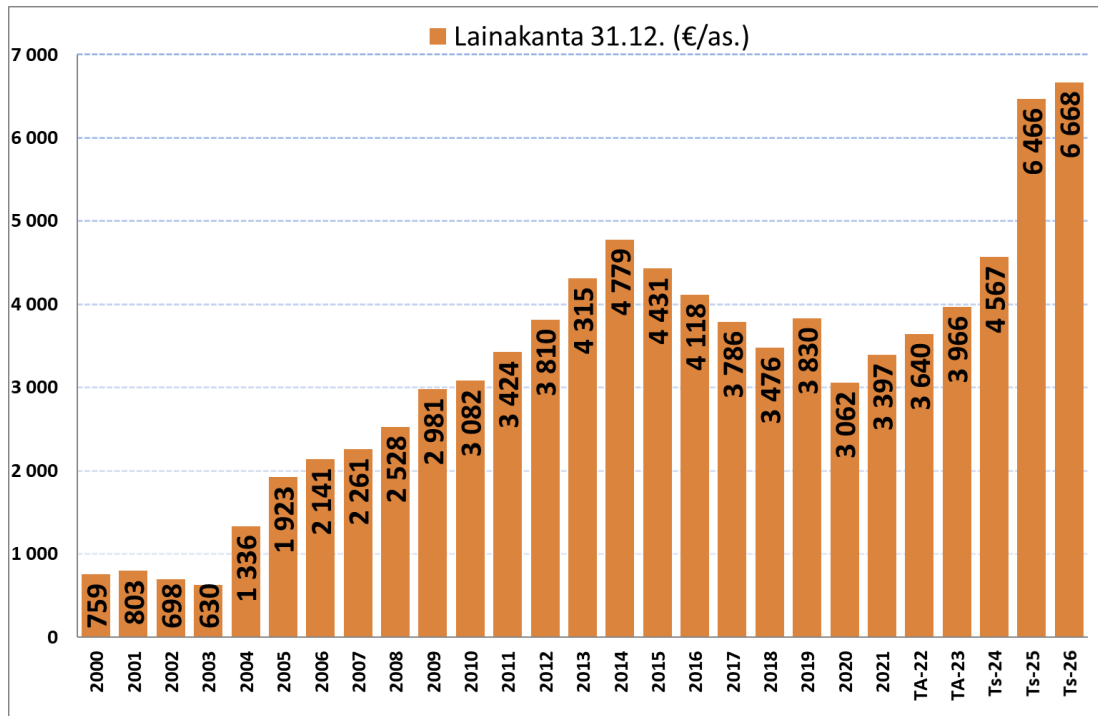

Kaupungin vuosikate on pysynyt vuosien 2014-2021 aikana +2,5 milj. euron tasossa tai sen yli. Tämä on mahdollistanut maltillisten investointien toteuttamisen tulo-rahoituksen turvin.

Kaupungin velkaantuminen taitui jo vuoden 2015 aikana ja maltillinen investointitaso ja kulutason hillintä taittoivat kaupungin velkaantumista entisestään. Vuosien 2015-2021 aikana ei ole juurikaan nostettu pitkäaikaista lainaa. Velkoja on pystytty lyhentämään yhteensä liki 12,0 milj. eurolla.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kaupungin taloustilanteen mukainen arvio vuoden 2022 sekä suunnitelmakauden 2022-2024 osalta näyttää kehittyvän valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti. Valtuuston vahvistama vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman on alijäämäinen yhteensä noin -3,0 milj. euroa.

Kuluvan vuoden osalta on kuitenkin syytä seurata talouden kehittymistä läpi syksyn, jonka jälkeen tulopohjan kehityksestä saadaan tarkempi kuva ja sairaanhoitopiiriin arvio kuluvan vuoden kulurakenteeseen kasvusta tarkentuu. Myös suunnitelmavuosien osalta on merkittävää epävarmuutta hyvinvointialueiden ja kuntien väliseen rahoitukseen liittyen.

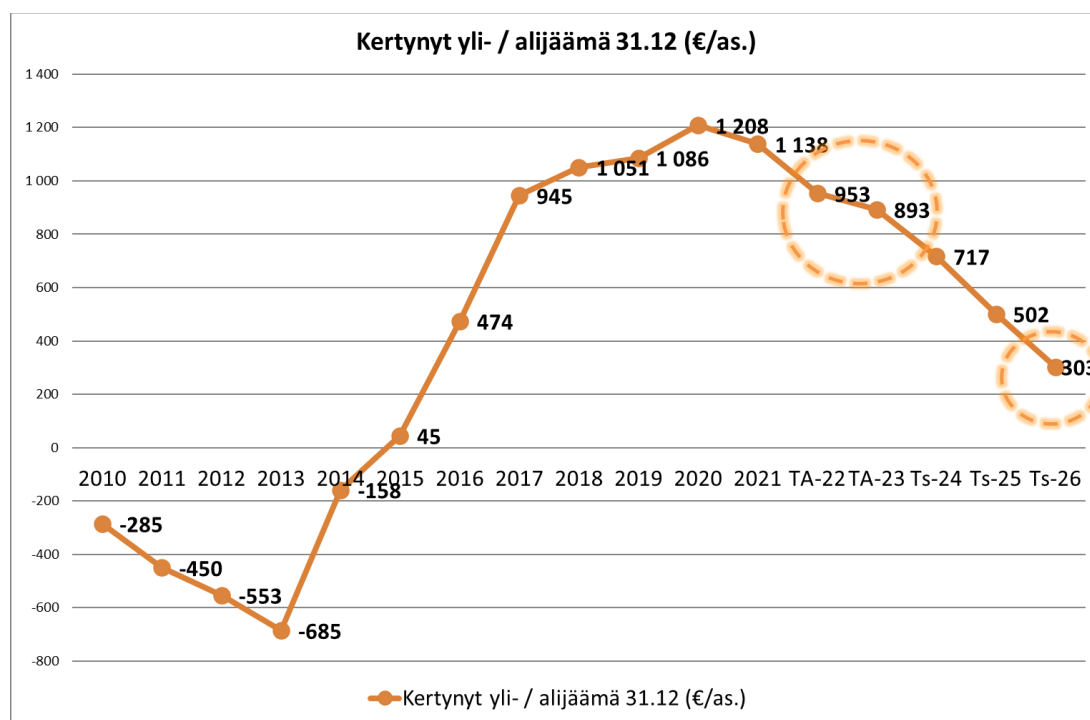
Jatkossakin kaupungin toimintoja tulee tarkastella tulopohjan kasvuun nähden. Talouden kulurakenteen maltillisesta kehityksestä tulee kaikkien toimialojen pitää huolta. Kaupungin omat investointitarpeet edellyttävät tulorahoituksen riittävyyttä ja varautumista tulopohjan merkittävään kaventumiseen valtion korona-elvytysten päätyttyä ja julkisen talouden sopeuttamiseen varautuen.

Kulurakenteen arviointia tulee tehdä niin oman kuin myös ostopalvelujen suhteen. Jo pelkästään keväällä 2021 valmistunut Liikuntakeskuksen rahoitus nostaa kaupungin tulosvaikutteisia menoja arviolta +1,0 milj. eurolla. Tämä vastaa nykyisen yhden kunnallisveroprosentin korotuspainetta. Talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää menokehityksen kasvun hillintää kaikkien toimintojen osalta. Keskiössä ovat rakenteelliset uudistukset ja niihin liittyvät kiinteistöt.

Talouden toteuman myönteiseen kehittymiseen ei voi vain luottaa, vaan tarvitaan aktiivisia ja konkreettisia päätöksiä niihin asioihin, mihin itse pystymme vaikuttamaan. Kaupungin käyttötaloudessa on vuoden 2021 kohtuullisesta tuloksesta huolimatta noin 1,0 milj. euron sopeuttamisen tarve vuosien 2023-2025 osalta. Mikäli valtuuston hyväksymissä kestävä kuntatalouden rakenteellisissa ja toiminnallisissa toimenpiteissä ei edetä ja tarvittava päätöksiä ei saada aikaiseksi, niin kaupunginvaltuuston ja

-hallituksen tulee esittää uusien talouden tervehdyttämiskeinojen hyväksymistä ja käyttöönotto jo vuoden 2023 aikana.

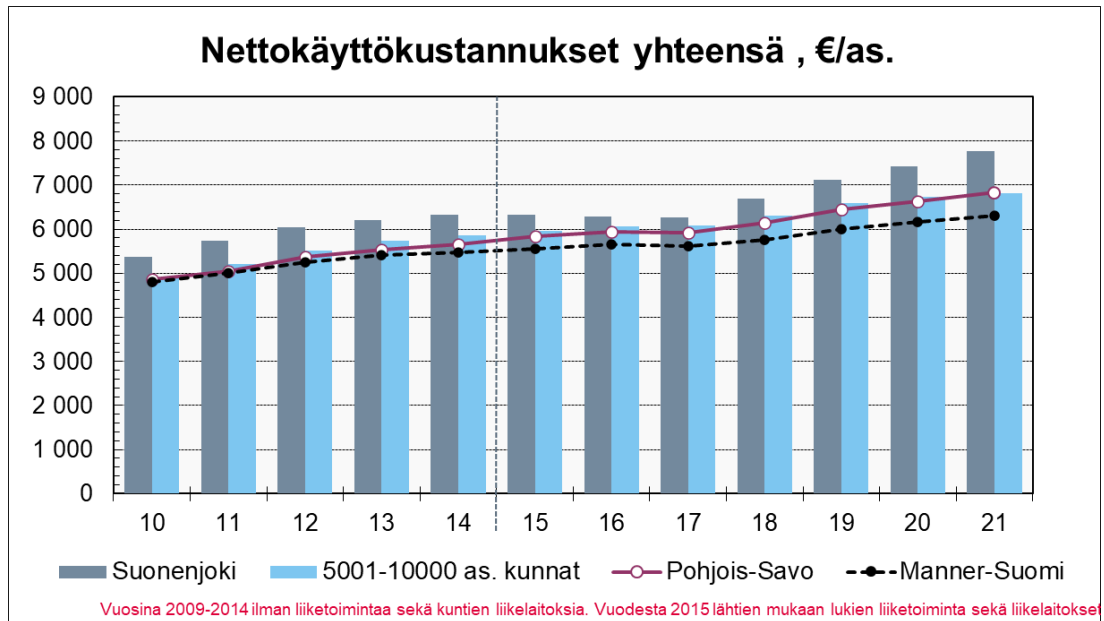
Päivitetyn taloussuunnitelman perusteella ylijäämät riittävät vuoteen 2027 saakka. Talouden tasapainon saavuttaminen tulevan valtuustokauden aikana edellyttää toimintakulujen kasvun rajaamista enintään noin +2,0 prosentin kasvuun / vuosi.

Jatkossakin kaupungin toimintoja tulee sopeuttaa tulopohjan kasvuun nähden. Talouden tasapainossa pitämistä tulee kaikkien toimialojen pitää huolta. Kaupungin omat investointitarpeet edellyttävät tulorahoituksen riittävyyttä ja varautumista tulopohjan merkittävään kaventumiseen. Talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää menokertyksen hillintää kaikkien toimialojen osalta.

Suonenjoen kaupungin nettokäyttökustannukset (toimintakate) ovat yli +1.400 euroa / asukas korkeammalla tasolla kuin kunta-alan keskiarvo. Tämä tarkoittaa yli +9 milj. euroa enemmän kuluja vuodessa kuin kunta-alalla keskimäärin käytetään vuodessa.

Nettokäyttökustannukset yhteensä, €/as.	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Suonenjoki	5 374	5 728	6 039	6 199	6 329	6 322	6 294	6 263	6 692	7 117	7 419	7 761
5001-10000 as. kunnat	4 903	5 198	5 519	5 743	5 854	5 960	6 064	6 088	6 308	6 597	6 722	6 815
Pohjois-Savo	4 860	5 053	5 369	5 533	5 646	5 829	5 944	5 929	6 150	6 457	6 627	6 830
Manner-Suomi	4 811	5 011	5 258	5 421	5 482	5 556	5 662	5 604	5 760	6 004	6 167	6 310

Myös kuntatalous on suurten muutosten edessä. Arviointi on edelleen hankalaa hyvinvointialue uudistuksen myötä. Paineet sote-palvelujen kehittämisen kasvavat ja erikoissairaanhoidon kustannuskehitys on kovempaa kuin kuntien tulopohjan kasvun arvioidaan olevan. Väestö ikääntyy ja vähenee ennakoitua nopeammin.

Kuntien verotulopohja, valtionosuusjärjestelmä, rahoitusriskit sekä kokonaisuuden toimivuus ja hallinta tulevat olemaan lähitulevaisuudessa linjattavia kokonaisuuksia valtakunnan päätöksenteossa. On varauduttava siihen, että ylimenokausi uuteen järjestelmään tulee olemaan haasteellinen. Kasvavista menopaineista ja epävarmuudesta johtuen uusien ja pysyväisluonteisten kustannuksia lisäävien toimenpiteiden aloittamista tulee välttää.

Tasapainottamisohjelma 2021-2025

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 21.12.2020 § 55 Suonenjoen kaupungin kestävän kuntatalouden pitkántähtäimen suunnitelma vuosille 2021-2025.

Suunnitelmaa valmistellut työryhmä arvioi kaupungin talouden pitkántähtäimen vaikuttavuus keinoja seuraavista asiakokonaisuuksista ja priorisoi toimenpiteiden toteuttamisen järjestystä:

1. Toiminnalliset muutokset sekä prosessien tarkastelu ja tehokkuus
2. Kustannustason leikkaaminen ei-lakisääteisten palvelujen / menojen osalta
3. Palveluverkoston ja palvelutason tarkastelu
4. Henkilöstö menoihin kohdentuvat suorat toimenpiteet
5. Veronkorotukset

Kaupunginhallitus on edellyttänyt toimialoilta valtuuston hyväksymien talouden pitkántähtäimen suunnitelman toimenpiteiden viemistä käytäntöön. Mikäli toimenpiteissä ei edetä ja tarvittava päätöksiä ei saada aikaiseksi, niin kaupunginvaltuuston ja -hallituksen tulee esittää uusien talouden sopeuttamiskeinojen hyväksymistä ja käyttöönotto jo vuoden 2023 aikana.

Toimielin	2019	2020	2021	2022	Raami 2023	TA 2023	Ts. 2024	Ts. 2025	
Toimintatuotot (ulk.)									
Keskusvaalilautakunta	25 588	0	8 151	6 000	5 000	10 000			
Tarkastuslautakunta	0	0	0	0	0	0			
Elinvoima- ja hallintopalvelut	1 628 143	1 574 019	1 491 892	1 942 400	1 430 000	1 303 700			
Sosiaalipalvelut	2 596 258	2 655 809	2 436 683	2 253 100	0	0			
Koulutuspalvelut	756 805	798 708	835 377	908 500	880 000	1 072 200			
Tekniset palvelut	2 564 757	2 474 533	2 450 460	2 401 100	2 900 000	3 478 100			
Valmistus omaan käyttöön	49 840	67 730	99 929	50 000	50 000	57 000			
Yhteensä:	7 621 392	7 570 799	7 322 492	7 561 100	5 265 000	5 921 000	6 200 000	6 300 000	Kulujen osuus
Toimintakulut (ulk.)									
Keskusvaalilautakunta	-20 252	0	-22 557	-19 000	-15 000	-16 500	10,0 %		TA-22 TA-23
Tarkastuslautakunta	-19 271	-31 686	-14 545	-24 000	-20 000	-19 000	-5,0 %		0,03 % 0,07 %
Elinvoima- ja hallintopalvelut	-24 953 257	-25 859 159	-26 668 190	-28 523 100	-8 500 000	-8 078 700	-5,0 %		0,04 % 0,08 %
Sosiaalipalvelut	-16 569 109	-17 072 550	-16 856 156	-17 185 000	0	0			47,97 % 34,36 %
Koulutuspalvelut	-9 895 892	-9 667 322	-9 812 010	-9 790 200	-10 000 000	-10 932 400	9,3 %		28,90 % 0,00 %
Tekniset palvelut	-4 111 871	-3 982 942	-3 890 533	-3 920 500	-4 100 000	-4 466 400	8,9 %		16,46 % 46,50 %
Yhteensä:	-55 569 651	-56 613 659	-57 263 991	-59 461 800	-22 635 000	-23 513 000	-24 200 000	-24 700 000	6,59 % 19,00 %
		1,9 %	1,1 %	3,8 %	-61,9 %	-60,5 %	2,9 %	2,1 %	100,00 % 100,00 %
Toimintakate	-47 948 259	-49 042 861	-49 941 499	-51 900 700	-17 370 000	-17 592 000	-18 000 000	-18 400 000	
Verotulot	24 596 765	24 310 872	26 173 516	25 700 000	14 300 000	14 500 000	14 100 000	14 300 000	
Valtionosuudet	25 499 669	27 390 742	26 239 121	27 000 000	4 000 000	4 600 000	4 800 000	4 900 000	
Rahoitustuot ja kulut									
Korkotuotot	188 297	190 608	188 297	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000	
Muut rahoitustuotot	634 397	659 186	735 445	620 000	850 000	900 000	900 000	900 000	
Korkokulut	-525 129	-490 924	-421 054	-550 000	-560 000	-590 000	-650 000	-700 000	
Muut rahoituskulut	0	0	-12	0	0	0	0	0	
Vuosikate	2 445 741	3 017 624	2 973 814	1 049 300	1 400 000	1 998 000	1 330 000	1 180 000	
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 273 062	-2 316 795	-2 184 987	-2 300 000	-2 400 000	-2 400 000	-2 500 000	-2 600 000	
Arvon alentumiset	0	0	-1 327 295	0	0	0	0	0	
Tilikauden yli-/alijäämä	172 679	700 828	-538 468	-1 250 700	-1 000 000	-402 000	-1 170 000	-1 420 000	
			7 841 030	6 590 330	5 590 330	6 188 330	5 018 330	3 598 330	
									Muutos 2021-2025: -4 242 700
Asukasluku vuoden lopussa:	7 064	6 931	6 891	6 750	6 700	6 700	6 650	6 600	

4 TALOUSARVIO VUODELLE 2023

Kaupungintalouden kokoluokkaan vaikuttaa merkittävästi uusien hyvinvointialueiden tulo, missä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyy 1.1.2023 lukien pois kunnilta uusille hyvinvointialueille.

Vuodelle 2022 määrätty tuloveroprosentti määrittä myös vuoden 2023 tuloveroprosentin, koska Manner-Suomen kunnat eivät voi muuttaa tuloveroprosenttejaan syksyllä 2022. Tämä perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön toimeenpanosta (616/2021), minkä johdosta vuoden 2023 tuloveroprosentiksi määrätään vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä.

Suonenjoen kaupungin vuoden 2022 tuloveroprosentti on 21,75 ja em. 12,64 prosenttiyksikön vähennyksen jälkeen vuoden 2023 tuloveroprosentiksi muodostuu 9,11.

Kaupunginvaltuuston on päättänyt kokouksessaan 14.11.2022 § 41 päätti tuloverolain 22 §:ssä tarkoitettujen yleishyödyllisten yhteisöjen omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 0,0 ja muuten säilyttänyt vuoden 2022 kiinteistöveroprosentit ennallaan.

Vuoden 2023 verotulot on arvioitu siten, että

- tuloveroprosentti on 9,11 %,
- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,05 %,
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,70 %,
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,25 %,
- yleishyödyllisten yhteisöjen osalta 0,00 % ja
- voimalaitosten veroprosentti 3,00 %.

Vuoden 2023 talousarviossa verotuloja arvioidaan kertyvän 14,5 milj. euroa.

Verotulot	2019	2020	2021	2022	2023
Kunnallisvero	20,50	20,40	20,80	21,90	10,80
Yhteisövero	1,80	1,40	2,00	2,00	1,70
Kiinteistövero	1,80	1,80	1,80	1,80	2,00
Verotulot yhteensä	24,10	23,60	24,60	25,70	14,50

Suonenjoen kaupungin valtionosuuksien arvioidaan vähenevän -83 prosenttia ollen yhteensä 4,6 milj. euroa.

Suonenjoen kaupungin henkilöstömenot ovat vuoden 2023 talousarvioesityksessä 13,1 milj. euroa. Vuoden 2022 määrärahamuutetussa talousarviossa henkilöstömenot ovat 19,9 milj. euroa ja vuoden 2021 tilinpäätöksessä ne olivat 19,0 milj. euroa.

Henkilöstösivukulujen osalta budjetoinnissa on käytetty seuraavia lukuja:

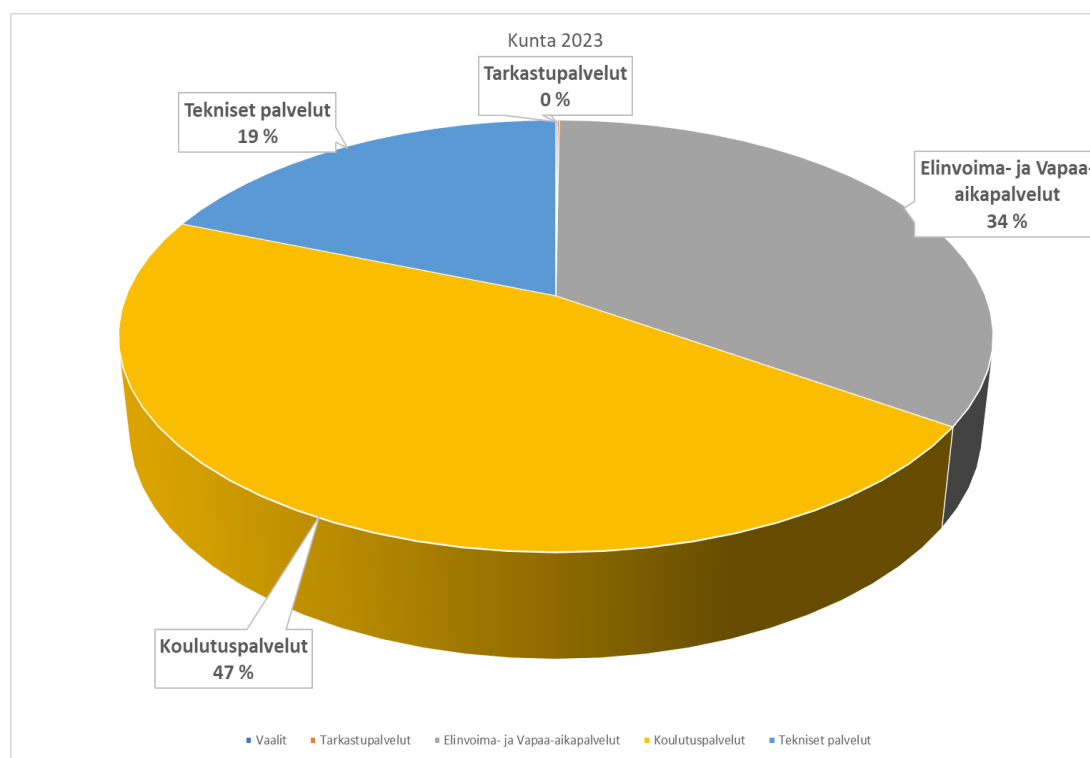
- Tili 4100 (KuEL-maksut / palkkaperusteinen) 15,750 %
- Tili 4150 (Sairasvakuutusmaksu) 1,350 %
- Tili 4160 (Työttömyysvakuutusmaksu) 2,000 %
- Tili 4170 (Tapaturmavakuutus maksu) 0,700 %
- Tili 4180 (Muut sosiaalivakuutus maksut) 0,030 %

Palkkausmäärärahojen budjetoinnissa tehtiin keskitetty +3,0 prosentin korotus vuoden 2023 palkkoihin. Sopimuskausi on kaikissa kunta-alan sopimuksissa 1.5.2022–30.4.2025. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia.

Kokonaisuudessaan talousarvion vuosikate on noin 2,0 milj. euroa ja poistot 2,4 milj. euroa. Suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen tilikauden tulos yli 0,4 milj. euroa negatiiviseksi.

Tulevan hyvinvointialueuudistuksen myötä taloussuunnitelman kauden 2023-2024 luvat tarkentuvat, kun kuntien ja hyvinvointialueen rahoituspohja tarkentuu. Suonenjoen kaupungin käyttötaloudesta siirron myötä leikkautuu noin 61%. Vuosien 2024 ja 2025 toiminnallisista ja määrällisistä tavoitteista on esittää kaupunkitasoiset arviot.

Tulevaisuuden kunnan talous on arvioutu Suonenjoella seuraavasti

Maksuvalmius

Vuoden 2022 aikana käyttötalouden menojen kattamiseen on jouduttu turvautumaan useasti lyhytaikaisen lainan nostoon maksuvalmiuden turvaamiseksi. Vuodelle 2022 suunniteltua 4 milj. euron suuruista lainannostovaltuutusta ei ole tarvinnut käyttää.

Korkotaso on pysynyt vuoden 2022 alkupuoliskon poikkeuksellisen alhaisena ja tästä syystä korkomenot ovat pysyneet maltillisena. Korkotaso on kuitenkin kovassa nousussa ja kaupungin korkomenot tulevat kohoamaan merkittävästi suunnitelmakauden aikana.

Vuoden 2023 investointimenot tulevat olemaan noin 4,3 milj. euroa. Vuosikatteen tasoiset lainanlyhennykset ja investoinnit johtavat siihen, että uutta vierasta pääomaa joudutaan nostamaan vuonna 2023 jopa + 4,0 milj. euroa.

4.1. Sisäisen valvonnan riskienhallinnan toimintaperiaatteet ja menettelytavat

Kuntalain mukaan kunnan tehtävänä on pyrkiä edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja kestävää kehitystä alueellaan järjestämällä asukkaalleen erilaisia palveluja. Kuntastrategia on osa kunnan johtamista, ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeisenä tavoitteena on varmistua siitä, että kuntastrategian mukaiset tavoitteet saavutetaan.

Sisäisen valvonnan on oltava riittävää ja oikeassa suhteessa toimintaan ja sen sisältämiin riskeihin. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota toimialan, palvelualueen tai palveluyksikön toiminnan ja sen toimintaympäristön muuttuessa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudella varmistetaan, että tavoitteet saavutetaan, toiminta on lakien, sääntöjen, ohjeiden ja päätösten mukaista, voimavarat ovat tuloksellisessa käytössä, omaisuus on turvattu sekä johdon saama informaatio on oikeaa, tarkoituksenmukaista ja oikea-aikaista.

Sisäisen valvonta ja riskienhallinnan on osa kunnan ja kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa, poikkeamiin reagointia ja suoriutumisen arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee olla kokonaisvaltaista ja sen tulee toteutua kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla. Riskienhallinnan tulee ulottua kaikkiin riskiluokkiin, sekä sisäisiin että ulkoisiin. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin.

Kaupungin toiminnassa ja sen johtamisessa tulee noudattaa hyvän hallinnon periaatteita. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sisällyttäminen kaupungin prosesseihin tukee omalta osaltaan julkishallintoon liittyvien ja hallintolaissa säädettyjen hallinnon oikeusperiaatteiden toteuttamista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osavuosisiraporteissa. Ensisijainen vastuu raportoinnista on tilivelvollisilla viranhaltijoilla ja esimiehillä, joiden vastuulla on koota vuosittain yhteenvetoraportti toimielimelle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seurantaan elinvoima- hallintopalvelut ohjeistavat erillisen dokumentointia helpottavan muistilistan.

Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja havaittujen puutteiden korjaamiseksi sovitusta toimenpiteistä sekä konsernivalvonnasta. Hallituksen selonteko perustuu sen alaisten toimielinten ja konserniyhteisöjen laatimiin selontekoihin. Hallituksen alaisten toimielinten ja tytäryhteisöjen tulee käsitellä oman tehtäväalueen selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä

havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon (arviointilomake ja muistilistat). Mikäli tilikaudella havaitaan merkittäviä riskejä, tulee kaupunginhallituksen alaisten toimielinten ja viranhaltijoiden sekä konserniyhteisöjen raportoida niistä ja niiden hallintakeinoista välittömästi konsernijohtolle. Valvontavastuussa olevien tulee raportoinnin perusteella ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskien hallinta on ohjeistettu hallintosäännössä ja erillisillä talous-, konserni- ja sisäisen valvonnan ohjeella. Näissä on käsitelty muun muassa ratkaisovaltaan, vastuunjakoon ja raportointiin liittyviä ohjeistuksia.

- Suonenjoen kaupungin Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty valtuustossa 22.2.2021 § 4.
- Suonenjoen kaupungin Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohje on päivitetty hallituksessa 24.5.2021 § 115.

4.2. Konserniyhtiöiden toiminnan ja talouden tavoitteet

Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samoin kuin se määrittelee ne kunnassa. Asetetut strategiset suunnat ja päämäärät samoin kuin kunnan toiminnassa noudatetut arvot välittyvät koko kuntakonsernin toimintaan. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa huomioidaan kuntakonsernin kokonaisuus. Kuntalain 118 §:n mukaan kuntien taloudellista tilannetta tarkastellaan kuntakonsernin talouden tunnuslukujen mukaisesti. Konsernista laaditaan tilinpäätös, mutta ei yhteistä numero-osan talousarviota eliminoiteineen.

Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalot

Omistus: Suonenjoen kaupunki 100 %

Toiminta-ajatus

Kiinteistö Oy Suonenjoen vuokratalot on kaupungin kokonaan omistama vuokrataloyhtiö, jolla on keskeinen rooli kaupungin asuntopolitiikan toteuttajana. Yhtiön visio on tarjota hyvän ja onnellisen asumisen perustaksi koteja, joissa asuminen on turvallista ja helppoa. Yhtiön tarkoitus on tarjota tavallisia vuokra-asuntoja kaikille niitä tarvitseville. Etusijalla ovat paikkakunnalle työn vuoksi muuttavat, vanhukset, joiden omassa kodissa asuminen on vaikeutunut, vaikeissa elinoloissa elävät lapsiperheet, sekä muut hankalissa elinoloissa elävät. Yhtiön tavoitteena on ylläpitää riittävää määrällistä ja laadullista kiinteistökantaa kustannustehokkaasti.

Toimintaa ohjaavat sosiaalisen asuntotuotannon reunaehdot. Asukasvalinnassa määräävin tekijä on hakijoiden asunnon tarve. Hakijan tulot ja omaisuus huomioidaan myös asukkaita valittaessa yhdenvertaisena tekijänä.

Tavoitteet vuodelle 2023	Seuranta vuodelle 2023
Vuokrat pidetään kustannustasoa vastaavina	Tulos noin 0 €.
Täyttöaste pysyy yli 97 %.	Käyttöaste
Vetovoimaviestintä. Asiakaspalvelua kehitetään asiakaslähtöiseksi ja palvelun saavutettavuuteen monikanavaisesti panostetaan. Tiedottamien on aktiivista sekä somessa, että perinteisissä kanavissa	Sähköisten hakemusten osuus, sosiaalisen median seuraajien määrä.
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat. Mahdollisimman monet hakemukset ja ilmoitukset voi jättää ajasta ja paikasta riippumattomasti.	Sähköisten lomakkeiden käyttöaste.

Toimintaympäristön muutos toimintakaudella

Vuokrataloyhtiön toimintaympäristön ei odoteta muuttuvan toimintakaudella.

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos% TP 2021 - TA 2023	Muutos% TA 2022 - TA 2023
Liikevaihto	€ / vuosi	2 510 867	2 740 600	2 883 000	14,8	5,2
Liikevoitto	€ / vuosi	210 491	142 300	70 000	-66,7	-50,8
Tulos	€ / vuosi	14,13	0	0	-100,0	
Käyttöasete	%	92,5 %	96,0 %	97,0 %	4,9	1,0
Tyhjäkäyntitappio	€ / vuosi	179 889	92 500	57 500	-68,0	-37,8
Huoneistojen lukumäärä	kpl	396	406	406	2,5	0,0
Hakijamäärä (syksy)	taloutta	58	200	80	37,9	-60,0
Keskivuokra	€/m ² /kk	9,52	9,74	10,02	5,3	2,9
Keskivuokra ARA asunnoissa muualla kuin pääkaup.seudulla vuoden 4. neljännes	€/m ² /kk	13,10	11,20	11,90	-9,2	6,3
Vieraanpääoman määrä	€	12 183 954	12 185 000	11 500 000	-5,6	-5,6
Takaukset kaupungilta	€	10 055 356	10 060 000	10 060 000	0,0	0,0

Suonenjoen Vesi Oy

Omistus:

Suonenjoen kaupunki 100 %

Toiminta-ajatus

Suonenjoen Vesi Oy huolehtii toiminta-alueellaan käyttöveden hankintaan ja jakeluun, hulevesien johtamiseen ja käsittelyyn sekä jätevesien puhdistamiseen tarvittavien laitosten ja verkostojen rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Toimintaympäristön muutos toimintakaudella

Vesihuollon toimintaympäristössä ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Toimintaa kehitetään edelleen toimintavarmuuden ja laadun takaamiseksi.

Tavoitteet vuodelle 2023	Seuranta vuodelle 2023
Asiakkaille toimitetun talousveden laatu säilyy hyvänä ja Karsikonmäen jätevedenpuhdistamo toimii ympäristöluvan mukaisesti.	Luvan mukainen toiminta. Asiakastyytyväisyys.
Merkittävin investointi tulee olemaan vesitornin peruskorjaus. Myös verkostoinvestointeja tehdään mm. Tolmuslammella, Väinökadulla sekä uudisrakentamista Onnelan alueella.	Investointien toteutuminen. Yhteistyö kaupungin kunnallisteknisten palvelujen kanssa.
Vuoden 2022 aikana on otettu käyttöön ensimmäisiä etäluettavia vesimittareita. Siirtymä täysin etäluettaviin mittareihin tulee tapahtumaan kymmenen vuoden aikana.	Uudistus ja käyttöönotto etenevät.
Viippernharjun jatkotutkimukset , joita tullaan jatkamaan koepumppauksin, jotta saadaan varmuus pohjavesialueen todellisesta antoisuudesta ja muista vaikutuksista pohjavesialueeseen.	Jatkotutkimuksen ja vaikutusarvioiden tekeminen.

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos% TP 2021 - TA 2023	Muutos% TA 2022 - TA 2023
Liikevaihto	€ / vuosi	2 300 521	2 256 000	2 356 000	2,4	4,4
Liikevoitto	€ / vuosi	-257 449	185 000	235 400	-191,4	27,2
Tulos	€ / vuosi	-389 439	48 000	-77 000	-80,2	-260,4
Verkostoon pumpatun veden määrä	1 000 m ³	759	690	700	-7,8	1,4
Laskutetun veden määrä	1 000 m ³	607	590	600	-1,2	1,7
Käyttövesimaksu, henkilöasiakkaat	€ / m ³	1,36	1,36	1,43	5,1	5,1
Vastaanotettu jätevesimäärä	1 000 m ³	650	660	650	0,0	-1,5
Jäteveden käyttömaksu, henkilöasiakkaat	€ / m ³	2,61	2,61	2,74	5,0	5,0
Lainat kaupungilta	€ / vuosi	4 707 430	4 707 430	4 707 430	0,0	0,0
Takaukset kaupungilta	€ / vuosi	6 562 500	6 100 000	5 600 000	-14,7	-8,2

KÄYTTÖTALOUSOSA

5 KÄYTTÖTALOUSOSA

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalouden suunnitelmien avulla. Talousarvion käyttötalousoosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tulo-arviot toimielimille tehtävän tai tehtävien hoitamiseen. Kunta määrittelee itse tehtäväkokonaisuudet, joille valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto seuraa toiminnallisten tavoitteiden toteutumista, joista raportoidaan talousohjeen mukaisesti kolme kertaa vuodessa valtuustolle.

Vertailu vuosien 2022 ja 2023 välillä on tehty valtuuston hyväksymään määrärahamuutettuun talousarvioon vuodelta 2022.

Toiminnalliset kehittämishankkeet ja -tavoitteet TA-23 ja Ts 2024-2025
vastuuhenkilönä kaupunginjohtaja Juha Piironen

Painopisteet	Tavoite	Toimenpide
AKTIIVINEN JA HYVINVOIVA SUONENJOKELAINEN	Omaehtoiseen ja terveyttäedistävään toimintaan kannustaminen.	Hyvinvointikertomustyön aktivointi. Kertomuksen tavoitteet johdetaan Pohjois-Savon painopistealueista ja paikallisesta tarpeesta. Painopistealueet ovat Osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen, vanhemmuus vahvistuu, itsestä huolehtiminen ja terveellisten elintapojen edistäminen, mielenhyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäiseminen, tapaturmien ja väkivallan ehkäiseminen sekä Hyte-resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistuminen.
	Ennakointi ja ennaltaehkäisevät palvelut.	Tuotetaan hyvinvointia tukevia ja vahvistavia hyvinvoinnin ja vapaa-ajanpalveluita, sivistyspalveluita sekä teknisiä palveluita. Tavoitteita toteutetaan toimialojen talousarvion tavoitteissa. Hyvinvoinnin edistämistä toteutetaan laaja-alaisesti, poikkihallinnollisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hyvinvoinnin resursseja ja rakenteita vahvistetaan.
ASUMISEN JA ELINympäristön KEHITTÄMINEN	Asumisen ja elinkeinoelämän tarpeet varmistava kaavoitus ja tonttitarjonta	Hankittujen maa-alueiden käyttöönoton valmistelu, kaavoitus ja aktiivinen tonttimarkkinointi.
	Arvostus asuinpaikkana ja turvallinen elinympäristö	Arjen helppouden ja turvallisen elinympäristön edistäminen. MAL-työskentely läpileikkaa kehitystoiminnoissa.
SAVON YRITTÄJÄYHTEISIN KAUPUNKI	Ammattitaitoisen ja osaavan työvoiman turvaaminen	Aktiivinen yritysten ja oppilaitosten välinen yhteistyö osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi. Hyödynnetään aktiivisesti työllistymistä edistäviä hankkeita. Varautuminen TE-24 uudistukseen.
	Konsernin toiminta tukee ja edistää asukasmäärän ja yritysten kasvua Suomenjoella	Olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen. Kaupunki toimii aktiivisena kumppanina yritysten ja eri sidosryhmien kanssa. Alukehitysmallin jalkauttaminen omaan organisaatioon. Yrityspalvelujen prosessi on lähellä yrityksiä ja vaikuttavaa.
VIESTINNÄN JA TOIMINNAN UUDISTAMINEN	Prosessien sujuvoittaminen ja jatkuva parantaminen. Toimintojen jatkuvuuden turvaaminen.	Prosessien ja toimintatapojen edelleen kehittäminen. Huomioidaan hyvinvointia, turvallisuutta ja varautumista vahvistavien toimintatapojen valmistelu, aktiivinen edunvalvonta. Palvelualueiden yhteistoiminnan tiivistäminen ilman tiedonkulun katkoksia. Älykkään sopeutumisen ymmärrys ja käyttöönotto palvelujen määrän ja laadun arvioinnissa.
	Työssään jaksava ja motivoitunut henkilökunta	Kaupunki on vetovoimainen työnantaja: Sujuvan työn ja osaamisen johtamisen toimintatavat
	Tavoittava vetovoimaviestintä	Sähköisten palvelujen käyttöönottoa lisätään. Sosiaalisen median parempi ja monipuolisempi hyödyntäminen. Useat ja vaihtoehtoiset kanavat tiedottamisessa ja kaupungin vetovoimatyön edistämässä.
		Suonenjoen markkinointi ja positiivisten mielikuvien vahvistaminen. Viestintäsuunnitelman laadinta. Tarvittavien resurssien määrittely ja sitouttaminen viestintää tukeviin toimintamalleihin.
TALOUS	Strategiakauden aikana talous pysyy tasapainossa ja palvelujen järjestäminen on toteutettu kaupungin tulopohjaan nähden kestäväällä tavalla	Sitoutuminen talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteisiin. Tasapainottamisohjelman jalkauttaminen ja kulurakenteen kriittinen läpikäynti. Taseessa on ylijäämää vuoden 2025 lopussa ja kaupungin lainanhoitokyky säilyy hyvällä tasolla.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin: Suonenjoen kaupunki yhteensä

Tilitunnus: 002 Suonenjoen kaupunki

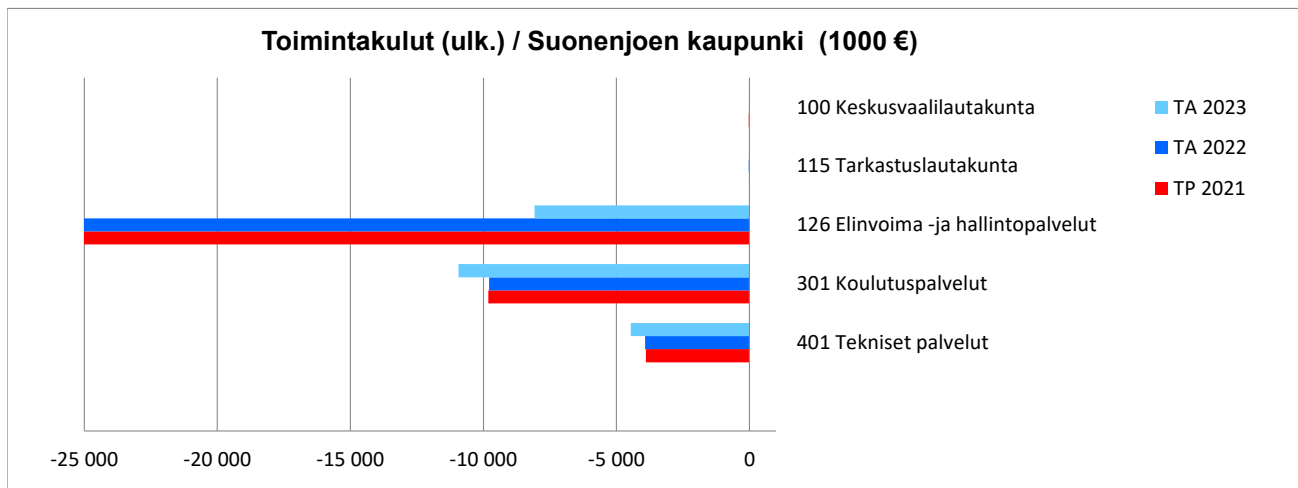
Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	7 222 563	7 511 100	5 864 000	-1 647 100	-21,9 %
Valmistus omaan käyttöön	99 929	50 000	57 000	7 000	14,0 %
Toimintamenot	-57 263 991	-59 461 800	-23 513 000	35 948 800	-60,5 %
Toimintakate	-49 941 499	-51 900 700	-17 592 000	34 308 700	-66,1 %
Suunnitelmapoistot	-2 316 795	-2 300 000	-2 400 000	-100 000	4,3 %
Vyörytykset	0	0	0	0	
Netto	-52 258 294	-54 200 700	-19 992 000	34 208 700	-63,1 %

Määräraha on valtuuston talousarviossa toimielimelle tehtävä, vastuuyksikkö tai menolajikohtaisesti myöntämä euro-määrältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuus varojen käyttämiseen.

Tuloarvio on valtuuston talousarviossa toimielimelle tehtävä, vastuuyksikkö tai tulolajikohtaisesti asettama sitova tulotavoite.

Talousarvion määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia bruttomääräisinä. Määrärahat otetaan talousarvioon suoriteperusteen mukaisesti jaksotettuna.

Talousarvioon varatut määrärahat ja toiminnalliset tavoitteet ovat toimialatasoisesti sitovia valtuustoon.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Keskusvaalilautakunnan sihteeri ja puheenjohtaja
Sitovuus: Valtuusto

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	8 151	6 000	10 000	4 000	66,7
Toimintamenot	-22 557	-19 000	-16 500	2 500	-13,2
Toimintakate	-14 406	-13 000	-6 500	6 500	-50,0
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	
Vyörytykset	0	0	0	0	
Netto	-14 406	-13 000	-6 500	6 500	-50,0

Vaalilain 13 pykälän mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Kunnallisia vaaliviranomaisia ovat kuntien keskusvaalilautakunnat, vaalipäivän äänestyksestä vaalipaikoilla huolehtivat vaalilautakunnat, ennakkoäänestyksen toimittamisesta laitoksissa huolehtivat vaalitoimikunnat sekä yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijat.

Vaalilain 181 pykälän mukaan kunta vastaa

- keskusvaalilautakunnan menoista
- vaalipäivän äänestyksen järjestämisestä aiheutuvista menoista ja
- ennakkoäänestyksen järjestämisestä aiheutuvista menoista.

Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentin vaalissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden.

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

Vuonna 2023 järjestetään eduskuntavaalit. Eduskuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 2.4.2023. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 22.-28.3.2023.

Kysyntä -ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	Viimeksi toimitetut vaalit	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a
Eduskuntavaaleissa 2019	Äänestäneet suonenjokelaiset	3 612		3000	-612,0 -16,9 %
Europarlamenttivaaleissa 2019		1 910			
Presidentinvaaleissa 2018		3 764			
Kunnallisvaaleissa 2021		2 913			
Aluevaalit 2022		2 484	2 000		

Kysyntä -ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	Viimeksi toimitetut vaalit	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a
Eduskuntavaaleissa 2019	Äänestysprosentti	62,1		60,0	-2,1 -3,4 %
Europarlamenttivaaleissa 2019		32,9			
Presidentinvaaleissa 2018		60,9			
Kunnallisvaaleissa 2021		50,0			
Aluevaalit 2022		43,1	34,0		

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimielin: Tarkastuslautakunta

Vastuuhenkilö: Tarkastuslautakunta / puheenjohtaja / Tilintarkastaja
Sitovuus: Valtuusto

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	0	0	0	0	
Toimintamenot	-14 545	-24 000	-19 000	5 000	-20,8
Toimintakate	-14 545	-24 000	-19 000	5 000	-20,8
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	
Vyörytykset	-308	-400	0	400	-100,0
Netto	-14 853	-24 400	-19 000	5 400	-22,1

Vastuutilintarkastusyhteisö

Kaupunginvaltuuston valitsemaan tarkastuslautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä. Kuntalain mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Kaupunginvaltuusto on valinnut kaupungin tilintarkastusyhteisöksi TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n vuosiksi 2019-2022. Tarkastuslautakunta on päättänyt kilpailuttaa tarkastuspalvelut vuosille 2023-2025.

Tilintarkastuspalveluja hankitaan vuosittain enintään 22 päivää ja lautakunnan kokouksia arvioidaan olevan kuusi (6) vuodessa. Vuodelle 2023 tarkastuspäiviä hankitaan noin 18.

Tarkastuspalvelujen hankinta on mitoitettu siten, että tilintarkastaja toimii myös tarkastuslautakunnan asioiden valmistelijana ja pöytäkirjanpitäjänä.

Kaupungin konserniohje edellyttää, että konserniin kuuluvan tytäryhteisön on valittava tilintarkastajaksi kaupungin tilintarkastajaksi valitun JHTT-yhteisön palveluksessa oleva tilintarkastaja tai sellaisen yhteisön tarkastaja, jolla on yhteistyösopimus kaupungin tilintarkastusyhteisön kanssa.

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnalla on neljä päätehtävää. Tarkastuslautakunnalla on vastuu:

- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla,
- valmistella valtuustolle päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat,
- huolehtia kaupungin ja tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuus ilmoitusvelvollisuuden noudattamisesta ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Muut lautakunnan tehtävät on kerrottu kuntalain 121 §:ssä.

Keskeiset tarkastustoiminnan painopisteet

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta määrittää vuotuisissa arviointisuunnitelmissa kunkin vuoden arvioinnin painopistealueet. Arviointisuunnitelmat laaditaan siten, että valtuustokauden aikana kaikki kaupungin toiminnat tulevat arvioinnin kohteeksi. Taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittäviä kohteita arvioidaan useamminkin. Tarkastuslautakunta seuraa myös tilintarkastuksen asianmukaista suorittamista ja saa raportteja tilintarkastuksen toteutumisesta ja tarkastushavainnoista ennalta laadittuun suunnitelmaan pohjautuen.

Tarkastuslautakunta antaa vuosittain arviointikertomuksen ja tilintarkastaja tilintarkastuskertomuksen valtuustolle toukokuun loppuun mennessä.

Kysyntä -ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Kunnan pysyvät toimielimet	lkm	9	9	8	-1	-11,1 %
Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt	lkm	10	10	8	-2	-20,0 %
Tytäryhteisöt	lkm	4	4	4	0	0,0 %
Toiminnan laillisuuden turvaaminen ja julkinen luotettavuus. Kirjanpidon oikeellisuuden varmistaminen.	Tarkastuspäivät / vuosi		22	18	-4	-18,2 %
Lautakunnan kokoukset	Kokoontumiskerrat	8	6	5	-1	-16,7 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima- ja hallintopalvelut

Vastuhenkilö(t): Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja

Sitovuus: Valtuusto

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	1 491 893	1 942 400	1 303 700	-638 700	-32,9 %
Toimintamenot	-26 668 181	-28 523 100	-8 078 700	20 444 400	-71,7 %
Toimintakate	-25 176 289	-26 580 700	-6 775 000	19 805 700	-74,5 %
Suunnitelmapoistot	-148 243	-217 100	-221 600	-4 500	2,1 %
Vyörytykset	831 097	562 400	831 100	268 700	47,8 %
Netto	-24 493 434	-26 235 400	-6 165 500	20 069 900	-76,5 %

Toiminta-ajatus

Aktivomme suonenjokelaisia oman elinympäristönsä ja kaupungin kehittämiseen sekä omaehtoiseen hyvinvoinnin edistämiseen. Parannamme yritysten toimintaedellytyksiä Suonenjoella. Luomme käytännön edellytykset hallinnon toteuttamiselle. Viestimme Suonenjoen vahvuuksista.

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

Tähän kuvataan tiivistä toimialaan kohdentuvat mahdolliset muutokset suunnitelmakauden (-1v. / +1-3v.) aikana. Kuten lainsäädännön mahdolliset muutokset, tulevat uudet tai poistuvat velvoitteet. Kaupungin omat mahdolliset rakenteelliset tai toiminnalliset muutokset:

* Uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 2023. SoTe:n ja pelastustoimen tehtävät siirtyvät maakunnan kokoisille hyvinvointialueille. Hyvinvoinnin palveluja siirtyy elinvoima- ja hallintopalveluihin. Kuntien rooli ja talous kokee historiallisen suuren muutoksen. Epävarmuus mm. rahoituksesta, tukipalveluista, kiinteistöistä, yhteistyöstä ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ovat esillä lähiaikojen ratkaisuisissa.

* Väestömuutos sekä kuntatalous haastavat palvelurakenteen ja toimipisteiden kriittiseen tarkasteluun. Mahdollisuudet kuntien välisen yhteistyön tiivistämisessä.

* Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, vuorovaikutteisuus ja osallistaminen sekä digitaalisuus vauhdittavat kuntien palvelutuotannon muutosta lähivuosina. Älykkään sopeutumisen hyväksyminen osaksi palvelutasopäätöksiä korostuu

* Lainsäädännön tuomat vaateet sähköisten palveluiden kehittämiseen sekä tietosuojaan / -turvaan.

* Työllisyyspalvelujen mahdollinen siirto kunnille vuoden 2025 alusta lukien.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Suonenjoen markkinointi ja positiivisten mielikuvien vahvistaminen.	Tunnettavuus, saatu palaute, asiakastyytyväisyys, tykkäykset	Markkinointi ja viestintä resurssin vakiinnuttaminen. Sähköisten viestintäkanavien hyödyntäminen.
		Tulevaisuustyön organisointi ja aktiivinen jalkauttaminen
Seudullisen yhteistyön tiivistäminen	Yhteistyön mahdollisuudet kuvattu, käyty neuvottelut, käynnistyneet yhteistyöhankkeet	Kuopion kaupunkiseudun (MAL-alue) aktiivinen ja vuorovaikutteinen työskentely
		SavoGrow alueen alue- ja kuntakehitystyö sekä kuntapari työskentelyn mahdollisuudet

Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen	Hyte-mittarit, vapaa-aikapalveluiden saavutettavuus ja käyttöaste	Omaehtoiseen toimintaan kannustaminen
		Ennakointi (palaute, kyselyt, tilastot) ja ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut
		Hyvinvointikertomuksen ja osallisuus suunnitelman aktiivinen jalkauttaminen
Tuotantotavoitteet:		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työkyky- ja hyvinvointi kyselyt	Esimiesten koulutukset ja joustavan työn ja osaamisen toimintamallit. Sairauspoissaolojen seuranta. Henkilökunnan koulutukset.
		Esimiesten sujuvan työn ja osaamisen johtamisen toimintamallit, avoimen vuorovaikutuksen kehittäminen työyhteisössä sekä kannustavan palkkauksen edelleen kehittäminen.
Digitaaliset palvelut ja ICT	Digitaaliset kanavat, toimintavarmuus	Palveluprosessien ja toimintamallien kehittämisen jatkaminen digitalisaation myötä mm. sähköinen allekirjoitus ja arkisto.
		Tietoliikenneyhteydet ja verkon toimintavarmuuden kehittäminen.
Toimivat henkilöstöä ja esihenkilöitä tukevat sisäiset palvelut	Resurssit kuvattu ja arvioitu	Hyvinvoinnin palveluiden toiminnan järjestäminen.
		Hyvinvointialueuudoksen myötä resurssien tarkastelua ja uudelleen määrittelyä.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima- ja hallintopalvelut
Vastuhenkilö(t): Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja
Palvelualue: 127 Elinvoiman ja työllisyyden palvelualue
Sitovuus: Kaupunginhallitus

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	83 607	60 000	60 000	0	0,0 %
Toimintamenot	-501 845	-478 700	-873 000	-394 300	82,4 %
Toimintakate	-418 239	-418 700	-813 000	-394 300	94,2 %
Suunnitelmapoistot	0	0		0	0,0 %
Vyörytykset	-11 983	-4 700	-12 000	-7 300	155,3 %
Netto	-430 222	-423 400	-825 000	-401 600	94,9 %

Toiminta-ajatus

Elinkeinotoimen tehtävänä on parantaa yritysten toimintaedellytyksiä kaupungissa. Elinkeinoelämän edistämistoimenpiteinä tarjotaan aloittaville yrityksille perustamisneuvontaa sekä kehitetään toimivien yritysten kilpailukykyä ja toimintaedellytyksiä sekä edistetään uusien yritysten syntymistä ja muuttamista alueelle.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Ammattitaitoisen ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen.	Järjestettyjen paikallisten koulutusten määrä Koulutusaste Työllisyysaste	Aktiivinen ja vuorovaikutteinen yritysten ja oppilaitosten välinen yhteistyö. Hyödynnetään aktiivisesti työllistymistä edistäviä toimenpiteitä. Kausityövoiman mahdollisuudet
Tuotantotavoitteet:		
Olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen.	Yritysten liikevaihto, uusien yritysten lkm	Kaupunki toimii aktiivisena kumppanina yritysten ja eri sidosryhmien kanssa. Yrityspalvelujen prosessi on lähellä yrityksiä ja vaikuttavaa.

Palvelusuunnitelma

Suonenjoen kaupungin elinkeinotoimen palvelut tuottaa vuonna 2023 Kehitysyhtiö SavoGrow Oy, joka perustettiin vuoden 2015 alusta yhdessä Keiteleen, Pielaveden, Rautalammin, Tervon ja Vesannon kuntien kanssa jatkamaan Sisä-Savon seutuyhtymän toimintaa.

Suonenjoen kaupungilla on elinkeinoasiamies, jonka palvelut ostetaan Kehitysyhtiö SavoGrowlta. Palveluun kuuluu mm. toimialavapaata ja maksutonta neuvontaa yritystoimintaa suunnitteleville ja aloittaville henkilöille sekä yritystoimintaansa kehittäville toimiville yrityksille. Elinkeinoasiamies on usein kunnan yrityspalveluiden ensimmäinen yhteydenottopiste. Palveluun kuuluu myös TE-toimistojen starttilausuntojen kirjoittamiset aloittaville yrityksille. Futurian tilojen varaus- ja markkinointipalvelu ostetaan myös kehitysyhtiö SavoGrowlta.

SavoGrown alueella on solmittu sopimukset Yritys-Suomi sekä Uusyrityskeskus palvelukokonaisuudesta. Sopimusten tarkoituksena on parantaa ja tehostaa keskeisten alueen yritys- ja elinkeinotoiminnan palveluorganisaatioiden yhteistyötä yritysten perustamisessa, kehittämisessä ja sijoittumisessa seudulle sekä näihin liittyvää osaamisen kehittämistä, viestintää ja markkinointia. Suonenjoen elinkeinoasiamies vastaa Uusyrityskeskukseen aloittavien yritysten neuvontaprosessista yhtiön alueella. Itse neuvontatyön tekee kunkin kunnan nimetty elinkeinoasiamies.

SavoGrow tuottaa omistajakuntiansa kunnalliset elinkeino- ja kehittämisspalvelut. Alueen kärkitoimialoina ovat elintarvike- ja marjaosaaminen, palvelut sisältäen matkailun sekä puu- ja metalliteollisuus. Elintarvikekehityksessä ja marjaosaamisessa palvelut ovat valtakunnallisia. Nousevina aloina ovat mm. biotalous ja eri sisällöntuotantoalat. Kehittämishankkeissa tehdään tiivistä yhteistyötä muiden elinkeinotoimijoiden kanssa. Työhön osallistuvat kehitysyhtiön vakinaisten toimihenkilöiden lisäksi kehittämisshankkeiden henkilöt. SavoGrown kuntaosuus vuodelle 2023 on 252.000 euroa (vuonna 2022: 232.000 euroa).

Maakunnallisiin ja alueellisiin elinkeinojen kehittämishankkeisiin osallistutaan kehittämissyhtiön kautta. EU-rakennerahastojen nykyinen ohjelmakausi on päättymässä. Ohjelmakauden hanketoimintaa ohjaa kuntien ja elinkeinoyhtiön strategiat. Uuden ohjelmakauden valmistelut ovat käynnissä.

SavoGrow alueen kuntien kesken tehdään yhteistyötä kunnallisten palveluiden yhteiskehittämisessä, aluemarkkinoinnissa, edunvalvonnassa ja ennakoituvuudessa. Aluekehitystyön tavoitteena on alueen markkinointi, kuntien auttaminen tiiviimpään yhteistyöhön sekä rahoituksen kanavointi aluekehittämiseen ja kokeiluihin.

Maaseudun kehittämissyhdystys Mansikka ry toteuttaa Leader-ohjelmaa 2014-2020. Ohjelman toiminta-alueena on Suonenjoen kaupunki, Leppävirran, Rautalammin, Tervon ja Vesannon kunnat sekä kaava-alueen ulkopuolinen osa Varkauden kaupungista. Ohjelman kuntaosuus on jaettu toiminta-alueen kuntien kesken asukaslukujen suhteessa. Suonenjoen kaupungin osuus vuonna 2023 on 30.000 euroa (vuonna 2022: 30.000 euroa). Uuden ohjelmakauden valmistelu ja Mansikka ry:n strategia työ on valmistunut.

Työllisyyden edistäminen on Suonenjoen kaupungin elinvoiman vahvistamista. Tavoitteena on tukea uusien työpaikkojen löytymistä, edistää kuntalaisten työllistymistä ja osallistumista työelämään eri keinoin. Työllisyyspalvelu tekee laaja-alaista yhteistyötä esim. yritysten, TE-palvelun, oppilaitosten, viranomaisten, kolmannen sektorin ja erilaisten työllisyshankkeiden kanssa. Annamme henkilökohtaista ohjausta mm. työnhakuun, ammatinvalintaan, koulutukseen sekä työ- ja toimintakyvyn arviointiin liittyen. Pitkäaikaistyöttömien ohjauksessa on keskeistä asiakkaan aktivoiminen ja työllistämistä tukeviin palveluihin ohjaaminen. Palvelun sisältö rakentuu asiakaslähtöisesti. Ohjauspalvelu on asiakkaalle maksutuonta.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Nuorten kesätyöllistämistä edistävä palvelusetelikokeilua jatketaan. Varataan 12.000 euron suuruinen kannustinraha nuorten työllistämiseen vuodelle 2023. Yrityksille suunnattuun työllisyysseteliin vuodelle 2023 varataan 8.000 euron suuruinen määräraha.

Työllistämishankkeiden kuntaosuuksiin varataan 8.000 euroa vuodelle 2023. mm. TYP alueen kuntaosuus.

Kuopion kaupunkiseudun (MAL) yhteistoimintaosuus vuodelle 2023 on 4.000 euroa.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Elinkeinotoiminnan kehittyminen ja työllisyyden parantaminen	Perustetut uudet yritykset	33	20	20	0	0,0
	joista useamman kuin yhden henkilön työllistävät yritykset	4	3	4	1	33,3
	Kontaktoidut yritykset / kpl	594 tapahtumaa 261 asiakkaan kanssa		220	220	0
Työllisyys 31.12.	Työttömyysprosentti	8,00 %	< 8,00 %	< 7,00 %	- 1%-yks.	0,0
Työllistettyjen henkilöiden työmäärä kuukausina	Työkuukausi	89	90	90	0	0,0
Työmarkkinatuen kuntaosuus	€	316 740	380 000	310 000	-70 000	-18,4
Työllistämistukipalkat	€	130 625	120 000	125 000	5 000	4,2
Työllistämistuki valtiolta	€	83 607	60 000	60 000	0	0,0

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut
Vastuuhenkilö(t): Hallintojohtaja
Palvelualue: 138 Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palvelualue
Sitovuus: Kaupunginhallitus

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	576 928	601 400	619 000	17 600	2,9 %
Toimintamenot	-1 817 965	-1 824 100	-1 882 000	-57 900	3,2 %
Toimintakate	-1 241 037	-1 222 700	-1 263 000	-40 300	3,3 %
Suunnitelmapoistot	-69 841	-126 100	-126 100	0	0,0 %
Vyörytykset	-63 603	-37 500	-63 600	-26 100	69,6 %
Netto	-1 374 480	-1 386 300	-1 452 700	-66 400	4,8 %

Toiminta-ajatus

Hyvinvointipalveluihin kuuluvat työllisyyden, kotoutumisen edistämisen, ennaltaehkäisevä päihde- ja mielenterveystyön, sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden koordinoimien palvelut. Palveluihin kuuluvat myös vaikuttajatoimielimet vammais- ja vanhusneuvosto, sekä nuorisovaltuusto. Hyvinvointipalveluissa tarjotaan kuntalaisille hyvinvointia tukevia neuvonta-, ohjaus- ja ennaltaehkäiseviä palveluita. Palvelut vastaavat kaupunkitasoisen hyvinvointia ja osallisuutta tukevan toiminnan suunnittelemisesta ja kehittämisestä, yhteistyöstä hyvinvoinnin toimijoiden kanssa sekä hyvinvoinnin tilan seuraamisesta ja raportoinnista kaupunginvaltuustolle.

Vapaa-ajan palvelualueeseen kuuluvat vapaa-aikapalveluista kansalaisopisto, kirjasto,- kulttuuri,- nuoriso- ja liikuntapalvelut. Palvelualue on merkittävä osa kaupungin vetovoimaisuutta ja imagon rakentamista sekä suonenjokelaisten arjen hyvinvointia. Hyvinvoinnin- ja vapaa-ajan palvelualue edistää hyvinvointia, osallisuutta ja aktiivisen kansalaisuuden toteutumista yhdessä eri toimijoiden kanssa, aktivoi suonenjokelaisia oman elinympäristönsä ja kaupungin kehittämiseen sekä omaehtoiseen hyvinvoinnin edistämiseen.

Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistystyön opisto, toimialueensa Suonenjoen, Leppävirran, Rautalammin, Tervon ja Vesannon asukkaille. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus- ja kulttuuritarpeita tukevaa monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutusta ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulutusta, työvoimapolitiittista koulutusta, asukkaita aktivoivaa muuta toimintaa sekä maksupalvelu- ja projektitoimintaa.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen	Toimintatavat käytössä (K/E)	Hyvinvoinnin palvelut kuntalaisten käytössä
		Selvitetään hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi yhdistystilan käyttöönottoa
		Hyvinvointipalvelut/liikuntapalvelut osallistuu liikuntapaikkojen kehittämiseen yhteisesti laadittavien, strategiaan pohjautuvien periaatteiden mukaisesti
		Osallisuussuunnitelman mukaiset osallistumisen tavat kuntalaisten käytössä

Tuotantotavoitteet:		
Tavoittava vetovoimaviestintä	Palvelukanavat ja tiedot löytävissä helposti (K/E)	Kuntalainen löytää kaupungin ja hyvinvointialueen palvelut vaivattomasti.
		Tavoittavat ja selkeät viestintäkanavat.
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat	Toimintamallit käytössä (K/E) TE-palveluiden toteutumisen rakenne tiedossa (K/E)	Hyvinvoinnin palveluiden toimintamallit luotu
		Valmistaudutaan TE-uudistukseen.

Palvelusuunnitelma

Hyvinvointipalveluista työllisyyden, kotoutumisen edistämisen palvelut, vammais- ja vanhusneuvosto sekä ennaltaehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö siirtyvät sosiaalipalveluista kaupungin hyvinvoinnin palveluiden vastattavaksi hyvinvointialueeseen siirtymisen myötä 1.1.2023 alkaen. Kotoutumien edistäminen edellyttää lakisääteisten tehtävien virkavastuulla hoitamisen järjestämistä. Lainsäädäntö vahvistaa kunnan hyvinvoinnin edistämisen tehtävää mm. laajentamalla kuntalaisten hyvinvoinnin seuraamisen velvollisuutta ja yhdyspintatyötä muiden hyvinvoinnin toimijoiden kanssa. Järjestetään ja resursoidaan hyvinvoinnin palvelut kuntalaisille.

Vapaa-ajan palveluissa (liikunta-, nuoriso-, kulttuuri-, kirjastopalvelut ja Sisä-Savon lansalaisopisto) tuotetaan kuntalaisille omaehtoisen toiminnan ja harrastamisen mahdollisuuksia, oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuksia. Palvelut tarjoavat lisäksi sosiaalisen toiminnan tilaa kuntalaisille. Kaupunki toteuttaa nuorisolakiin kirjattua Harrastamisen Suomen mallin mukaista toimintaa. Kuntalaisten omaehtoista toimintaa tuetaan vapaa-aika -avustuksilla.

Liikuntaneuvonnassa asiakas motivoituu liikkumaan itselleen mieluisalla tavalla, omaa terveyttään ja hyvinvointiaan edistäen. Liikuntaneuvonta ja ikäihmisten liikuntaneuvonta on tarkoitettu terveytensä kannalta liian vähän liikkuville. Kaupungilla on liikuntaneuvoja. Soveltavassa liikunnassa tunnistetaan ja huomioidaan yksilölliset tarpeet ohjaamisessa niin, että mahdollistetaan liikuntaan osallistuminen henkilöille, joiden on vamman, sairauden, toimintakyvyn heikentymisen tai sosiaalisen tilanteen vuoksi vaikea osallistua yleisesti tarjolla olevaan liikuntaan. Kaupungilla on erityisliikunnan ohjaaja.

Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus tutustua ja osallistua kulttuuriin, kokea kulttuurielämyksiä ja halutessaan perehtyä kiinnostuksensa mukaiseen kulttuuriharrastukseen. Kaupunki tarjoaa kaikille kuntalaisille mahdollisuuksia taiteen ja kulttuurin elämyksiin ja harrastamiseen sekä tukee omaehtoisen kulttuuriin osallistumisen järjestämistä. Ikäntyneiden kulttuuritoimintaa vahvistetaan Voimaa vanhuuteen -verkoston toiminnalla. Kulttuuritoiminnassa kehitetään esteettömyyttä ja kulttuurin saavutettavuutta.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Erasmus+ -akkreditointi yhteistyössä lähialueen opistojen kanssa. Määräraha liikkuvuuksiin Euroopassa sisältyy Sisä-Savon kansalaisopiston talousarvioon.

Suomen harrastamisen mallin toteuttaminen 58.000 € lukuvuodelle 2022-2023. Kulttuuriavustukset 5.000 €, nuorisovastukset 1.000 €, liikunta-avustukset 20.000 €. Etsivä nuorisotyö 25.000 €. Haetaan aluehallintovirastolta avustusta eristyisnuorisotyön hankeeseen koulussa tehtävään nuoristyöhön 30.000 sekä lasten ja nuorten harrastamiseen kesä aikaan 2 500€.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Terveystiedon edistämisen aktiivisuus (TEAviisarin yhteispisteet).	pistettä			60	5	8,3 %
Kansalaisopiston opetustunnit yhteensä	tuntia/vuosi	15361	14700	14 800	100,0	0,7 %
Kansalaisopiston opetustunnin hinta (koskee valtionosuustunteja)	euroa/tunti	84 €	80 €	82 €	2 €	2,5 %
Kansalaisopiston käytetyt opiskelijapaikat	Opiskelijoiden määrä	6 426	7 300	6 500	-800	-11,0 %
Kirjaston lainausmäärät	lainojen lkm	43 497	80 000	80 000	-	0,0 %
Kirjaston asiakasmäärä	käviöiden lkm	33 605	70 000	70 000	-	0,0 %
Kulttuuripalveluiden kävijämäärä	käviöiden lkm	5 521	4 000	5 000	1 000	25,0 %
Nuorisopalveluiden kävijämäärä	käviöiden lkm	2 085	3 000	3 000	-	0,0 %
Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	käviöiden lkm	49	30	35	5	16,7 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut
Vastuhenkilö(t): Palvelupäällikkö
Palvelualue: 142 Ruoka -ja puhtaanapidon palvelualue
Sitovuus: Kaupunginhallitus

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	488 717	834 800	30 000	-804 800	-96,4 %
Toimintamenot	-1 773 315	-1 828 800	-777 000	1 051 800	-57,5 %
Toimintakate	-1 284 598	-994 000	-747 000	247 000	-24,8 %
Suunnitelmapoistot	0	-15 200	-15 200	0	0,0 %
Vyörytykset	-58 421	-31 400	-58 400	-27 000	86,0 %
Netto	-1 343 019	-1 040 600	-820 600	220 000	-21,1 %

Toiminta-ajatus

Ruoka- ja puhtaanapitopalveluiden tehtävänä on tilata ravitsemussuositusten mukaisia ateriapalveluja kustannustehokkaasti eri asiakasryhmille sekä huolehtia erilaisten tilojen puhtaudesta ja viihtyvyydestä yhteistyössä eri kiinteistön käyttäjien kanssa. Ympäristöystävällisyys ja ergonomia-asiat huomioidaan myös puhdistus-, pesuaine- ja laitehankinnoissa tukemaan työntekijöiden ja työympäristön hyvinvointia.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Tuotantotavoitteet:		
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat	Mallinnus tehty (K/E), yksikkökustannusten laskenta	Ruoka- ja puhtaanapitopalveluiden tuottamistavan mallintaminen vuoden 2023 alusta.

Palvelusuunnitelma

Ruokapalveluiden tuottaminen siirtyy Servica Oy:lle. Varmistetaan yhteistyöllä toimivat ateriapalvelujen toimintamallit. Puhtaanapitopalveluissa jatketaan toimintatapojen kehittämistä huomioiden ympäristöystävällisyys ja työturvallisuus.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Tilatut ateriat	Aterioiden määrä kpl	324 906	315 000	180 000	-135 000,0	-42,9 %
Siivottava pinta-ala	Neliötä m2	27 083	27 000	24 700	-2 300	-8,5 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut
Vastuhenkilö(t): Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja
Palvelualue: 153 Hallinnon ja talouden palvelualue
Sitovuus: Kaupunginhallitus

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	112 638	104 500	175 000	70 500	67,5 %
Toimintamenot	-1 933 269	-1 998 800	-1 967 000	31 800	-1,6 %
Toimintakate	-1 820 631	-1 894 300	-1 792 000	102 300	-5,4 %
Suunnitelmapoistot	-71 516	-75 800	-80 300	-4 500	5,9 %
Vyörytykset	984 369	636 000	984 400	348 400	54,8 %
Netto	-907 778	-1 334 100	-887 900	446 200	-33,4 %

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin taloudesta ja toiminnasta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Se päättää, mitä toimielimiä kaupungissa on ja miten toimivalta ja tehtävät jaetaan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken.

Valtuustolla on yleinen toimivalta päättää asukkaiden yhteisistä asioista. Päätösvalta kuuluu valtuustolle, jollei erikseen ole toisin säädetty tai jollei valtuusto ole itse siirtänyt toimivaltaansa muille viranomaisille vahvistamallaan hallintosäännöllä. Valtuuston tehtäviin kuuluu päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä sekä talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

Valtuuston tehtävät on määritelty kuntalain 14 §:ssä. Näitä tehtäviä se ei voi siirtää muiden päätettäväksi.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja vastaa seuraavista kuntalaisia säädettyistä tehtävistä:

1. vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta
 2. vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta
 3. valvoo kaupungin etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa
 4. edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta
 5. vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta
 6. vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta
 7. huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä
- Tämän lisäksi kaupunginhallitus vastaa sille hallintosäännöllä määrättyistä tehtävistä.

Hallinto- ja talouspalvelut huolehtii kaupunginhallituksen alaisena kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä, talous- ja henkilöstöhallinnosta, tiedonhallinnan ohjaamisesta ja prosesseista, tietosuojasta ja tietoturvasta sekä kaupungin ICT-palveluista. Hallinto- ja talouspalveluiden tehtäväkenttään kuuluvat lisäksi kaupungin asuntotoimi, keskusarkiston hoito, viestintä ja markkinointi. Hallinto- ja talouspalvelut palvelee kuntalaisia, luottamushenkilöitä ja kaupungin omaa henkilöstöä.

Kaupungin **henkilöstöasioita** hoidetaan kaupungin strategian tavoitteiden suuntaisesti avoimuutta lisäten. Keskitetty henkilöstöhallinto hoitaa kaupungin työsuojelun, työhyvinvoinnin ja henkilöstön kehittämisen sekä pääluottamusmiesten korvaukset. Kaupunginhallituksen alaisena toimii henkilöstöjoaos 1.6.2017 alkaen.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen	Toimintatavat käytössä (K/E)	Kaupunki on vetovoimainen työnantaja: Sujuvan työn ja osaamisen johtamisen toimintatavat
		Kuntalaisilla on mahdollisuus kohtaamisiin ja keskusteluihin päättäjiä kanssa. Otetaan käyttöön päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin toimintatapa (EVA).
Tuotantotavoitteet:		
Tavoittava vetovoimaviestintä	Markkinoinnintavotteet ja kohderyhmät (K/E)	Kaupungin markkinointimateriaalin luominen ja levittäminen
		Määritetty markkinoinnin tavoitteet ja kohderyhmät
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat	Varautumisen ja turvallisuuden toimintatapoja vahvistettu (K/E) Sähköinen allekirjoitus ja arkisto (K/E) Digiturvamalliin määritetyt toimintatavat käytössä (K/E)	Varautumisen ja turvallisuuden prosessien vahvistaminen
		Sähköisen asianhallintaprosessin ja sähköisen arkistoinnin järjestelmät.
		Tiedonhallintatoimintatapojen vakiinnuttaminen koko organisaatioon

Palvelusuunnitelma

Kehitetään vatautumisen ja turvallisuuden prosesseja ja resursseja. Suonenjoen tunnettavuutta ja vetovoimaa edistetään vakiinnuttamalla viestinnän ja markkinoinnin resurssit. Tarkastellaan hallinnon ja tukipalveluiden toiminnot ja muutostarpeet. Jatketaan henkilöstön hyvinvoinnin ja henkilöstöjohtamisen prosessien kehittämistä.

ICT-palveluja tarjotaan vuoden 2023 ajan Pohjois-Savon hyvinvointialueelle. Perustetaan sisäinen sähköisen asianhallinnan ja sähköisen arkistoinnin perustamishanke. Luodaan ohjeet tiedonhallinnan yhtenäisiin toimintatapoihin.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Kaupunginhallituksen määrärahoihin sisältyy kaupunginjohtajan palkkaus sekä muut kaupunginhallituksen toiminta suhdetoiminta ja edustaminen. Kaupungin suhdetoimintaan ja edustukseen varatun määrärahan käytöstä päättää kaupunginjohtaja. Toimialat eivät saa käyttää edustusmenoihin omia määrärahojaan.

Konsultoivat asiantuntijapalvelut 20.000 euroa v. 2023.

Kiinteistöveroselvityksen jatkamiseen varataan 45.000 euroa vuodelle 2023.

Pitää sisällään tilapäisensuojelun ja vastaanottopalvelujen määrärahavarausten 115.000 euroa.

Hyvällä-mielellä Pohjois-Savo hanke 8.000 euroa vuodelle 2023

Määrärahavaraukset kuntalain 410/2015 mukaisten Nuorisovaltuuston, Vanhusneuvoston ja Vammaisneuvoston toimintaan. Kaupunginhallitus on asettanut sekä määrittänyt kokoonpanot ja toimintatavat kevään 2017 aikana. Kunkin osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia tukevan ryhmän toimintaan on varattu 2.500 euron suuruinen toimintaraha vuodelle 2023.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Kaupunginvaltuusto	Kokoontumiskerrat	6	7	7	0,0	0,0 %
	Pöytäkirjapykälät	63	70	70	0,0	0,0 %
Kaupunginhallitus	Kokoontumiskerrat	18	18	18	0,0	0,0 %
	Pöytäkirjapykälät	255	255	255	0	0,0 %
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	Vakituinen henkilöstö	351	372	250	-122	-32,8 %
	Määräaikainen henkilöstö	90	100	100	-	0,0 %
Hallinto- ja talouspalvelujen määrärahoihin sisältyvät yhteistoimintaosuudet *	Yhteistoimintaosuudet €	256 749 €	246 000 €	168 000 €	- 78 000 €	-31,7 %
Kaupunginhallituksen avustukset yhteisöille **	Avustukset €	67 200 €	73 000 €	47 000 €	- 26 000 €	-100,0 %

* Yhteistoimintaosuudet, erittely	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Pohjois-Savon liiton jäsenmaksu	61 697	59 900	60 000	100	0,2
Pohjois-Savon kehittämisrahaston maksuosuus	9 491	6 500	6 000	-500	-7,7
Suomen Kuntaliiton jäsenmaksu	22 370	27 600	18 000	-9 600	-34,8
Kunnan osuus verotuskustannuksista valtiolle	159 162	147 000	75 000	-72 000	-49,0
Muut yhteistoimintaosuudet	4 029	5 000	9 000	4 000	-66,7
Yhteensä	256 749	246 000	168 000	-78 000	-31,7

** Avustusten erittely	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Avustukset yhteisöille:	67 200	73 000	47 000	-26 000	-35,6
<i>erillisellä päätöksellä.</i>	0	5 000	12 000	7 000	140,0
<i>Rivertec/nuorten työpajapalvelu (KH 5.11.2018 § 209)</i>	30 400	32 000		-32 000	-100,0
<i>Suonenjoen Mansikkakarnevaalit ry:n toiminta-avustus</i>	23 000	23 000	25 000	2 000	8,7
<i>Hakemuksen perusteella jaettavat avustukset</i>	13 800	13 000	10 000	-3 000	-23,1
Muut avustukset:					
<i>Urheilijoiden palkitseminen</i>	0	3 000	3 000	0	0,0
Yhteensä	67 200	76 000	50 000	-26 000	-34,2

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima- ja hallintopalvelut
Vastuuhenkilö(t): Kaupunginjohtaja
Palvelualue: 160 Alueellisen yhteistoiminnan palvelut
Sitovuus: Kaupunginhallitus

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	6 883	6 500	65 700	59 200	910,8 %
Toimintamenot	-1 217 051	-1 325 500	-714 700	610 800	-46,1 %
Toimintakate	-1 210 168	-1 319 000	-649 000	670 000	-50,8 %
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	
Vyörytykset	0	0	0	0	
Netto	-1 210 168	-1 319 000	-649 000	670 000	-50,8 %

Toiminta-ajatus

Kuopion ympäristö- ja rakennuslautakunta hoitaa Suonenjoen rakentamisen ja ympäristönsuojelun lupa-, valvonta ja neuvontatehtävät, ympäristön tilan seurannan sekä maa-aineslain mukaiset lupa- ja valvontatehtävät.

Sydän-Savon maaseutupalvelut, jonka isäntäkuntana toimii Siilinjärvi, kehittää alueen maaseudun palveluja, yritteliäisyyttä ja elinvoimaa. Yhteistoimintasopimuksella kunnat ovat sopineet maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetun lain (210/2010) mukaisten tehtävien, maaseutuelinkeinojen ja maaseudun toimintaympäristön kehittämistehtävien sekä kuntien muiden maaseututoimen hallinto- ja kehittämistehtävien hoidosta.

Suonenjoen kaupunki ostaa yhteistoiminta-alueelta työpanosta 1,1 henkilötyövuoden verran. Viranomaistehtävien hoitoon arvioitu työpanos on 0,5 htv., maaseudun kehittämiseen 0,3 htv. ja yritysneuvontaan 0,3 htv.

Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunginhallitus.

Maatalouslommittajien eläkemenoperusteiset maksut kohdennetaan bruttokirjauksella maaseututoimen kustannuspaikalle. Kaupunki laskuttaa maksamansa osuuden lomituspalvelujentuottajalta.

Hankintatoimen käytännön toteutus tapahtuu yhteistyössä Sansia Oy:n kanssa.

Ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelujen isäntäkuntana toimii Tervon kunta. Sopimuskunnat ovat antaneet isäntäkunnalle hoidettavaksi terveydenhuoltolain (1326/2010) 21 §:ssä määritellyt, lääkelain 54a ja 52 c §:ssä sekä eläinsuojelulain (247/1996) 15 §:ssä kunnalle määrätyt tehtävät. Kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen suhteessa.

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa täysimääräisesti vuonna 2023. Pelastustoimen järjestäminen siirtyy vuoden 2023 alusta Pohjois-Savon hyvinvointialueelle. Muiden palvelujen osalta ei ole tietoa monitoimijaisesta maakunnasta.

Pitää sisällään uusien yhdyspintojen tehtäväkokonaisuuksien määräraharavaruksen 101.000 euroa. Kuten ennaltaehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö sekä asumisneuvonta. Palvelujen valmistelussa edistetään myös kuntayhteistyön mahdollisuuksia tarkoituksenmukaisten palvelukokonaisuuksien löytämiseksi.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Alueelliset palvelut järjestetään kustannustehokkaasti ja otetaan huomioon sopimuskuntien taloudellinen tilanne.	Toteutunut / ei toteutunut	Talousarvio-ohjaus
Uusien ennaltaehkäisevien toimintamallien luominen ja kuntayhteistyö	Toteutunut / ei toteutunut	Uudet tehtävät ja prosessit

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Rakennusvalvonta						
Rakennusluvut	kpl	51	45	40	-5	-11,1 %
Ympäristönsuojelu						
Ympäristöluvut	kpl	2	5	2	-3	-60,0 %
Katselmukset ja tarkastukset	kpl	38	50	40	-10	-20,0 %
Maa-ainesluvut	kpl	1	3	2	-1	-33,3 %
					0	
Maaseututoimi						
Peltoala tukihakemuksissa	Ha	4 401	4 350	4 400	50	1,1 %
Tilaluku tukihakemuksissa	Kpl	124	124	120	-4	-3,2 %
Maataloustuki	€	3 216 048	3 195 000	3 200 000	5000	0,2 %

Avustukset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Huom. / Muutos %	
Maaseututoimi					
Suonenjoen kaupungin myöntämät avustukset	8 950	12 000	9 000	-3000	-25,0 %
<i>Toiminta-avustuksena kylätoimikunnille/kyläyhdistyksille ja seurojentaloja ylläpitäville yhdistyksille</i>	8 950	9 000	9 000	0	0,0 %
<i>Suonenjoen omana kuntarahana maatalouden kehittämiseen</i>	0	3 000	0	-3000	-100,0 %

Alueellisen yhteistoiminnan palvelut, toimintakate	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
1611 Pelastustoimi	-630 950	-658 000	0	658 000	-100,0 %
1613 Rakennustarkastus	-5 770	-26 600	-19 500	7 100	-26,7 %
1614 Ympäristönsuojelu	-45 029	-47 300	-43 500	3 800	-8,0 %
1615 Maaseututoimi	-63 389	-68 900	-65 000	3 900	-5,7 %
1616 Hankintatoimi	-2 342	-3 000	-2 000	1 000	-33,3 %
1616+ Yhdyspintojen tehtävät	0	0	-39 000	-39 000	
1617 Ympäristöterveydenhuolto	-130 350	-127 000	-130 000	-3 000	2,4 %
1618 Eläinlääkintähuolto	-332 339	-318 000	-350 000	-32 000	10,1 %
Yhteensä	-1 210 169	-1 248 800	-649 000	599 800	-48,0 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima- ja hallintopalvelut
Vastuhenkilö(t): Kaupunginjohtaja
Palvelualue: 170 Terveystoiminta, (TA-23 Työterveyshuolto)
Sitovuus: Kaupunginhallitus

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	69 909	60 000	50 000	-10 000	-16,7 %
Toimintamenot	-18 483 906	-19 713 000	-100 000	19 613 000	-99,5 %
Toimintakate	-18 413 997	-19 653 000	-50 000	19 603 000	-99,7 %
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	
Vyörytykset	0	0	0	0	
Netto	-18 413 997	-19 653 000	-50 000	19 603 000	-99,7 %

Toiminta-ajatus

Toimivat ja vaikuttavat työterveyshuollon palvelut

Toimintaympäristön muutos ja toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudella

Uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 2023. SoTe:n ja pelastustoimen tehtävät siirtyvät maakunnan kokoisille hyvinvointialueille. Hyvinvoinnin palveluja siirtyy elinvoima- ja hallintopalveluihin.

Kysyntä - ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a
Neuvolatoiminta		5 350			0 #JAKO/0!
Kotisairaanhoido		siirtynyt kaupungin organisaatioon			
Lääkärin vastaanottokäynnit					
- perustyöaika		10 150	11 980		-11 980 -100,0 %
- päivystys		2 598	3 000		-3 000 -100,0 %
Mielenterveystyö, avohoito	Suoritteet	4 240	7 200		-7 200 -100,0 %
Hammashuolto	Käynnit	7 254	7 940		-7 940 -100,0 %
Vuodeosasto	Hoitopäivät	7 991	7 900		-7 900 -100,0 %
	Sairaansijojä	35	35		-35 -100,0 %
	Sairaansijojen käyttö / Sairaansijojen ulkopaikkakuntamynti	34,4	33,0		-33 -100,0 %
		1 180	500		-500 -100,0 %
Röntgen		2 210	2 500		-2 500 -100,0 %
Fysioterapiakäynnit		1 216	1 230		-1 230 -100,0 %
Lisäksi:					
- ryhmät		59	100		-100 -100,0 %
- ryhmiin osallistuja		234	750		-750 -100,0 %
Puheterapeutti, Suonenjoki	Suoritteet				
Muistipoliklinikka	Käynnit	371	340		-340 -100,0 %
Henkilöstö	Lukumäärä	116	126		-126 -100,0 %
	Lukumäärä / sairaansija	0,80	0,86		-1 -100,0 %

Terveystoiminta eriteltynä vuosina 2017 - 2022, 1000 €	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Perusterveydenhuolto**	-5 565	-6 032	-6 558	-6 122	-7 159	-100	-98,6 %
Erikoissairaanhoido	-10 742	-11 783	-12 284	-12 292	-12 494	0	-100,0 %
PSSHP*	-9 446	-10 375	-10 649	-10 379	-10 705	0	-100,0 %
Ensihoito	-399	-360	-437	-405	-430	0	-100,0 %
Pieksämäen terveyskeskus*	-18	-19	-19	-19	-19	0	-100,0 %
Muu ostopalvelu	-74	-101	-199	-339	-200	0	-100,0 %
Psykiatrinen hoito (Suonenjoki)	-654	-758	-757	-833	-880	0	-100,0 %
Oma erikoissairaanhoido	-151	-171	-223	-320	-260	0	-100,0 %
Terveystoiminta yhteensä	-16 307	-17 815	-18 842	-18 414	-19 653	-100	-99,5 %

* sisältää Suonenjoen kaupungin maksuosuuden eläkemenoperusteisesta maksusta, 85.000 euroa vuonna 2022.

** Työterveyshuollon palvelut on kilpailutettu vuonna 2019. Määrärahaavaraus 100.000 euroa.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut

Vastuuhenkilö(t): Hallintojohtaja
 Palvelualue: 190 Monitoimihalli (Lintharjun Liikuntakeskus)
 Sitovuus: Kaupunginhallitus

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	153 211	275 200	304 000	28 800	10,5 %
Toimintamenot	-940 830	-1 354 200	-1 765 000	-410 800	30,3 %
Toimintakate	-787 619	-1 079 000	-1 461 000	-382 000	35,4 %
Suunnitelmapoistot	-6 886	0	0	0	
Vyörytykset	-19 265	0	-19 300	-19 300	
Netto	-813 771	-1 079 000	-1 480 300	-401 300	37,2 %

Toiminta-ajatus

Uusi Liikuntakeskus edistää osallisuutta ja aktiivisen kansalaisuuden toteutumista yhdessä eri toimijoiden kanssa, aktivoi suonenjokelaisia omaehtoiseen hyvinvoinnin edistämiseen. Liikuntakeskus on merkittävä osa kaupungin vetovoimaisuutta ja imagon rakentamista sekä suonenjokelaisten arjen hyvinvointia.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen	Liikuntakeskuksen asiakkaat ja käyttämäärät	Omaehtoisen liikuntaan kannustaminen. Ryhmätoimintojen määrä.
Tuotantotavoitteet:		
Tavoittava vetovoimaviestintä	Markkinointimateriaalit tehty ja käytössä (K/E)	Liikuntakeskuksella on viestinnän ja markkinoinnin materiaalit ja aktiivinen tilojen myynti.
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat	Toiminta mallinnettu (K/E). Tapahtumatuotannon käsikirja (K/E)	Myynti- ja tapahtumatuotannon toimintatavat kuvattu ja käytössä.

Palvelusuunnitelma

Liikuntakeskus tuottaa sekä omatoimien liikkumisen mahdollisuuksia että ohjattua ryhmäliikuntaa liikuntapalveluiden ja muiden palveluiden tuottajien tuottamana. Liikuntapalveluiden tuottamana järjestetään soveltavan liikunnan ryhmäliikuntaa ja työikäisten liikutaneuvontaa. Uutena toimintana aloitetaan lasten ja nuorten kohdenneet liikuntapalvelut. Sekä kuntalaisviestinnän että tapahtumatilamarkkinoinnin näkökulmasta valmistellaan markkinointisuunnitelma.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Uimahallin kävijämäärä	kävijää kpl	40 276	70 000	70 000	-	0,0 %
Kuntosalin kävijämäärä	kävijää kpl	14 900	20 000	25 000	5 000	25,0 %
Liikuntasaliin myytyjen ulkopuolisten tapahtumien määrä	tapahtumaa kpl			40		
Liikuntakeskuksen tilojen käyttöaste	prosenttia %	61 %	90 %	70 %	+9 %y.	-22,2 %

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Koulutuspalvelut

Vastuuhenkilö(t): Koulutusjohtaja

Sitovuus: Valtuusto

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	835 377	908 500	1 072 200	163 700	18,0 %
Toimintamenot	-9 812 010	-9 790 200	-10 932 400	-1 142 200	11,7 %
Toimintakate	-8 976 633	-8 881 700	-9 860 200	-978 500	11,0 %
Suunnitelmapoistot	-584 112	-629 200	-630 200	-1 000	0,2 %
Vyörytykset	-349 096	-185 500	-349 200	-163 700	88,2 %
Netto	-9 909 841	-9 696 400	-10 839 600	-1 143 200	11,8 %

Toiminta-ajatus

Koulutuspalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, iltapäivätoiminnan, TUVA-koulutuksen ja lukion palveluita elinikäisen oppimisen ja kehittymisen tukemiseksi. Keskeisenä tavoitteena on edistää lasten ja nuorten aktiivisuutta, hyvinvointia ja osallisuutta.

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

Varhaiskasvatustien muutos/kolmiportaisen tuen laajeneminen ja inklusion toteuttamisen vahvistaminen. Paikkakunnalla asuvien ukrainalaisten varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen valmistavan opetuksen järjestäminen. Tutkintoon valmentavan koulutuksen kehittäminen. Kansainvälisten opiskelijoiden opintojen ja kotoutumisen tukeminen.

Korona-pandemian vaikutukset näkyvät edelleen lasten ja nuorten tuen tarpeessa ja varhaisen tuen kysynnässä. Muutosvaiheessa korostuu yhteistyön rakentaminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Digitaalisen oppimisympäristön jatkuva kehittäminen ja hyödyntäminen opetuksessa edellyttää TVT-laitteiston päivittämistä. Toimintaympäristön muuttumisen myötä laaditaan henkilöstön osallistamisen myötä kehittämissuunnitelma.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivisen ja osallistuvan lapsen ja nuoren hyvinvoinnin lisääminen.	Hyvinvointi- sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyt. Koulun ja HSM:n kerhotoiminnan osallistumisaste. Kouluterveyskyselyn tulokset.	Yhteisöllisen oppilashuollon toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet.
Tuotantotavoitteet:		
Koulutuspalveluiden eri palvelualueiden toiminnan näkyväksi tekeminen erilaisin viestintäkeinoin.	Lehtijuttujen määrä, some-kanavien seuraajien määrä, huoltajakyselyt kerran vuodessa.	Erilaisten viestintäkanavien hyväksi käyttäminen viestinnässä ja yhteydenpidossa huoltajien kanssa.

KÄYTTÖTALOUDEN SUUNNITELMA

Toimiala:	Koulutuspalvelut
Vastuuhenkilö(t):	Varhaiskasvatusjohtaja
Palvelualue:	319 Varhaiskasvatuksen palvelualue
Sitovuus:	Koulutuslautakunta

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	293 611	292 300	340 600	-48 300	16,5 %
Toimintamenot	-3 600 419	-3 555 300	-3 750 700	195 400	5,5 %
Toimintakate	-3 306 808	-3 263 000	-3 410 100	147 100	4,5 %
Suunnitelmapoistot	-71 508	-76 500	-77 000	500	0,7 %
Vyörytykset	-118 760	-69 300	-118 800	49 500	71,4 %
Netto	-3 497 076	-3 408 800	-3 605 900	197 100	5,8 %

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus ja sen osaava henkilöstö sitoutuvat toiminnallaan edistämään lasten hyvinvointia ja aktiivisuutta sekä toteuttamaan varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaista tavoitteellista toimintaa valtakunnallisen ohjauksen ja lainsäädännön sekä paikallisesti hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivisen ja osallistuvan lapsen hyvinvoinnin lisääminen.	Monialaisen työryhmän toimenpide-ehdotusten toteutuminen tukea tarvitsevalle lapselle. Huoltajakysely.	Yhteisöllisen oppilashuollon toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet esiopetuksessa. Tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin vastaaminen. Inklusion vahvistaminen. Tuen kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista koordinoivan ohjaavan tiimin perustaminen.
Lasten tunnetaitojen kehittäminen.	Tunnetaitojen kehittämistä koskevan suunnitelman toteutuminen: yksikkökohtainen raportointi.	Tunnetaitojen kehittämisen edistämiseen tähtäävän suunnitelman vakiinnuttaminen arjen toiminnassa. Koulutusten jalkauttaminen ja opittujen menetelmien syventäminen.
Tuotantotavoitteet:		
Varhaiskasvatuksen toiminnan näkyväksi tekeminen erilaisin viestintäkeinoin.	Huoltajakysely ja some-kanavien seuraajien määrä	Huoltajille suuntautuvan viestinnän ja tiedostamisen tehostaminen. Positiivisen näkyvyyden lisääminen monikanavaisesti.

Palvelusuunnitelma

Palvelua toteutetaan Suonenjoen kaupungin omana toimintana neljässä päiväkodissa ja kahdeksassa perhepäivähoitokodissa. Perheellä on mahdollisuus valita myös palvelusetelillä toteutettu varhaiskasvatuspalvelu. Mikäli lapsi sijoittuu yksityiseen palveluun, jonka toteuttamiseksi ei käytetä palveluseteliä, voi perhe hakea yksityisen hoidon tukea ja sitä täydentävää kuntalisää KELAn kautta. Palveluverkkoselvityksen mukaista palvelutarjonnan tarkastelua jatketaan uuden toimintakauden 1.8.2023 alkamisen osalta ja tehdään tarvittavat ratkaisut toimintojen sopeuttamiseksi.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavarakset:

Valtion erityisavustukset varhaisen tuen vahvistamiseen toteutetaan laaditun suunnitelman mukaisesti. Vuodelle 2023 erityisavustusta myönnetty seuraaviin hankkeisiin: 1) Tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen 88.000€, 2) Varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistäminen 101.000€, 3) Digitaalisiin taitoihin ja osaamiseen liittyvä pedagogisen toiminnan kehittäminen 19.600€. Erityisavustukset kattavat 80% tehtyjen suunnitelmien mukaisista toimenpiteistä. Haettu valtionavustusta koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi yhdessä perusopetuksen kanssa.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsimäärä	lasten lukumäärä laskentapäivinä 20.9. ja 20.1. (oma toiminta ja palvelusetelillä toteutettu)	273	265	238	-27,0	-10,2 %
	esiopetustuntien lukumäärä	4900	5950	5600	-350	-5,9 %
Nettomenot/lapsi	€/lapsi	12 485 €	12 620 €	12 705 €	85 €	0,7 %

KÄYTTÖTALouden SUUNNITELMA

Toimiala: Koulutuspalvelut
Vastuhenkilö(t): Koulutusjohtaja, rehtorit ja koulunjohtajat
Palvelualue: 329 Perusopetuksen palvelualue
Sitovuus: Koulutuslautakunta

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	508 666	539 900	677 100	-137 200	25,4 %
Toimintamenot	-5 557 823	-5 538 100	-6 290 000	751 900	13,6 %
Toimintakate	-5 049 157	-4 998 200	-5 612 900	614 700	12,3 %
Suunnitelmapoistot	-484 701	-515 700	-516 200	500	0,1 %
Vyörytykset	-204 530	-103 400	-204 600	101 200	97,9 %
Netto	-5 738 388	-5 617 300	-6 333 700	716 400	12,8 %

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen henkilöstö edistää yhteistyössä muiden toimijoiden (mm. terveydenhuolto, sosiaalitoimi, nuorisotoimi) kanssa nuorten aktiivisuutta, hyvinvointia ja oppimista ja noudattaa paikallisesti hyväksytyjä opetussuunnitelmia (OPS 2016).

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivisen ja osallistuvan nuoren hyvinvoinnin lisääminen ja kiusaamisen vähentäminen.	Hyvinvointi- sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyt, kouluterveyskysely, toiminnan seuranta	Yhteisöllisen oppilashuollon toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet, mm. oppilaskuntatoiminta, kerhotoiminta, yhteiset tapahtumat. Verso-toiminta ja muu kiusaamista ehkäisevä toiminta.
Lasten tunnetaitojen kehittäminen.	Hyvinvointikysely, toiminnan seuranta	Yhteisöllisen oppilashuollon toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Tunnetaitojen opettamisen suunnitelman käyttöönotto osaksi kasvatus- ja opetustyötä.
Tuotantotavoitteet:		
Kodin ja koulun välisen viestinnän lisääminen.	Huoltajakysely kerran vuodessa	Wilma-viestinnän ja tapahtumista tiedottamisen tehostaminen. Positiivisten asioiden nostaminen esille. TVT-suunnitelman ja digitaitokalenterin käyttöönotto lukuvuosityöskentelyssä.

Palvelusuunnitelma

Perusopetusta järjestetään kolmessa alakoulussa ja yhtenäiskoulussa. Palveluverkkoselvityksen pohjalta jatketaan palvelurakenteen tarkastelua ja toimintojen sopeuttamista. Kehitetään yhteistyörakenteita lähialueen kuntien kanssa. Opetussuunnitelma, vuosisuunnitelma sekä yhteisöllisen oppilashuollon suunnitelma ohjaavat asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen. Tiivistetään moniammatillisen yhteistyön toimintaa.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Vuodelle 2023 myönnetyt hankepäätökset: kerhohanke 10.000 € (omavastuu 30%) Haettu valtionavustusta varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi 306.660€ (omavastuu 16.140€). Haetaan valtionavustusta yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen. Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Oppilasmäärät 20.1. ja 20.9.	lisveden koulu	69	69	66	-3,0	-4,3 %
	Yhtenäiskoulu 1-6	194	194	188	-6,0	-3,1 %
	Lempyyn koulu ja esiopetus	34	34	33	-1,0	-2,9 %
	Sammalselän koulu	122	122	127	5,0	4,1 %
	Yhtenäiskoulu 7-9	203	203	216	13,0	6,4 %
	Yhteensä	622	622	630	8,0	1,3 %
Nettomenot	€/oppilas	10 865	9 664	10 124	460	4,8 %
Lasten lukumäärä iltapäivätoiminnassa	lisveden koulu	18	20	15	-5,0	-25,0 %
	Yhtenäiskoulu	37	39	39	0,0	0,0 %
	Lempyyn koulu	8	8	5	-3,0	-37,5 %
	Sammalselän koulu	25	27	31	4,0	14,8 %
	Yhteensä	88	94	88	-6,0	-6,4 %
Nettomenot	€/lapsi	1211	1410	1723	313	22,2 %

Oppilasmäärät 20.1. ja 20.9. Perusopetukseen valmistava opetus	lisveden koulu			0		
	Yhtenäiskoulu 1-6			8		
	Lempyyn koulu			0		
	Sammalselän koulu			10		
	Yhtenäiskoulu 7-9			19		
	Yhteensä			37		

KÄYTTÖTALOUDEN SUUNNITELMA

Toimiala:	Koulutuspalvelut
Vastuuhenkilö(t):	Lukion rehtori
Palvelualue:	349 Lukiokoulutuksen palvelualue
Sitovuus:	Koulutuslautakunta

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	33 100	76 300	54 500	21 800	-28,6 %
Toimintamenot	-653 768	-696 800	-891 700	194 900	28,0 %
Toimintakate	-620 668	-620 500	-837 200	216 700	34,9 %
Suunnitelmapoistot	-27 903	-37 000	-37 000	0	0,0 %
Vyörytykset	-25 806	-12 800	-25 800	13 000	101,6 %
Netto	-674 377	-670 300	-900 000	229 700	34,3 %

Toiminta-ajatus

Lukion henkilöstö edistää yhteistyössä muiden toimijoiden (mm.perusopetus, muut lukiot, nuorisotoimi) kanssa nuorten aktiivisuutta, hyvinvointia ja oppimista ja noudattaa paikallisesti hyväksytyjä opetussuunnitelmia (LOPS 2016 ja LOPS 2021). SG-alueen TUVA-koulutus on hallinnollisesti Suonenjoen lukion alaisuudessa.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivisen ja osallistuvan nuoren hyvinvoinnin lisääminen ja lukio-opintojen läpäiseminen.	Hyvinvointikyselyn tulokset, keskeyttämis-%, yhteisten tapahtumien määrä. ESR-hankkeen kysely.	Liikkuva opiskelu osana koulun toimintakulttuuria, opiskelijoiden osallisuuden lisääminen, yhteisten tapahtumien järjestäminen koulun arjessa. ESR-hankkeen hyvinvointikoordinaattorien toimenpiteet. Opettajien, erityisopettajan, kuraattorin ja psykologin tukitoimet keskeytysuhan alla oleviin.
Suonenjokelaisen nuoren hakeutuminen omaan lukioon.	%-osuus ikäluokasta. KV-opiskelijoiden määrä.	Lukio-opinnoista tiedottaminen ja markkinointi peruskoulussa yhdessä opojen kanssa sekä Finest Futuren sivuilla.
Tuotantotavoitteet:		
Lukiotoiminnan näkyväksi tekeminen ja markkinointi.	Seuraajien määrä somessa, lehtijuttujen määrä, markkinoinnin vaikuttavuuden seuranta.	Markkinointivideon hyödyntäminen. Some-päivitysten ja lehtijuttujen tekeminen.

Palvelusuunnitelma

Lukion houkuttelevuutta jatko-opintopaikkana lisätään uudistamalla ja tehostamalla markkinointia. Lukion opiskelijaksi voidaan valita myös Finest Futuren välittämiä ulkomaalaisia opiskelijoita, joilla on suomen kielen perustaito.

Tehostetaan opiskelijakunnan ja tutoreiden toimintaa hyvinvoinnin ja osallisuuden lisäämisessä. Osallistutaan Kuopion halinnoimaan ESR-hankkeeseen "Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi Itä-Suomessa".

TUVA-koulutuksessa annetaan opiskelijoille valmiuksia ja ohjauksellista tukea siitymävaiheessa lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Toisen asteen maksuttomuus ja oppivelvollisuusikärajan nostaminen 18 vuoteen lisää toimintakuluja lukion talousarvioon.

TUVA-opiskelijoiden perusopetuksen arvosanojen korottamisesta ja 2.asteen opinnoista syntyvät kustannukset, työpaikka- ja koulutuskokeilujaksojen matkakulut sekä materiaalikulut.

ESR-hankkeen omarahoitusosuus n. 2500 €. Haettu korona-avustusta, omarahoitusosuus 5%.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Lukio-opiskelijat	lukumäärä laskentapäivinä 20.9. ja 20.1.	74	74	68	-6,0	-8,1 %
	ylöoppilaiden lukumäärä	23	23	24	1	4,3 %
	opetustuntien lukumäärä	5553	5480	5680	200	3,6 %
Keskeyttämisprosentti	%	7,8 %	5,4 %	5,4 %	0 %	0,0 %
Nettomenot/opiskelija	€/opiskelija	10 805 €	10 955 €	12 101 €	1 146 €	10,5 %
Valtionosuus / nuoret opisk.	€/opiskelija	9 266	10 200		-10 200	-100,0 %
Lukio-opiskelijat	Lukumäärä 15.11.2022			74		
	€/opiskelija			10 955 €		
TUVA-opiskelijat	Lukumäärä laskentapäivinä 20.9. ja 20.1.					
	Suonenjoki			7		
	Rautalampi			2		
	Vesanto			0		
	Tervo			1		
	Pielavesi			4		
Keitele			0			
	Yhteensä			14		

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Tekniset palvelut

Vastuuhenkilö(t): Tekninen johtaja

Sitovuus: Valtuusto

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	2 550 387	2 451 100	3 535 100	1 084 000	44,2 %
Toimintamenot	-3 890 533	-3 920 500	-4 466 400	-545 900	13,9 %
Toimintakate	-1 340 146	-1 469 400	-931 300	538 100	-36,6 %
Suunnitelmapoistot	-2 678 809	-1 279 100	-1 548 200	-269 100	21,0 %
Vyörytykset	-86 137	-73 200	-86 200	-13 000	17,8 %
Netto	-4 105 092	-2 821 700	-2 565 700	256 000	-9,1 %

Toiminta-ajatus

Tekniset palvelut kehittää asukkaille ja elinkeinoelämälle toimivan, turvallisen, viihtyisän ja ekologisesti kestävä ympäristön ja yhdyskuntarakenteen

- järjestämällä tarvittavat tontit ja muut alueet
- rakentamalla ja ylläpitämällä katuja, puistoja, ulkoliikuntapaikkoja ja muita yleisiä alueita
- huolehtimalla jätehuollosta jätelautakunnan kautta
- järjestämällä tarvittavat toimitilat

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

Tarpeettomista kiinteistöistä pyritään pääsemään eroon. Sotekiinteistöjen vuokralaisena aloittaa hyvinvointialue. Tämä muuttaa voimakkaasti vuokravastuiden ja palvelun tuottamisen sisältöjä. Kiinteistöjen pitkäjänteinen kehittäminen tehdään jatkossa Sotekiinteistöjen osalta yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Ulkoalueilla velvoitteet ovat kasvaneet vähitellen, sillä kunnossapidettävät alueet ovat kasvaneet ja harrastemahdollisuudet monipuolistuneet. Palvelun laajuutta ja tasoa sekä tuotannon organisoitumista tullaan selvittämään v. 2023 aikana. Digitaalisia välineitä hyödynnetään enemmän mm. tiedottamisessa ja palautevuorovaikutuksessa. Liikkumisturvallisuutta ja viihtyisyyttä lisätään ottamalla käyttöön pysäköinnin valvonta.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Seurataan tarkistettujen palvelutasojen vaikutuksia esim. turvallisuuteen ja viihtyvyyteen.	Osallistetaan kuntalaisia/ kerätään tietoa palvelutasotarpeisiin liittyvistä palautteista toteutunut / ei toteutunut	Panostetaan vetovoimaltaan ja asiakasvaikutuksiltaan ensisijaisiin kohteisiin.
		Kts. Yllä toimenpiteitä voi olla useampia tavoitteen saavuttamiseksi.
Asiakaslähtöisyyttä kehitetään, palautteiden ja kehittämisideoiden eteneminen näkyvämmäksi.	Palautejärjestelmää kehitetty/ ei, asiakaskyselyjä toteutettu	Digitaalisten palveluiden hyödyntäminen nykyistä tehokkaammin.
		Palveluiden kohdentaminen tarpeita vastaavaksi.

Tuotantotavoitteet:		
Edistetään vetovoimaa yrittäjien ja asukkaiden suuntaan.	Yritysten laajentumismahdollisuuksia ja sijoittumisedellytyksiä parannettu. Asuntotuotantovalmius parantunut.	Toimitilojen muokkaus, saneeraus ja mukauttaminen asiakastarpeisiin. Tarpeiden kartoitus.
		Rakennetaan ja peruskunnostetaan infraa, reagoidaan kaavoilla.
		Yrittäjävuoropuhelut

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala:	Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö(t):	Kaavoittaja
Palvelualue:	419 Maankäytön ja suunnittelun palvelualue
Sitovuus:	Tekninen lautakunta

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	488 293	473 500	484 000	10 500	2,2 %
Toimintamenot	-432 739	-435 000	-468 600	-33 600	7,7 %
Toimintakate	55 554	38 500	15 400	-23 100	-60,0 %
Suunnitelmapoistot	0	-21 500	-21 500	0	0,0 %
Vyörytykset	-12 949	-8 400	-13 000	-4 600	54,8 %
Netto	42 605	8 600	-19 100	-27 700	-322,1 %

Toiminta-ajatus

Maankäytön ja suunnittelun palvelualue vastaa maankäytön suunnittelusta ja kaavoituksesta, paikkatiedon hallinnasta, asemakaava-alueen kiinteistönmuodostuksesta ja mittaustyöstä, hallinnoi kaupungin maaomaisuutta sekä tukee yksityisteitä ja turvaa julkisen liikenteen saatavuutta. Palvelualue vastaa kaupungin tonttituotannosta.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Asuinrakentamisen lisääminen, työpaikkojen lisääminen ja yritysten toimintaedellytysten paraneminen. Luodaan mahdollisuus eri asumisvaihtoehtoihin monipuolisella tonttitarjonnalla.	Rakentamisen määrä. Tonttien vuokraus ja myynti. Muuttoliike. Työpaikkojen määrä. Asemakaavojen eteneminen ja hyväksyminen.	Otetaan käyttöön uusi Onnelanrannan pientaloalue ja kolmen uuden pientalotontin kohde Vanhamäellä Jauhojärven rannalla. Tehostetaan tonttien markkinointia. Toteutetaan kaavoitukseen ja kiinteistönmuodostukseen liittyvät palvelut nopeasti, sujuvasti ja riittävän laadukkaasti.
Tuotantotavoitteet:		
Onnelanrannan pientaloalueen ja Jauhojärvenrannan tontit asetetaan luovutettavaksi. Tonttien tehokas markkinointi saadaan käyntiin.	Kiinnostus ja yhteydenotot tonttiasioissa lisääntyy / ei lisääntyy.	Laaditaan tonttien markkinointisuunnitelma ja käynnistetään markkinointi osana kaupungin markkinointia.

Palvelusuunnitelma

Kaavatyöt tehdään omana työnä. Tonttien markkinoinnin suunnittelussa käytetään apuna tarvittaessa alan asiantuntijoita.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Yksityisteiden kunnossapitoa avustetaan 50 000 eurolla.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Maa- ja metsätilat						
Peltopinta-ala 31.12.	ha	11	11	6	-5	-45,5 %
Metsäpinta-ala 31.12.	ha	382	382	381	-1	-0,3 %
Vuokralle annettujen alueiden pinta-ala 31.12.	ha	143	147	147	0	0,0 %
Valmistuneet yleiskaavat	kpl	1	1	0	-1	-100,0 %
Valmistuneet asemakaavat	kpl	1	5	2	-3	-60,0 %
Hyväksytyt asemakaavat	ha	40	15	8	-7	-46,7 %
Kiinteistönmuodostuksia	kpl	8	15	15	0	0,0 %
Avustettuja tiekuntia	kpl/km	105-252	103/247	103/247	3/7	
Kutsutaksireittejä	kpl	6	5	5	0	0,0 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Tekniset palvelut
Vastuhenkilö(t): Kiinteistöpäällikkö
Palvelualue: 429 Kiinteistöjen palvelualue
Sitovuus: Tekninen lautakunta

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	1 777 662	1 737 800	2 813 200	1 075 400	61,9 %
Toimintamenot	-2 336 944	-2 436 700	-2 885 100	-448 400	18,4 %
Toimintakate	-559 282	-698 900	-71 900	627 000	-89,7 %
Suunnitelmapoistot	-2 013 005	-614 100	-789 300	-175 200	28,5 %
Vyörytykset	-42 635	-39 200	-42 700	-3 500	8,9 %
Netto	-2 614 922	-1 352 200	-903 900	448 300	-33,2 %

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimiala vastaa kiinteistöpalvelujen ja kiinteistöhuollon tuottamisesta kokonaisedullisesti omiin kiinteistöihin. Toimiala toteuttaa omien rakennusten uudis- ja korjausrakentamisen suunnittelun käynnistämisen ja rakentamisen käytännön toteuttamisen ja osallistuu kiinteistökannan kehittämiseen. Toimiala vastaa kiinteässä yhteistyössä elinkeinotoimen kanssa teollisuustilojen tehokkaasta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä ja vuokraamisesta.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Kaupungin kiinteistöjen määrä ja laatu vastaa käyttäjien tarpeita. Selvitetään tehostetun palveluasumisen ja terveyskeskuksen kokonaistilarpeet tulevaisuudessa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Em. toimii pohjana saneeraussuunnittelulle.	Tehtyjen tarveselvitysten määrä	Tehdään tarveselvityksiä ja kuntotutkimuksia ennen investointipäätöksiä. Vastataan ja tutkitaan muutos- ja kehittämisaloitteet mahdollisimman nopeasti. Sisäilmaongelmat selvitetään ja tehdään rakenteelliset korjaukset.
Tilojen turvallisen käytön tehostaminen ja saavutettavuuden parantaminen käyttäjälähtöisesti.	Asiakaslähtöiset digitaaliset palvelut, mittarina palautteiden määrä	Laajennetaan palautekanava myös julkiseen tilojen käyttäjien käyttöön Tilojen varausmenetelmien kehittäminen. Huomioidaan mm. vanhaikodin peruskorjauksessa.
Tuotantotavoitteet:		
Kiinteistöjen vähentäminen ja käytön tehostaminen	Muutos edennyt / - toteutunut	Futurian päärakennuksen käyttötarkoituksen selvittäminen. Ravintolayrittäjän löytäminen. Myynnin selvittäminen? Vanhan lukiokiinteistön käyttötarkoituksen selvitys / löytäminen. Pankkilan myyntiä jatketaan vuoden 2023 aikana. Yrittäjäkadun myynti, jos tilaa ei saada vuokrattua kokonaisuudessaan. Vanhan uimahallin purkaminen. Kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys / hyvinvointialueelle siirtyminen

Palvelusuunnitelma

Kaupungin omien kiinteistöjen hoidosta vastaa vakituiset kiinteistöhoitajat, kiinteistöhoitaja/sähköasentaja, hallimestari ja kirvesmies yhdeksän (9) henkilöä, jotka toimivat asiakasrajapinnassa. Asiakkaiden tarpeiden huomiointi on keskeinen osa tehtävää. Kiinteistöjen kehittämissuunnitelma ohjaa investointeja. Perjuskorjaukset ja rakennuttaminen on oikea-aikaista ja käytetään tarvittaessa konsultteja.

Hyvinvointialueen mukaisten vaateiden huomiointi kiinteistöjen kehittämisessä. Mahdollisia muutoksia mm. terveyskeskuksen kiinteistöhoito ja keskuskeittiön lisääntynyt käyttöaste. Kiinteistöjen yhtiöittämisselvityksen mukaiset ratkaisut 2023.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Hyvinvointialueelta tulevat muutokset rakennuksiin mm. lukitus ja valvonta. Kouluverkko selvitykseen liittyvän rakennuskannan muutokset. Kaikkiin edellä mainittuihin ei ole voinut varautua määrärahalta, koska tarkempaa tietoa ei muutoksista ole.

Kaupungin maankäytön ja strategian mukaisiin kiinteistöjen purkuun vuodelle 2023 ei ole varattu kohdennettua määrärahaa. Purkamista odottaa vanha uimahalli, veljeskoti ja myöhemmin Futurian E-F talot. Purkamisista päätetään erikseen.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Lämmitettäviä rakennuksia	m ³	308 811	308 811	293 484	-15 327,0	-5,0 %
Kiinteistöt omassa käytössä	k-m ²	40 779	40 779	34 376	-6 403	-15,7 %
	m ³	185 095	185 095	160 255	-24 840	-13,4 %
Kiinteistöt vuokralla	k-m ²	25 733	25 733	27 725	1 992	7,7 %
	m ³	123 716	123 716	133 229	9 513	7,7 %
Vuokratut tilat	k-m ²	1 140	1 140	773	-367	-32,2 %
	m ³	2 965	2 965	2 009	-956	-32,2 %

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö(t): Kuntatekniikan päällikkö
Palvelualue: 437 Kunnallistekniikan palvelualue
Sitovuus: Tekninen lautakunta

Talous, €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos € TA 2022 - TA 2023	Muutos % TA 2022 - TA 2023
Toimintatulot	284 432	239 800	237 900	-1 900	-0,8 %
Toimintamenot	-1 120 850	-1 048 800	-1 112 700	-63 900	6,1 %
Toimintakate	-836 418	-809 000	-874 800	-65 800	8,1 %
Suunnitelmapoistot	-665 804	-643 500	-737 400	-93 900	14,6 %
Vyörytykset	-30 553	-25 600	-30 500	-4 900	19,1 %
Netto	-1 532 775	-1 478 100	-1 642 700	-164 600	11,1 %

Toiminta-ajatus

Kunnallistekniikan palvelualue huolehtii kaupungin liikenneväylästä, viheralueista ja ulkoliikuntapaikoista. Luomme sujuvan ja aktiivisen arjen edellytyksiä ja viihtyisää elinympäristöä. Tavoitteena on toimia asiakaslähtöisesti ja taata turvalliset, hyvin saavutettavat harrastuspaikat ja liikenneväylät.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet:		
Liikenneväylät ovat turvallisia	Kaupungin hoitamilla liikenneväylillä tapahtuneet liikenneonnettomuudet	Liikennenympäristön kehittäminen Liikenneturvallisuuksuunnitelman toteuttaminen
Ulkoliikuntalajien harrastaminen on mahdollista turvallisesti ja käyttäjälähtöisesti.	Tiedoksi tulleet ulkoliikuntapaikoilla sattuneet, puiteista aiheutuneet onnettomuudet	Kuntalaisten aktivointi ulkoliikuntapaikkojen ilmoitustaulun ja vikailmoitusten käyttöön Turvallisuusasiakirjan laadinta koskemaan kaikkia suorituspaikkoja.
Tuotantotavoitteet:		
Määritetään liikenneväylien kunnossapidon taso	Katujen kunnossapitoluokitus on/off	Valmistellaan esitys tekniselle lautakunnalle. Selvitetään orginisoitumisen mallit ja yhteistyön mahdollisuudet.
Määritetään ulkoliikuntapaikkojen taso ja laajuus	Ulkoliikuntapaikkojen hoidon toiminnanohjausjärjestelmä luotu /ei	Valmistellaan esitys tekniselle lautakunnalle. Selvitetään orginisoitumisen mallit ja yhteistyön mahdollisuudet.

Palvelusuunnitelma

Kuntatekniikan pääresurssi on yhdeksän ammattitaitoista vakituista työntekijää. Palvelualueen alueen tavoitteisiin pääsy perustuu henkilöstön ammattitaitoon ja ajanmukaiseen kalustoon. Kaluston merkittävin uudistus on latukoneen vaihto työturvalliseen ja nykyaikaiseen, työn tehokkuutta ja laatua parantavaan koneeseen. Kunnossapito on sesonkiluonteista ja työntekijämäärä kasvaa etenkin kesällä määräaikaisilla työntekijöillä, koululaisilla ja kaupungin palkkatuella palkatuilla työntekijöillä.

Liikenneturvallisuuteen ja liikenneympäristöön tehdään merkittäviä investointeja: yhdessä ELY-keskuksen kanssa rakennetaan liikenneympyrä Jalkalantien risteykseen sekä toteutetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittämissuunnitelmaa (ns KäPy-suunnitelma) kaupungin pääväylällä. Uusien asuntoalueiden (Onnela ja Jauhojärvi) kadut rakennetaan siihen valmiuteen, että tonttienvaraajat pääsevät alueelle rakentamaan.

Liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden kehittäminen perustuu ajantasaiseen liikenneturvallisuussuunnitelmaan ja liikenneturvallisuustyöryhmän asiantuntemukseen. Myös kuntalaisten ja järjestöjen palautteet ja niiden aktiivinen kerääminen (esimerkiksi vikailmoitukset) auttavat kehittämään liikkumisympäristöä.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos yks. / %:a	
Katujen kokonaispituus	km	65,5	65,5	66,02	0,5	0,8 %
Jalankulku- ja pyöräilyväylät	km	16,25	16,25	17,03	1	4,8 %
Päällystettyjä katuja	km	34,9	34,9	35,4	1	1,4 %
Puistot ja muut yleiset alueet	ha	13,9	13,9	14,1	0,2	1,4 %
Kuorma-autojen käyttöaste	Käyttötunnit/työtunnit vuodessa %	65,0 %	65,0 %	65,0 %	0 %	0,0 %

Talousarvio ja suunnitelma

Kaupunginhallitus

EUR

Ulkoinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	TP	TA 2022	LTK	KH	Muutos%
	2021	+ MRM	2023	2023	TA21KH
00000100 KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
KÄYTTÖTALOUS					
TALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Täydet valtiolta saadut korvauk	8.151				
Muut suoritteiden myyntituotot			10.000	10.000	100,0
Myyntituotot	8.151		10.000	10.000	100,0
Tuet ja avustukset		6.000			-100,0
TOIMINTATUOTOT	8.151	6.000	10.000	10.000	66,7
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-17.362	-13.500	-12.000	-12.000	-11,1
Palkat ja palkkiot	-17.362	-13.500	-12.000	-12.000	-11,1
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1.506	-2.000	-700	-700	-65,0
Muut henkilösivukulut	-385	-500	-200	-200	-60,0
Henkilösivukulut	-1.891	-2.500	-900	-900	-64,0
Henkilöstökulut	-19.253	-16.000	-12.900	-12.900	-19,4
Palvelujen ostot					
Muiden palvelujen ostot	-2.813	-2.500	-1.600	-1.600	-36,0
Palvelujen ostot	-2.813	-2.500	-1.600	-1.600	-36,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana			-2.000	-2.000	100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-2.000	-2.000	100,0
Muut toimintakulut					
Muut toimintakulut	-491	-500			-100,0
Muut toimintakulut	-491	-500			-100,0
TOIMINTAKULUT	-22.557	-19.000	-16.500	-16.500	-13,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14.406	-13.000	-6.500	-6.500	-50,0
LASKENNALLISET ERÄT					
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)	-670				
LASKENNALLISET ERÄT	-670				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-15.076	-13.000	-6.500	-6.500	-50,0

00000115 TARKASTUSLAUTAKUNTA

KÄYTTÖTALOUS

TALOUS

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-4.113	-4.000	-4.300	-4.300	7,5
Palkat ja palkkiot	-4.113	-4.000	-4.300	-4.300	7,5
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-61	-600	-200	-200	-66,7
Muut henkilösivukulut	-5	-200	-200	-200	
Henkilösivukulut	-67	-800	-400	-400	-50,0
Henkilöstökulut	-4.179	-4.800	-4.700	-4.700	-2,1
Palvelujen ostot					
Muiden palvelujen ostot	-10.366	-19.200	-14.300	-14.300	-25,5
Palvelujen ostot	-10.366	-19.200	-14.300	-14.300	-25,5
TOIMINTAKULUT	-14.545	-24.000	-19.000	-19.000	-20,8

Talousarvio ja suunnitelma

Kaupunginhallitus

EUR

Ulkoinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	TP	TA 2022	LTK	KH	Muutos%
	2021	+ MRM	2023	2023	TA21KH
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14.545	-24.000	-19.000	-19.000	-20,8
LASKENNALLISET ERÄT					
Vyörytykset	-308	-400	-300	-300	-25,0
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)	-2.112				
LASKENNALLISET ERÄT	-2.420	-400	-300	-300	-25,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-16.965	-24.400	-19.300	-19.300	-20,9
00000126 ELINVOIMA -JA HALLINTOPALVELUT 1.6.2017					
KÄYTTÖTALOUS					
TALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Liiketoiminnan myyntituotot	1.200				
Korvaukset kunnilta ja kuntayht	260.652	275.000	275.000	275.000	
Muut suoritteiden myyntituotot	639.246	1.022.700	340.600	340.600	-66,7
Myyntituotot	901.098	1.297.700	615.600	615.600	-52,6
Maksutuotot					
Opetus- ja kulttuuritoimen maks	331.347	336.600	353.800	353.800	5,1
Maksutuotot	331.347	336.600	353.800	353.800	5,1
Tuet ja avustukset	227.737	206.000	275.500	275.500	33,7
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	14.048	74.100	32.600	32.600	-56,0
Muut toimintatuotot	17.663	28.000	26.200	26.200	-6,4
Muut toimintatuotot	31.710	102.100	58.800	58.800	-42,4
TOIMINTATUOTOT	1.491.892	1.942.400	1.303.700	1.303.700	-32,9
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-3.154.869	-3.363.700	-3.049.800	-3.049.800	-9,3
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-33.380				
Henkilöstökorvaukset, henk.kor	35.278	11.000	10.600	10.600	-3,6
Palkat ja palkkiot	-3.152.971	-3.352.700	-3.039.200	-3.039.200	-9,4
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-786.179	-817.700	-630.300	-630.300	-22,9
Muut henkilösivukulut	-123.564	-140.200	-133.400	-133.400	-4,9
Henkilösivukulut	-909.742	-957.900	-763.700	-763.700	-20,3
Henkilöstökulut	-4.062.713	-4.310.600	-3.802.900	-3.802.900	-11,8
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-18.323.476	-19.602.000	-792.700	-152.700	-99,2
Muiden palvelujen ostot	-2.846.272	-2.976.000	-2.212.500	-2.212.500	-25,7
Palvelujen ostot	-21.169.747	-22.578.000	-3.005.200	-2.365.200	-89,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-706.886	-745.700	-482.900	-482.900	-35,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-706.886	-745.700	-482.900	-482.900	-35,2
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille		-4.500	-311.500	-311.500	6822,2
Avustukset yhteisöille	-160.532	-109.500	-83.500	-83.500	-23,7
Avustukset	-160.532	-114.000	-395.000	-395.000	246,5
Muut toimintakulut					
Vuokrat	-528.563	-742.700	-1.006.100	-1.006.100	35,5
Muut toimintakulut	-39.749	-32.100	-26.600	-26.600	-17,1
Muut toimintakulut	-568.312	-774.800	-1.032.700	-1.032.700	33,3
TOIMINTAKULUT	-26.668.190	-28.523.100	-8.718.700	-8.078.700	-71,7

Talousarvio ja suunnitelma

Kaupunginhallitus

EUR

Ulkoinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	TP 2021	TA 2022 + MRM	LTK 2023	KH 2023	Muutos% TA21KH
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-25.176.298	-26.580.700	-7.415.000	-6.775.000	-74,5
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-148.243	-217.100		-221.600	2,1
Poistot ja arvonalentumiset	-148.243	-217.100		-221.600	2,1
LASKENNALLISET ERÄT					
Vyörytykset	831.124	562.400	831.100	831.100	47,8
Luontoisedut					
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)	-353.405				
LASKENNALLISET ERÄT	477.719	562.400	831.100	831.100	47,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24.846.822	-26.235.400	-6.583.900	-6.165.500	-76,5

00000301 KOULUTUSPALVELUT alk. 1.6.2017

KÄYTTÖTALOUS

TALOUS

TOIMINTATUOTOT

Myyntituotot					
Muut suoritteiden myyntituotot	369.475	332.500	356.500	356.500	7,2
Myyntituotot	369.475	332.500	356.500	356.500	7,2
Maksutuotot					
Sosiaalitoimen maksut	191.444	150.000	146.600	146.600	-2,3
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	61.095	51.000	46.400	46.400	-9,0
Maksutuotot	252.539	201.000	193.000	193.000	-4,0
Tuet ja avustukset	199.097	346.000	491.200	491.200	42,0
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	8.336	1.600	2.600	2.600	62,5
Muut toimintatuotot	5.930	27.400	28.900	28.900	5,5
Muut toimintatuotot	14.266	29.000	31.500	31.500	8,6
TOIMINTATUOTOT	835.377	908.500	1.072.200	1.072.200	18,0

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-6.278.460	-6.357.500	-6.634.000	-6.634.100	4,4
Jaksotetut palkat ja palkkiot	20.927				
Henkilöstökorvaukset, henk.kor	111.084	65.000	64.900	64.900	-0,2
Palkat ja palkkiot	-6.146.449	-6.292.500	-6.569.100	-6.569.200	4,4
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1.199.171	-1.191.400	-1.167.500	-1.167.500	-2,0
Muut henkilösivukulut	-256.757	-267.900	-268.300	-268.300	0,1
Henkilösivukulut	-1.455.928	-1.459.300	-1.435.800	-1.435.800	-1,6
Henkilöstökulut	-7.602.377	-7.751.800	-8.004.900	-8.005.000	3,3
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-829.101	-800.100	-880.700	-880.700	10,1
Muiden palvelujen ostot	-849.708	-702.600	-882.200	-1.531.300	117,9
Palvelujen ostot	-1.678.809	-1.502.700	-1.762.900	-2.412.000	60,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-260.921	-306.700	-287.700	-287.700	-6,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-260.921	-306.700	-287.700	-287.700	-6,2
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-202.251	-172.000	-160.000	-160.000	-7,0
Avustukset	-202.251	-172.000	-160.000	-160.000	-7,0
Muut toimintakulut					
Vuokrat	-55.620	-48.700	-61.900	-61.900	27,1
Muut toimintakulut	-12.032	-8.300	-5.800	-5.800	-30,1
Muut toimintakulut	-67.652	-57.000	-67.700	-67.700	18,8
TOIMINTAKULUT	-9.812.010	-9.790.200	-10.283.200	-10.932.400	11,7

Talousarvio ja suunnitelma

Kaupunginhallitus

EUR

Ulkoinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	TP	TA 2022	LTK	KH	Muutos%
	2021	+ MRM	2023	2023	TA21KH
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8.976.633	-8.881.700	-9.211.000	-9.860.200	11,0
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-584.112	-629.200		-630.200	0,2
Poistot ja arvonalentumiset	-584.112	-629.200		-630.200	0,2
LASKENNALLISET ERÄT					
Vyörytykset	-349.096	-185.500	-349.200	-349.200	88,2
Luontoisedut					
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)	-174.825				
LASKENNALLISET ERÄT	-523.921	-185.500	-349.200	-349.200	88,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10.084.667	-9.696.400	-9.560.200	-10.839.600	11,8

00000401 TEKNISET PALVELUT alk. 1.6.2017

KÄYTTÖTALOUS

TALOUS

TOIMINTATUOTOT

Myyntituotot					
Liiketoiminnan myyntituotot	362.364	355.000	217.800	217.800	-38,6
Muut suoritteiden myyntituotot	141.345	127.500	103.500	103.500	-18,8
Myyntituotot	503.709	482.500	321.300	321.300	-33,4
Maksutuotot					
Yhdyskuntapalvelujen maksut	9.045	11.500	12.000	12.000	4,3
Maksutuotot	9.045	11.500	12.000	12.000	4,3
Tuet ja avustukset	3.277				
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	1.727.248	1.744.200	3.025.988	2.934.500	68,2
Muut toimintatuotot	207.181	162.900	210.300	210.300	29,1
Muut toimintatuotot	1.934.430	1.907.100	3.236.288	3.144.800	64,9
TOIMINTATUOTOT	2.450.460	2.401.100	3.569.588	3.478.100	44,9
Valmistus omaan käyttöön	99.929	50.000	57.000	57.000	14,0

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-962.317	-998.800	-1.028.400	-1.028.400	3,0
Jaksotetut palkat ja palkkiot	4.141				
Henkilöstökorvaukset, henk.kor	9.314	-300			-100,0
Palkat ja palkkiot	-948.862	-999.100	-1.028.400	-1.028.400	2,9
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-252.136	-257.000	-248.800	-248.800	-3,2
Muut henkilösivukulut	-36.410	-41.000	-40.200	-40.200	-2,0
Henkilösivukulut	-288.547	-298.000	-289.000	-289.000	-3,0
Henkilöstökulut	-1.237.408	-1.297.100	-1.317.400	-1.317.400	1,6
Palvelujen ostot					
Muiden palvelujen ostot	-780.587	-932.150	-803.104	-803.000	-13,9
Palvelujen ostot	-780.587	-932.150	-803.104	-803.000	-13,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-1.490.014	-1.330.050	-1.959.970	-1.960.000	47,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.490.014	-1.330.050	-1.959.970	-1.960.000	47,4
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-59				
Avustukset yhteisöille	-60.136	-50.000	-50.000	-50.000	
Avustukset	-60.195	-50.000	-50.000	-50.000	
Muut toimintakulut					
Vuokrat	-306.594	-303.300	-329.100	-329.100	8,5
Muut toimintakulut	-15.735	-7.900	-6.900	-6.900	-12,7

Talousarvio ja suunnitelma

Kaupunginhallitus

EUR

Ulkoinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	TP 2021	TA 2022 + MRM	LTK 2023	KH 2023	Muutos% TA21KH
Muut toimintakulut	-322.329	-311.200	-336.000	-336.000	8,0
TOIMINTAKULUT	-3.890.533	-3.920.500	-4.466.474	-4.466.400	13,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.340.144	-1.469.400	-839.886	-931.300	-36,6
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1.351.514	-1.279.100		-1.548.200	21,0
Arvonalentumiset	-1.327.295				
Poistot ja arvonalentumiset	-2.678.809	-1.279.100		-1.548.200	21,0
LASKENNALLISET ERÄT					
Vyörytykset	-86.137	-73.200	-86.200	-86.200	17,8
Luontoisedut					
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)	-384.550				
LASKENNALLISET ERÄT	-470.687	-73.200	-86.200	-86.200	17,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4.489.641	-2.821.700	-926.086	-2.565.700	-9,1
Yhteensä					
KÄYTTÖTALOUS					
TALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Liiketoiminnan myyntituotot	363.564	355.000	217.800	217.800	-38,6
Täydet valtiolta saadut korvauk	8.151				
Korvaukset kunnilta ja kuntayht	260.652	275.000	275.000	275.000	
Muut suoritteiden myyntituotot	1.150.065	1.482.700	810.600	810.600	-45,3
Myyntituotot	1.782.432	2.112.700	1.303.400	1.303.400	-38,3
Maksutuotot					
Sosiaalitoimen maksut	191.444	150.000	146.600	146.600	-2,3
Opetus- ja kulttuuritoimen maks	392.442	387.600	400.200	400.200	3,3
Yhdyskuntapalvelujen maksut	9.045	11.500	12.000	12.000	4,3
Maksutuotot	592.931	549.100	558.800	558.800	1,8
Tuet ja avustukset	430.111	558.000	766.700	766.700	37,4
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	1.749.632	1.819.900	3.061.188	2.969.700	63,2
Muut toimintatuotot	230.774	218.300	265.400	265.400	21,6
Muut toimintatuotot	1.980.406	2.038.200	3.326.588	3.235.100	58,7
TOIMINTATUOTOT	4.785.880	5.258.000	5.955.488	5.864.000	11,5
Valmistus omaan käyttöön	99.929	50.000	57.000	57.000	14,0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-10.417.120	-10.737.500	-10.728.500	-10.728.600	-0,1
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-8.313				
Henkilöstökorvaukset, henk.kor	155.676	75.700	75.500	75.500	-0,3
Palkat ja palkkiot	-10.269.756	-10.661.800	-10.653.000	-10.653.100	-0,1
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-2.239.053	-2.268.700	-2.047.500	-2.047.500	-9,8
Muut henkilösivukulut	-417.121	-449.800	-442.300	-442.300	-1,7
Henkilösivukulut	-2.656.175	-2.718.500	-2.489.800	-2.489.800	-8,4
Henkilöstökulut	-12.925.931	-13.380.300	-13.142.800	-13.142.900	-1,8
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-19.152.577	-20.402.100	-1.673.400	-1.033.400	-94,9
Muiden palvelujen ostot	-4.489.745	-4.632.450	-3.913.704	-4.562.700	-1,5
Palvelujen ostot	-23.642.322	-25.034.550	-5.587.104	-5.596.100	-77,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-2.457.821	-2.382.450	-2.732.570	-2.732.600	14,7

Talousarvio ja suunnitelma

Kaupunginhallitus

EUR

Ulkoinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	TP	TA 2022	LTK	KH	Muutos%
	2021	+ MRM	2023	2023	TA21KH
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.457.821	-2.382.450	-2.732.570	-2.732.600	14,7
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-202.310	-176.500	-471.500	-471.500	167,1
Avustukset yhteisöille	-220.668	-159.500	-133.500	-133.500	-16,3
Avustukset	-422.978	-336.000	-605.000	-605.000	80,1
Muut toimintakulut					
Vuokrat	-890.777	-1.094.700	-1.397.100	-1.397.100	27,6
Muut toimintakulut	-68.007	-48.800	-39.300	-39.300	-19,5
Muut toimintakulut	-958.784	-1.143.500	-1.436.400	-1.436.400	25,6
TOIMINTAKULUT	-40.407.836	-42.276.800	-23.503.874	-23.513.000	-44,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-35.522.027	-36.968.800	-17.491.386	-17.592.000	-52,4
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2.083.869	-2.125.400		-2.400.000	12,9
Arvonalentumiset	-1.327.295				
Poistot ja arvonalentumiset	-3.411.163	-2.125.400		-2.400.000	12,9
LASKENNALLISET ERÄT					
Vyörytykset	395.583	303.300	395.400	395.400	30,4
Luontoisedut					
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)	-915.563				
LASKENNALLISET ERÄT	-519.980	303.300	395.400	395.400	30,4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-39.453.170	-38.790.900	-17.095.986	-19.596.600	-49,5

INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Hankkeet ryhmitellään toimielimittäin.

Investointiosassa esitetään investointihankkeen kokonaiskustannusarvio, jonka valtuusto on hyväksynyt taloussuunnitelmassa tai erillisellä päätöksellä. Investointiosa sisältää hanke- tai hankeryhmäkohtaiset poistoajat sekä tiedon hankkeen luonteesta perusteluineen.

Investointiosaan arvioidaan talousarviovuonna tarvittava määräraha. Lisäksi esitetään edellisenä tai edellisinä vuosina hankkeeseen käytetty määräraha ja suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve. Investointiosassa käsitellään aktivoitavat hankintamenot.

Jos hankkeen tai hankkeen osan toteuttaminen viivästyy talousarvioon arvioidusta aikataulusta, jaksotetaan investoinnin rahoitustarve uudelleen suunnitteluvuosille.

Investointitoiminnan tuloarvioina talousarviossa esitetään arvioidut valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet investointeihin.

Investointiosan määrärahat ja tuloarviot ovat bruttomääriltään sitovia.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt, että käyttöomaisuushankintojen aktivointiraja on 10.000 euroa 1.1.2007 alkaen. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan suoraan vuosikuluiksi ja yli 10.000 euron hankinnat aktivoidaan. Aikaisempaa tärkeämpää on määritellä, onko kyse aidosti perusparannusmenosta vai korjausmenosta, joka vähennetään vuosikuluna.

INVESTOINNIT - SUONENJOEN KAUPUNKI
Investointiohjelma 2023 - 2025

HANKERYHMÄ		TA 2023	TS 2024	TS 2025
Maa-alueet	Hankinnat	30 000	30 000	30 000
	Omaisuuuden myynti	20 000	20 000	20 000
	Yhteensä	10 000	10 000	10 000
Osakkeet ja osuudet	Hankinnat	10 000	0	0
	Yhteensä			
Valokuituverkko	Hankinnat	20 000	10 000	10 000
	Yhteensä			
Muut pitkävaikutteiset menot	Hankinnat	0	0	0
	Yhteensä			
Talonrakennus	Hankinnat	1 530 000	4 830 000	13 460 000
	Rahoitusosuus	0	0	0
	Yhteensä	1 530 000	4 830 000	13 460 000
Ulkoalueet	Hankinnat	1 280 000	720 000	540 000
	Rahoitusosuus	250 000	0	0
	Yhteensä	1 030 000	720 000	540 000
Irtain omaisuus	Hankinnat	420 000	110 000	80 000
	Rahoitusosuus	0	0	0
	Yhteensä	420 000	110 000	80 000
Investoinnit yhteensä	Hankinnat	3 290 000	5 700 000	14 120 000
	Myynnit ja rahoitusosuudet	270 000	20 000	20 000
Investoinnit yhteensä, netto		3 020 000	5 680 000	14 100 000

INVESTOINNIT - SUONENJOEN KAUPUNKI
Investointiohjelma 2023 - 2025

Tekninen lautakunta
 Kaupunginhallitus
 Kaupunginvaltuusto

3/11
 26.10.2022
 21.11.2022 ja 12.12.2022
 19.12.2022

Työkohde / Toimiala	Tase- tili	Poisto- aika	Suunnitelma- kausi yhteensä	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Investointihankkeen perustelut
		v./%	€	€	€	€	

KAUPUNGINHALLITUS

091101 Maa-alueet							
menot	1100	ei	90 000	30 000	30 000	30 000	Teollisuus- ja asuntorakentamisen maa- alueiden hankintaan.
tulot		poistoa	60 000	20 000	20 000	20 000	
netto			30 000	10 000	10 000	10 000	

091104 Osakkeet ja osuudet							
menot	1210	ei	10 000	10 000	0	0	Kohdentamaton määrärahavaraus. Hankintapäätökset tekee valtuusto.
tulot		poistoa	0				
netto			10 000	10 000	0	0	

091107 Valokuituverkon laajentaminen							
menot	1130	20 %	40 000	20 000	10 000	10 000	Harkinnanvaraista rakentamista keskustan alueella.
tulot			0				
netto			40 000	20 000	10 000	10 000	

Irtain omaisuus

091105 Tietotekniikka investoinnit	1005/ 1170	40 %	110 000	60 000	30 000	20 000	Sähköinen allekirjoitus ja arkisto sekä tietoturvan järjestelmät
091106 Ruoka- ja puhtaanapalvelut/ irtain omaisuus	1170	40 %	50 000	30 000	20 000	0	

Irtain omaisuus yhteensä

menot			160 000	90 000	50 000	20 000	
tulot			0				
netto			160 000	90 000	50 000	20 000	

KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ

menot			300 000	150 000	90 000	60 000	
tulot			60 000	20 000	20 000	20 000	
netto			240 000	130 000	70 000	40 000	

Työkohte / Toimiala	Tase- tili	Poisto- aika	Suunnitelma- kausi yhteensä	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Investointihankkeen perustelut
		v./%	€	€	€	€	

KOULUTUSLAUTAKUNTA

Irtain omaisuus

Koulutuspalvelut/ irtain omaisuus. Tietotekniikka investoinnit	091105	1005/ 1170	40 %	190 000	70 000	60 000	60 000	Yhtenäiskoulun kosketusnäytät ja henkilökohtaisten tietokoneiden hankinta perusopetuksen 4. ja 7. luokkalaisille.
menot				190 000	70 000	60 000	60 000	Koulutuspalveluiden irtain omaisuus ja hankinnat.
tulot				0				
netto				190 000	70 000	60 000	60 000	

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Talonrakennus

924 Hallinto- ja laitosrakennukset

092534 Sisäilma/ käyttäjätarvemuutokset	1115	30 v	120 000	50 000	40 000	30 000	Kohdentamaton määräraha mahdollisten käyttäjätarpeitten muutoksiin ja pieniin sisäilmakorjauksiin.
Energiaa säästävät investoinnit	1115	30 v	120 000	70 000	50 000		Kohdentamaton määräraha energiaa säästävien investointien tekemiseen (säästötekn. kehittäminen, aurinkopaneelien hankinnat, sähköautojen latauspiste)
Sammalselän koulu	1130	20 %	1 200 000	0	200 000	1 000 000	Peruskorjaussuunnittelu ja peruskorjaus kouluverkko päätöksen mukaiseen muutokseen huomioiden käyttötarkoitus.

Työkohde / Toimiala	Tase- tili	Poisto- aika	Suunnitelma- kausi yhteensä	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Investointihankkeen perustelut
		v./%	€	€	€	€	
Terveyskeskus ja Sairaalapolku 5 kiinteistöt	1115	30 v	10 500 000	100 000	3 700 000	6 700 000	Suunnittelu v. 2023-2024. Rakentaminen v. 2024-2025. Huomioiden hyvinvointialueen muutostarpeet ja sitouminen palveluverkkoon ja elinkaarikustannuksiin Sote-keskusten osalta.
Sairaalapolku 3	1115	30 v	85 000	85 000			Vesikaton uusiminen toiselta puolikkaalta 2023. Huomioiden hyvinvointialueen sitouminen elinkaarikustannuksiin.
Yhtenäiskoulun katon saneeraus	1115	30 v	580 000	30 000	550 000		Katon huovan vaihto, varaudutaan myös huovan alusrakenteen vaihtoon. Kuntotutkimus ensin v. 2023.
0925xx Lempyyn koulun suunnittelu	1115	30 v	30 000	0	30 000	0	Selvitys ja suunnittelutyön aloittaminen
092523 Paloasema	1115	30 v	80 000	80 000			Laajennus 2022-2023. Noin puolet maksusta v. 2023. Huomioiden hyvinvointialueen sitouminen elinkaarikustannuksiin.
Kulunvalvonta-automaation päivitys	1115	10 v	10 000	10 000			Kulunvalvontajärjestelmät vanhentuvat vuonna 2023.
Kellarikallerian valaistuksen päivitys	1115	10 v	15 000	15 000			Kellarikallerian valaistuksen ja kirjaston hyllyvalojen päivitys.
Hallinto -ja laitosrakennukset yhteensä							
menot			12 740 000	440 000	4 570 000	7 730 000	
tulot			0	0	0	0	
netto			12 740 000	440 000	4 570 000	7 730 000	

Työkohte / Toimiala	Tase- tili	Poisto- aika	Suunnitelma- kausi yhteensä	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Investointihankkeen perustelut
		v./%	€	€	€	€	

926 Tehdas- ja tuotantorakennukset

093001 Muu teollisuusrakentaminen	1120	30 v	90 000	30 000	30 000	30 000	Varaus vuokratilojen muutoksille.
093006 Porrastehdas	1120	30 v	900 000	900 000			Perusparannus ja laajennusmahdollisuus. Sähkökeskuksen uusiminen.
093007 Teollisuushallin suunnittelun aloittaminen	1120	30 v	30 000		30 000		
Tehdas- ja tuotantorakennukset TA2023 ja TS 2023-25							
menot			1 020 000	930 000	60 000	30 000	
tulot			0	0	0	0	
netto			1 020 000	930 000	60 000	30 000	

Työkohte / Toimiala	Tase- tili	Poisto- aika	Suunnitelma- kausi yhteensä	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Investointihankkeen perustelut
		v./%	€	€	€	€	

927 Muut rakennukset

093501 Futuria	1123	30 v	5 950 000	100 000	150 000	5 700 000	Käyttötarkoituksen selvitys ja vuokralaisten sitouttaminen elinkaarikustannuksiin. C-D katto 2023, päärakennuksen ja C-D peruskorj. suunn.-24-25
----------------	------	------	-----------	---------	---------	-----------	--

Tukikohta	1123	30 v	100 000	50 000	50 000		Katos tukikohtaan v. 2023 ja pihan päällyste 2024, ilmalämpöpumppu ym.
-----------	------	------	---------	--------	--------	--	--

lisveden sataman huoltorakennus	1123	10 v	10 000	10 000			Pesutilojen peruskorjaus
---------------------------------	------	------	--------	--------	--	--	--------------------------

Muut rakennukset yhteensä							
menot			6 060 000	160 000	200 000	5 700 000	
tulot			0				
netto			6 060 000	160 000	200 000	5 700 000	

Talonrakennus yhteensä

menot			19 820 000	1 530 000	4 830 000	13 460 000	
tulot			0	0	0	0	
netto			19 820 000	1 530 000	4 830 000	13 460 000	

Työkohte / Toimiala	Tase- tili	Poisto- aika	Suunnitelma- kausi yhteensä	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Investointihankkeen perustelut
		v./%	€	€	€	€	
Ulkoalueet							
940 Liikenneväylät							
094029 Katujen ja alueiden suunnittelu	1130	30 v	90 000	30 000	30 000	30 000	Katujen peruskorjauksien ja uusien katujen suunnittelu.
094001 Katujen kestopäällystys	1130	30 v	170 000	50 000	60 000	60 000	Kohteet määritellään päällystysohjelmassa.
094052 Katujen peruskorjaus ja päällystäminen	1130	30 v	220 000	140 000	30 000	50 000	Peruskorjataan sorapintaisia ja huonokuntoisia katuja. Tervontie - etenkin Raamitien kohta vuodelle 2023
094003 Liikenneturvallisuutta ja saavutettavuutta parantavat pienkohteet	1130	30 v	625 000	335 000	245 000	45 000	Kävelyn ja pyöräilyn liikenneturvallisuutta ja saavutettavuutta lisääviä parannuksia
094051 Jalkantien liikenneympyrä	1130	30 v	500 000	500 000			Keskeinen liikenneturvllisuutta parantava kohde. Suunnittelu Onnelan asuinalueen liikkeellehdön yhteydessä. Rahoitus yhdessä ELY:n kanssa. Suunnittelu ja rakentaminen 2023, tuloja 50 %. Edellyttää avustuksen/ ELY:n osallistumista hankkeeseen.
menot			250 000	250 000			
tulot			250 000	250 000		0	
094004 Katuvalaistuksen täydentäminen	1130	30 v	75 000	25 000	25 000	25 000	Heikkokuntoisen valaistuksen uusimista sekä valaistusverkon täydennyksiä. Energiaa säästävät investoinnit.
Jauhojärvenranta kunnallistekniikka	1130	30 v	50 000	50 000			Kurrenmutkan kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen
094000 Hulevesisuunnittelu ja toteutus	1130	30 v	60 000	20 000	20 000	20 000	Hulevesien johtamiseen liittyvät rakennustyöt hulevesisuunnitelman mukaisesti.

Työkohde / Toimiala	Tase- tili	Poisto- aika	Suunnitelma- kausi yhteensä	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Investointihankkeen perustelut
		v./%	€	€	€	€	
09055 Onnelan alue	1130	30 v	450 000	0	200 000	250 000	Suunnitellaan ja rakennetaan Onnelan alueen kadut katusuunnitelman mukaisesti. Investointikohde toteutetaan mikäli alueen tontit herättävät kiinnostusta. Tekniselle lautakunnalle on esitettävä konkretiaa tontteihin kohdistuneesta kiinnostuksesta ennen rakentamisen aloittamista.
Väinönkatu	1130	30 v	170 000	120 000	50 000		Kadun peruskorjaus
Olavi Leskisenkatu	1130	30 v	100 000		60 000	40 000	Kadun peruskorjaus. Työ samanaikaisesti Suonenjoen Veden kanssa
Rantakatu	1130	30 v	40 000	40 000			Viimeistelyt ja asfaltointi. Kohteen kokonaiskustannusarvio ei ole noussut, mutta hankkeesta toteutui v. 2022 70 % suunnitellusta
Pihlajakatu	1130	30 v	100 000		50 000	50 000	Yhteiskohde Suonenjoen Veden kanssa. Laajuus ja kustannusarvio tarkentuu v. 2024

Liikenneväylät yhteensä

menot		2 510 000	1 270 000	720 000	520 000	
tulot		250 000	250 000	0	0	
netto		2 260 000	1 020 000	720 000	520 000	

Työkohde / Toimiala	Tase- tili	Poisto- aika	Suunnitelma- kausi yhteensä	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Investointihankkeen perustelut
		v./%	€	€	€	€	

945 Puistot ja muut yleiset alueet

094515 Torialueen kunnostus	1130	30 v	30 000	10 000	0	20 000	Suunnitellaan ja peruskorjataan torialue aikaisintaan 2025, nurmetetaan kaupungin talon tontti 2023
-----------------------------	------	------	--------	--------	---	--------	---

Puistot ja muut yleiset alueet yhteensä

menot			30 000	10 000	0	20 000	
tulot			0	0	0	0	
netto			30 000	10 000	0	20 000	

Ulkalueet yhteensä

menot			2 540 000	1 280 000	720 000	540 000	
tulot			250 000	250 000	0	0	
netto			2 290 000	1 030 000	720 000	540 000	

Työkohte / Toimiala	Tase- tili	Poisto- aika	Suunnitelma- kausi yhteensä	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Investointihankkeen perustelut
		v./%	€	€	€	€	

Irtain omaisuus

Kuormaajan lunastus	1160	25 %	20 000	20 000			Lunastetaan kuormaaja Kuntarahoituksen leasing-sopimuksen jäännösarvolla
Väestönsuojien varusteiden päivitys	1170	40 %	40 000	40 000			
097122 Latukoneen uusinta	1170	10 %	200 000	200 000			Nykyinen latukone on vuodelta 2005.

Irtain omaisuus yhteensä

menot			260 000	260 000	0	0	
tulot			0	0	0	0	
netto			260 000	260 000	0	0	

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

menot			22 620 000	3 070 000	5 550 000	14 000 000	
tulot			250 000	250 000	0	0	
netto			22 370 000	2 820 000	5 550 000	14 000 000	

SUONENJOEN KAUPUNKI YHTEENSÄ

menot			23 110 000	3 290 000	5 700 000	14 120 000	
tulot			310 000	270 000	20 000	20 000	
netto			22 800 000	3 020 000	5 680 000	14 100 000	

TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelma palvelee kunnan oman johtamisen lisäksi eri sidosryhmiä, jotka varojen käyttöä valvoessaan ja tulonsiirtoihin perustuvan rahoituksen tarvetta arvioidessaan joutuvat muodostamaan käsityksen kunnan taloudesta.

Toiminnan tuotot ja kulut ryhmitellään tuloslaskelmakaavassa tuotto- ja kululajeittain. Tuloslaskelma laaditaan annetun tuloslaskelmakaavan mukaisena riippumatta siitä, miten kunta on toimintansa organisoinut. Toiminnan tuottojen ja kulujen jaottelu tehtävitäin ja hankkeittain voidaan esittää talousarvion toteutusvertailussa, joka kuntalain 113 pykälän mukaan kuuluu laatia tilinpäätökseen.

Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulo-rahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyyttä arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoero, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Uudistukset

Vuoden 2023 alusta vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisestä siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Heti perään vuonna 2025 vastuu työvoima- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä siirtynee TE-hallinnolta kunnille.

Tulevat muutokset ovat kuntakentän kannalta historiallisen suuria, ja niiden vaikutuksia kuntiin ja kuntatalouteen on vaikeaa arvioida tarkkaan. Roolien muuttumisesta huolimatta kuntalaiset kuitenkin pysyvät, ja kunta on yhä kuntalaisiaan varten.

Toimintatuotot ja –kulut

Kaupunginhallitus on 22.8.2022 § 169 hyväksynyt toimialoille talousarvioraamit vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023 - 2025 taloussuunnitelman laadintaa varten. Hyvinvointialueiden tulon myötä raami esitettiin ulkoisten tulo- ja kuluerien muodossa, mikä sitoo myös toimialojen budjetointia. Sisäisten- ja laskennallisten erien arviointi muutoksen yhteydessä on erityisen hankalaa ja näiden erien muutokset ovat merkittäviä tapahtuvan rakenteellisen uudistuksen myötä.

Kaupunginhallituksen asettamien raamien lähtökohtana oli, että ulkoiset toimintakulut ovat -22,6 milj. euroa. Lautakuntavaiheen jälkeen vertailukelpoinen ulkoisten toimintakulujen taso oli -23,5 milj. euroa.

Toimintakate talousarviossa vuodelle 2023 on -17,6 milj. euroa, -66,1 % ja 35,3 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2022 talousarvio.

Toimintatuottojen ja kulujen muutokset käyvät ilmi laskelmista sekä käyttötalousosan lautakunta-kohtaisista taulukoista.

Verotulot

Sote-uudistuksen myötä verorakenteessa tapahtuu merkittävä muutos vuodesta 2023 alkaen. Kuntien saamassa kunnallisverotuotossa tämä näkyy verotuoton yli puolittumisena. Kunnallisveroprosentteja alennetaan kaikissa kunnissa yhtä suurella 12,64 prosenttiyksiköllä.

Talousarvion verotulot perustuvat Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikon tietoihin, jossa kunnallisveroprosentti vuodelle 2023 on 9,11 %. Yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,05 %. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti on 0,70 %. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti on 1,25 %.

Suonenjoen kaupungin vuoden 2023 verotulot ovat arviolta 14,5 milj. euroa.

Valtionosuudet

Koska vuodesta 2023 alkaen kunnat eivät enää vastaa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä, myös kuntien valtionapujen taso alenee voimakkaasti. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan noin 2,7 mrd. euroa, mikä on noin 5,2 mrd. euroa nykyistä vähemmän, alenema noin -65 %. Valtionosuutta pienentää sote-uudistuksen lisäksi tehtävä noin 43 milj. euron leikkaus. Valtionosuuteen tehdään 3,8 %:n indeksikorotus, mutta valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei oteta huomioon vuonna 2023.

Suonenjoen kaupungin vuoden 2023 valtionosuudet ovat arviolta 4,6 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja kulut

Rahoitustuotoissa ilmoitetaan erikseen korkotuotot ja muut rahoitustuotot. Korkotuotoissa ilmoitetaan antolainoista, muista sijoituksista ja talletuksista sekä maksuliikenneteleiltä saadut korkotuotot suoriteperusteiden mukaisesti jaksotettuna. Muihin rahoitustuotoihin sisällytetään lisäksi verotilityskorot, osingot ja osuuspääomien korot, viivästyskorot sekä kurssivoitot rahoituslainoista ja arvopapereiden myyntivoitot.

Rahoituskuluissa ilmoitetaan erikseen korkokulut ja muut rahoituskulut. Korkokuluihin kuuluvat pitkäaikaisista ja lyhytaikaista lainoista maksetut korot. Muita rahoituskuluja ovat mm. verotilityskorot, viivästyskorot, takaus- ja luottotappioprovisiot samoin kuin muut koron lisäksi rahoituslainasta johtuvat kulut, kuten esim. kurssitappiot sekä lainasaamisiin ja rahoitusomaisuuteen kuuluvien arvopapereiden muiden sellaisten rahoitusvarojen arvonalentumiset. Lainasaamisista aiheutuneet luottotappiot ovat myös muihin rahoituskuluihin sisältyviä arvonalentumisia.

VUOSIKATE, POISTOT JA TILIKAUDEN TULOS

Vuosikate ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on talousarviossa noin 2,0 milj. euroa vuonna 2023 ja se ei kata arvioitua poistotasoa. Käyttöomaisuuden hankintahinnoista lasketut poistot on arvioitu 2,4 milj. euroon. Vuosikate ei riitä kattamaan vuoden 2023 lainojen lyhennyksiä eikä arvioitua investointitasoa.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen suunnitelman mukaisista poistoista, joita on tullut noudattaa tilivuodesta 2013 alkaen. Ohjeessa suositellaan otettavaksi käyttöön poistoaikojen alarajat, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole

erityistä hyödykekohtaista perustetta. Suonenjoen kaupungin hyödykekohtainen poistosuunnitelma vahvistetaan vuosittain talousarvion investointiohjelman yhteydessä.

Tilikauden tulos muodostuu vuosikatteen sekä poistojen ja satunnaisten tuottojen/kulujen yhteissummana. Tilikausi 2023 näyttää talousarvion perusteella osoittavan -0,4 milj. euroa alijäämää.

Suonenjoen kaupunki
Tuloslaskelma, ulkoinen

Tuloslaskelma	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos % TA22-TA23
Toimintatuotot							
Myyntituotot	2 098 343	1 893 282	2 277 900	1 303 400			-42,8 %
Maksutuotot	2 232 954	2 368 691	2 174 000	558 800			-74,3 %
Tuet ja avustukset	665 479	651 918	705 500	766 700			8,7 %
Muut toimintatuotot	2 506 294	2 308 672	2 353 700	3 235 100			37,4 %
Toimintatuotot yhteensä	7 503 069	7 222 563	7 511 100	5 864 000	6 150 000	6 250 000	-21,9 %
Valmistus omaan käyttöön	67 730	99 929	50 000	57 000	50 000	50 000	14,0 %
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-18 506 655	-18 997 440	-19 851 300	-13 142 900			-33,8 %
Palkat ja palkkiot	-14 685 850	-15 047 717	-15 777 000	-10 653 100			-32,5 %
Henkilöstösivukulut							
Eläkekulut	-3 245 704	-3 334 280	-3 394 600	-2 047 500			-39,7 %
Muut henkilöstösivukulut	-575 101	-615 443	-679 700	-442 300			-34,9 %
Palvelujen ostot	-31 423 066	-32 966 303	-34 282 850	-5 596 200			-83,7 %
Aineet , tarvikkeet ja tavarat	-2 858 705	-2 888 559	-2 685 750	-2 732 600			1,7 %
Avustukset	-3 012 747	-1 328 597	-1 323 800	-605 000			-54,3 %
Muut toimintakulut	-812 487	-1 083 181	-1 318 100	-1 436 400			9,0 %
Toimintakulut yhteensä	-56 613 659	-57 264 079	-59 461 800	-23 513 100	-24 200 000	-24 700 000	-60,5 %
Toimintakate	-49 042 861	-49 941 587	-51 900 700	-17 592 100	-18 000 000	-18 400 000	-66,1 %
Verotulot	24 310 872	26 173 516	25 700 000	14 500 000	14 100 000	14 300 000	-43,6 %
Valtionosuudet	27 390 742	26 239 121	27 000 000	4 600 000	4 800 000	4 900 000	-83,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	190 608	188 297	180 000	180 000	180 000	180 000	0,0 %
Muut rahoitustuotot	659 186	735 445	620 000	900 000	900 000	900 000	45,2 %
Korkokulut	-490 590	-421 054	-550 000	-590 000	-650 000	-700 000	7,3 %
Muut rahoituskulut	-334	-12	0	0	0	0	#JAKO/0!
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	358 870	502 677	250 000	490 000	430 000	380 000	96,0 %
Vuosikate	3 017 624	2 973 727	1 049 300	1 997 900	1 330 000	1 180 000	90,4 %
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 316 795	-3 512 282	-2 300 000	-2 400 000	-2 500 000	-2 600 000	4,3 %
Arvonalentumiset							
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
Tilikauden tulos	700 828	-538 555	-1 250 700	-402 100	-1 170 000	-1 420 000	-67,9 %
Poistoeron lisäys/ vähennys							
Varausten lisäys/ vähennys							
Rahastojen lisäys/ vähennys							
Tilikauden yli/- / alijäämä	700 828	-538 555	-1 250 700	-402 100	-1 170 000	-1 420 000	-67,9 %

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toimintatuotot / Toimintamenot, %	13,3	12,6	12,6	24,9	25,4	25,3
Vuosikate / Poistot, %	130,2	84,7	45,6	83,2	53,2	45,4
Vuosikate, euro / asukas	435,38	431,54	155,45	298,19	200,00	178,79
Kertynyt yli / alijäämä Meur	8,38	7,84	6,59	6,19	5,02	3,60
Asukasmäärä vuoden lopussa	6931	6891	6750	6700	6650	6600

Talousarvio ja suunnitelma

Kaupunginhallitus

EUR

Ulkoinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	TP	TA 2022	LTK	KH	Muutos%
	2021	+ MRM	2023	2023	TA21KH
00000002 SUONENJOEN KAUPUNKI, alk. 1.6.2017					
TULOSLASKELMA					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1.893.282	2.277.900	1.303.400	1.303.400	-42,8
Maksutuotot	2.368.691	2.174.000	558.800	558.800	-74,3
Tuet ja avustukset	651.918	705.500	766.700	766.700	8,7
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	2.061.579	2.130.800	3.061.188	2.969.700	39,4
Muut tuotot	247.093	222.900	265.400	265.400	19,1
Muut toimintatuotot	2.308.672	2.353.700	3.326.588	3.235.100	37,4
Toimintatuotot	7.222.563	7.511.100	5.955.488	5.864.000	-21,9
Valmistus omaan käyttöön	99.929	50.000	57.000	57.000	14,0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-15.047.717	-15.777.000	-10.653.000	-10.653.100	-32,5
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-3.334.280	-3.394.600	-2.047.500	-2.047.500	-39,7
Muut henkilösivukulut	-615.443	-679.700	-442.300	-442.300	-34,9
Henkilösivukulut	-3.949.723	-4.074.300	-2.489.800	-2.489.800	-38,9
Henkilöstökulut	-18.997.440	-19.851.300	-13.142.800	-13.142.900	-33,8
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-27.605.517	-28.791.700	-1.673.400	-1.033.400	-96,4
Muiden palvelujen ostot	-5.360.786	-5.491.150	-3.913.804	-4.562.800	-16,9
Palvelujen ostot	-32.966.303	-34.282.850	-5.587.204	-5.596.200	-83,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-2.888.559	-2.685.750	-2.732.570	-2.732.600	1,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.888.559	-2.685.750	-2.732.570	-2.732.600	1,7
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-1.107.929	-1.164.000	-471.500	-471.500	-59,5
Avustukset yhteisöille	-220.668	-159.800	-133.500	-133.500	-16,5
Avustukset	-1.328.597	-1.323.800	-605.000	-605.000	-54,3
Muut toimintakulut					
Vuokratulut	-990.681	-1.248.300	-1.397.100	-1.397.100	11,9
Muut kulut	-92.499	-69.800	-39.300	-39.300	-43,7
Muut toimintakulut	-1.083.181	-1.318.100	-1.436.400	-1.436.400	9,0
Toimintakulut	-57.264.079	-59.461.800	-23.503.974	-23.513.100	-60,5
Toimintakate	-49.941.587	-51.900.700	-17.491.486	-17.592.100	-66,1
Verotulot	26.173.516	25.700.000	14.500.000	14.500.000	-43,6
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionso	26.191.341	26.900.000	4.700.000	4.700.000	-82,5
Muut valtionosuudet	47.780	100.000	-100.000	-100.000	-200,0
Valtionosuudet	26.239.121	27.000.000	4.600.000	4.600.000	-83,0
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	188.297	180.000	180.000	180.000	
Muut rahoitustuotot	735.445	620.000	900.000	900.000	45,2
Korkokulut	-421.054	-550.000	-590.000	-590.000	7,3
Muut rahoituskulut	-12				
Rahoitustuotot ja -kulut	502.677	250.000	490.000	490.000	96,0
Vuosikate	2.973.727	1.049.300	2.098.514	1.997.900	90,4
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2.184.987	-2.300.000		-2.400.000	4,3
Arvonalentumiset	-1.327.295				
Poistot ja arvonalentumiset	-3.512.282	-2.300.000		-2.400.000	4,3
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset erät					

Talousarvio ja suunnitelma

Kaupunginhallitus

EUR

Ulkoinen

01.01.2023 - 31.12.2023

	TP 2021	TA 2022 + MRM	LTK 2023	KH 2023	Muutos% TA21KH
Tilikauden tulos	-538.555	-1.250.700	2.098.514	-402.100	-67,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-538.555	-1.250.700	2.098.514	-402.100	-67,9

RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMAN TARKOITUS JA SÄÄNNÖSTAUSTA

Rahoituslaskelma on keskeinen osa kunnan talousarviota ja tilinpäätöstä. Talousarvioon on kuntalain 110 pykälän 4 momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava, miten määrärahojen rahoitustarve katetaan. Toiminnan rahoitus esitetään talousarvion rahoitusosassa, joka kunnan talousarviossa tulee olla tuloslaskelmaosan sekä käyttötalousosan ja investointiosien lisäksi.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla tarkoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Rahoituslaskelma samoin kuin tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma.

RAHOITUSLASKELMAN RAKENNE JA KIRJAUSPERUSTE

Kunnan rahoituslaskelmassa on erikseen nähtävissä toiminnan ja investointien rahavirrat, jotka käsittävät tulo-rahoituksen ja investointierät.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

Investointien rahavirrat osoittavat sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytysten järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Rahoituksen rahavirrat osoittavat antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

Rahoituslaskelmasta tulee erikseen käydä ilmi rahoituksen rahavirta. Sitä varten rahoituksen rahavirtalaskelmassa esitetään ensin antolainojen ja lainakannan muutokset.

Maksuvalmiuden muutoksiin vaikuttavat myös toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden, pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten ja korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset. Rahoituslaskelman selkeyden säilyttämiseksi esitetään siinä eriteltynä vain kokonaistalouden kannalta olennaiset erät.

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen yhteenlaskettu muutos vastaa taseesta laskettua rahavarojen muutosta.

Kunnan rahoituslaskelma laaditaan suoriteperusteisesti. Tämä tarkoittaa, että mm. myyntituloja ja ostomenoja ei vuosikatteessa oikaista myyntisaamisilla tai ostovelvoilla, vaan oikaisu tapahtuu vasta muiden maksuvalmiuteen vaikuttavien erien muutoksissa rahoitustoiminnan nettokassavirtalaskelmassa. Samoin rahoituslaskelmassa esitettävät lisäykset ja vähennykset tase-erissä perustuvat suoriteperusteisesti kirjattuihin tuloihin ja menoihin.

RAHOITUSLASKELMAN SISÄLTÖ

Toiminnan rahavirta

Rahoituslaskelmaan otetaan toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava vuosikate sekä satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen. Tulorahoituksen osatekijät on eritelty yksityiskohtaisesti aiemmin tuloslaskelmassa.

Investointien rahavirta

Investoinneilla tarkoitetaan rahoituslaskelmassa pysyviin vastaaviin käytettyjä varoja tilivuoden aikana. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään rahoituslaskelmassa bruttomääräisinä. Investointimenot ovat sekä osakkeiden ja osuuk-sien ostoja että aineettomia ja aineellisia pysyvien vastaavien hyödykkeiden inves-tointeja.

Suonenjoen kaupungin vuoden 2023 investointimenot ovat liki 3,3 milj. euroa ja net-toinvestoinnit yli 3,0 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituslaskelma osoittaa miten kunnan rahoitusrakenne on tilivuoden aikana muut-tunut. Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta pitkäaikaista lainaa tai uusinnut sitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa, kuinka paljon lainoja lyhennetään vuoden aikana. Toteutumisessa erät esite-tään bruttomääräisinä.

Lainakanta oli vuoden 2021 lopussa 23,4 milj. euroa eli noin 3.400 euroa / asukas. Vuoden 2022 osalta todellinen nettomääräinen lainakannan muutos arvioidaan ylittä-vän vuoden 2021 tason, mikä johtuu lyhytaikaisen lainoituksen nostamisesta kaupun-gin maksuvalmiuden turvaamiseksi. Uuden liikuntakeskuksen rahoittaminen on toteu-tettu leasing-rahoituksella, mikä on sidottu vaihtuvaan 6 kk viitekorkoon. Leasing-vuokran maksaminen on alkanut loppuvuodesta 2021. Tämä leasing maksu nousee suoraan Liikuntakeskuksen käyttötalouteen ja ei suoraan näy lainakannan muutok-sessa. Toki pääoman kustannukset seuraavat yleistä korkojen kehitystä.

Suonenjoen kaupungin vuoden 2023 talousarvio perustuu olettamukselle, että uutta lainaa otetaan vuoden aikana 4,0 milj. euroa. Lainoja maksetaan takaisin vuonna 2023 noin 2,0 milj. euroa. Vuosikate on 2,0 milj. euroa, joka ei riitä lainanlyhennyksiin (n. 2,0 milj. euroa).

Suunnitelmavuosina 2023 - 2025 kaupungin lainakanta kääntyy vahvaan nousuun. Ollen vuoden 2025 lopussa peräti 42,7 milj. euroa (6.500 euroa / asukas). Keskeinen korollisen vieraan pääoman määrään vaikuttava tekijä on mittavien kiinteistöinves-tointien suunnittelu suunnitelmakaudelle.

Maksuvalmiuden muutos

Toiminnan ja investointien rahavirran ja rahoituksen rahavirran yhteen laskeminen osoittaa vaikutuksen kaupungin maksuvalmiuteen.

RAHOITUSLASKELMA	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	3 017 624	2 973 727	1 049 300	1 997 900	1 330 000	1 180 000
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	63 366	-466 018				
Tulorahoitus yhteensä	3 080 990	2 507 709	1 049 300	1 997 900	1 330 000	1 180 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 484 378	-2 571 300	-3 075 000	-3 290 000	-5 700 000	-14 120 000
Rahoitusosuudet						
investointimenoihin	37 489	97 722	250 000	250 000	0	0
Pysyvien vastaavien						
hyöd.luovutustulot	489 694	169 860	20 000	20 000	20 000	20 000
Investoinnit yhteensä	-957 195	-2 303 718	-2 805 000	-3 020 000	-5 680 000	-14 100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 123 795	203 991	-1 755 700	-1 022 100	-4 350 000	-12 920 000
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	-175 317	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähenn.	0	0	0	0	0	0
Antolainauksen muutokset yht.	0	-175 317	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	4 000 000	4 000 000	6 000 000	15 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 835 433	-1 835 433	-2 000 000	-2 000 000	-2 200 000	-2 700 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 000 000	4 000 000				
Lainakannan muutokset yht.	-5 835 433	2 164 567	2 000 000	2 000 000	3 800 000	12 300 000
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja						
pääomien						
muutokset	4	-1 839				
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0				
Saamisten muutos	1 440 350	-1 942 203				
Korottomien velkojen muutos	940 349	951 429				
Muut maksuvalmiuden muutokset						
yhteensä	2 380 703	-992 613			0	0
Rahoituksen rahavirta	-3 454 730	996 637	2 000 000	2 000 000	3 800 000	12 300 000
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-1 330 935	1 200 628	244 300	977 900	-550 000	-620 000

Rahavarat 31.12.	2 459 975	3 660 603	3 904 903	4 882 803	4 332 803	3 712 803
Rahavarat 1.1.	3 790 910	2 459 975	3 660 603	3 904 903	4 882 803	4 332 803

LIITTEET

SUONENJOEN KAUPUNKI ON JÄSENEÄ SEURAAVISSA JÄRJESTÖISSÄ JA YHTEISÖISSÄ JA MAKSAA NIILLE JÄSENMAKSUA:

Maaseudun kehittämissyhdystys Mansikka ry

Nopeat itäradat neuvottelukunta (Kouvolan kaupunki)

Pohjois-Savon pelastusalan liitto

Pro Ysitie ry

Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys ry

Sisä-Savon perinneyhdistys ry

Snellman-instituutti ry / Kuopion kesäyliopisto

Suomen Kuntaliitto ry

Suomen Tieyhdistys ry